

CĒSU CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS

PĀRSKATS

**PAR NOVADA
PUBLISKO BIBLIOTĒKU
DARBU 2022. GADĀ**

SATURS

KOPSAVILKUMS.....	5
Darba prioritātes.....	5
Jauni pakalpojumi	7
Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu pārskata periodā	8
1. VISPĀRĪGS NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS.....	10
Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums	10
Novada publisko bibliotēku stratēģija.....	11
Akreditācija.....	14
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	15
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	16
Bibliotēku pārvietošana uz citām telpām	16
Iekārtas, aprīkojums	16
4. PERSONĀLS.....	19
Darbinieku skaits un izglītība.....	19
Darbinieku tālākizglītība.....	21
Apbalvojumi un pateicības.....	24
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	25
Pamatrādītāji	25
Pakalpojumu attīstība	26
E-grāmatu bibliotēka	28
Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēku darba kvalitāti, to rezultāti	29
Ārējie apkalpošanas punkti (ĀAP) kā pakalpojums.....	30
Bibliotēku pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	31
Elektroniskais katalogs kā pakalpojums.....	31
CCB Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) darbs	34
Bibliotēku izglītojošā darbība	34
Autorizētie lietotāji (tabulas).....	36
Iekšzemes un starptautiskais SBA (tabulas).....	36
Problēmas un risinājumi bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā.....	37
6. KRĀJUMA ORGANIZĀCIJA	38
Krājuma komplektēšanas politika un organizācija.....	38
Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.....	38
Krājuma rādītāji	41
Bibliotēkās pieejamo datubāzu izmantojums (tabulas)	41

Darbs ar parādniekiem CCB	42
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM.....	43
Raksturojums un vispārīgie rādītāji.....	43
Konsultatīvā darba organizācija	43
Bibliotēku krājuma veidošana.....	43
Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām ...	45
Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes.....	45
Veiksmīgākie pasākumi pagastu publiskajās bibliotēkās.....	47
Veiksmīgākie pasākumi Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļā	49
Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola 2030)” ietvaros	51
Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums.....	52
Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā	53
Problēmas	55
8. NOVADPĒTNIECĪBA	56
Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi	56
Novadpētniecības krājums	57
Novadpētniecības resursu digitalizācija	59
Novadpētniecības bibliogrāfiskais darbs.....	61
Novadpētniecības darba popularizēšana	62
Publicitāte.....	64
Sadarbība novadpētniecības jomā	65
Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības	67
9. PROJEKTI	70
10. PUBLICITĀTE	72
Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte	72
Bibliotēkas informācijas tīmeklī	75
Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	79
Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi.....	83
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS.....	84
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS.....	86
PIELIKUMI.....	90

CĒSU CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS PĀRSKATS PAR NOVADA PUBLISKO BIBLIOTĒKU DARBU 2022. GADĀ

Pārskatā ir sniegtas ziņas par svarīgākajiem darba rādītājiem un notikumiem Cēsu Centrālajā bibliotēkā un Cēsu novada publiskajās bibliotēkās.

Saīsinājumi:

ATR – administratīvi teritoriālā reforma;
ĀAP – ārējās apkalpošanas punkts;
CCB – Cēsu Centrālā bibliotēka;
ESIP – Eiropas Savienības informācijas punkts;
KAC – klientu apkalpošanas centrs;
LNB – Latvijas Nacionālā bibliotēka;
PSV – pakalpojumu sniegšanas vieta;
VKKF – Valsts kultūrkapitāla fonds.

Pārskatu sagatavoja CB darbinieki:

Direktore **Natālija Krama**;
Direktores vietniece **Skaidrīte Daņilēviča**;
Metodiskā darba vadītāja **Zaiga Eglīte**;
Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja **Lāsma Vasmane-Mašina**;
Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja **Aija Lauberga**;
Novadpētniecības bibliogrāfe **Elīna Riemere**;
Sabiedrisko attiecību speciāliste **Krista Annija Holtere**;
Periodikas lasītavas un ESIP informācijas punkta vadītāja **Ineta Kļaviņa**;
Bibliogrāfe **Maira Jansone**;
Lietvede **Valdone Priedīte**.

KOPSAVILKUMS

Darba prioritātes

1. Pirmais gads novada centralizētā bibliotēku sistēmā

Ar 2022. gada 1. janvāri Cēsu Centrālajai bibliotēkai (turpmāk CCB vai Cēsu CB) tika pievienotas 24 struktūrvienības – novada 23 pagastu un 1 pilsētas publiskā bibliotēka. Tās ir visas Cēsu novada publiskās bibliotēkas.

Sadarbības modelis reģionā: **centralizācija**.

Pēc novada pašvaldības un apvienību pārvalžu savstarpējas vienošanās CCB pārvaldījumā – bibliotēku personāls, krājums, aprīkojums, inventārs; apvienību pārvalžu pārvaldījumā – ēku, kurās atrodas bibliotēkas, apsaimniekošana un uzturēšana.

Pirmais gads bibliotēku darbiniekiem, tāpat kā arī visiem novada pašvaldības darbiniekiem, pagāja, mācoties strādāt jaunā sistēmā. Tas nebūt nebija vienkārši ne darbiniekiem, ne arī novada iedzīvotājiem, kuriem jāpierod pie jaunajiem apstākļiem pēc novadu pašvaldību reorganizācijas. Arī bibliotēku darbiniekiem klāt nāca jauni pienākumi, jāapgūst jaunas prasmes. Nereti bibliotēka pagastā ir vienīgā vieta, kur iedzīvotāji saņem nepieciešamās konsultācijas, informāciju un praktisku palīdzību. Viennozīmīgi – bibliotēku loma pieaug joprojām.

Būtiski pieauga arī Cēsu CB darba apjoms un rūpju loks.

Pēc novadu reformas, redzot ļoti dažādo atalgojumu amplitūdu jebkurā sfērā novados, pašvaldība iespēju robežās veica algu izlīdzināšanas procesu. Īpašu uzvaru esam likuši uz visu publisko bibliotēku darbinieku atalgojuma pieauguma nepieciešamību 2022. gadā.

Ar 2022. gada 1. februāri bibliotēku vadītāju atalgojums nav zemāks par 800,00 EUR, bibliotekāriem – 700,00 EUR. Atalgojums aizvadītajā gadā pieaudzis arī visiem CCB darbiniekiem.

2022. gada otrajā pusē strādājām pēc amatu saimju un līmeņu noteikšanas visiem darbiniekiem pēc jaunā amatu kataloga un ar 2023. gada janvāri atalgojumi arī palielināti visiem novada pašvaldības darbiniekiem, tai skaitā bibliotekāriem. Jāsaka, palielinājums nav liels – aptuveni 9 %, taču – viss notiks pamazām, katra pašvaldība cels algas savu iespēju robežās.

Svarīga centralizētās sistēmas ieviešanas pirmā gada darba sastāvdaļa – **apmācības darbiniekiem**.

Visa gada garumā struktūrvienību bibliotēku darbiniekiem esam organizējuši nepieciešamās apmācības par dažādiem jauniem darba procesiem, strādājot centralizētajā sistēmā:

- programma VISVARIS kā svarīgs instruments savu budžetu plānošanai, grozījumu veikšanai un regulārai budžeta izpildes kontrolei;
- IT problēmu risinājumi. Svarīgi saprast, kur jāvērsas, ja nav interneta, nedarbojas datortehnika, jāiegādājas vai jānomaina jauni uzturēšanas materiāli – kārtidži, rezerves daļas, jāveic pasūtījumi utt.;
- lietvedības dokumentu kārtošana – rēķini, pavadzīmes, līgumi, norakstīšanas akti, iesniegumi, slimības lapas utt.;
- degvielas saņemšanas kārtība, atskaišu noformēšana;
- klientu apkalpošanas centru (KAC) punktu apmācības.

Rezumējums, noslēdzot pirmo centralizācijas gadu

Pagastu bibliotēku darbinieku vērtējums:

Arī visus iepriekšējos gadus esam dzīvojuši kā viena liela un draudzīga bibliotekāru saime, vien ar atšķirībām, nereti lielām, budžetos un atalgojumos. Pēc bibliotēku pievienošanas Centrālajai bibliotēkai, pēc atalgojumu izlīdzināšanas, pēc iespējas visiem bibliotēku vadītājiem strādāt sistēmā VISVARIS, plānojot un sekojot līdzi saviem sastādītajiem budžetiem un regulēt tēriņus, pēc ļoti labās, jau gadiem noslīpētās sadarbības ar CCB, mēs jūtamies lielākā drošībā un izjūtam rūpes par bibliotēku profesionālo un materiāli tehnisko izaugsmi.

Reģionālā reforma kā tāda gan padarījusi pagastus vēl tukšākus, iedzīvotājus neapmierinātus, jo daudzi pakalpojumi vairs uz vietām nav pieejami, jāmeāro ceļš uz novada centru, jo arī esošajās apvienību pārvaldēs ir tikai daži speciālisti, kuri strādā tikai zināmas stundas.

CCB darbinieku vērtējums:

Profesionālās sadarbības jomā izmaiņu nav, jo visu laiku esam bijuši reģiona galvenā bibliotēka ar attiecīgajām funkcijām un kopīgu darbošanos iedzīvotāju apkalpošanas jomā, taču – krietni pieaudzis administratīvais darbs, lietvedības dokumentācijas kalni (akti, rēķini, rīkojumi), krājumu kustības dokumentācija, nu, un, protams, atbildība par visu 25 publisko bibliotēku attīstību.

2. CCB zīmogrāmata

2022. gads bijis veiksmīgs arī bibliotēkas tēla veidošanā:

Īstenota jau vairākus gadu iecerēta ideja – izstrādāta un ieviesta CCB zīmogrāmata, kas precīzi nosaka mūsu iestādes korporatīvo stilu dažādu publicitātes materiālu sagatavošanā. ([skatīt nodaļā “Publicitāte” 72. lpp.](#))

Jauni pakalpojumi

1. Bibliomāts (grāmatu pakomāts) CCB

No 2022. gada 1. aprīļa Cēsu CB lasītājiem pasūtīto grāmatu saņemšanai ir pieejams grāmatu pakomāts.

Tas darbojas pēc līdzīga principa kā visiem zināmie pakomāti sūtījumu saņemšanai.

1. Cēsu CB reģistrēts lietotājs elektroniskajā kopkatalogā vai zvanot pa tālruni, vai rakstot e-pastā pasūta grāmatas vai citus iespieddarbus (*elektroniskajā kopkatalogā, rezervējot izdevumu/-us, jāieliek atzīme lodziņā “vēlos saņemt pakomātā”*).

2. Bibliotekārs tos ievieto pakomātā.

3. Lietotājs saņem īsziņu, kurā norādīts pakomāta durvju atvēršanas kods.

Pasūtījums jāizņem 3 dienu laikā. Pasūtīšanai pieejami tikai tie izdevumi, kas atrodas bibliotēkas krājumā. Pakomāts novietots pie bibliotēkas ieejas vārtiem no Raunas ielas puses, blakus grāmatu nodošanas kastei.

Uzsaukums sociālajos medijos par iespēju saņemt rezervētās grāmatas pakomātā pārskata periodā ieguvis vislielāko atsaucību – bibliotēkas Facebook lapas ieraksts sasniedza 18 452 lietotājus, un Instagram vietnē vairāki sekotāji “Instagram stāstos” izteikuši atzinīgu vērtējumu par šādu ērtu, mūsdienīgu un 24/7 pieejamu pakalpojumu.

Informācija par jaunā pakalpojuma pieejamību tika publicēta [bibliotēkas mājaslapā](#), sociālo mediju vietnēs ([Facebook](#), [Instagram](#)) un [Cēsu novada pašvaldības mājaslapā](#). Interesenti pirms pakalpojuma izmantošanas tika aicināti iepazīties ar [bibliotēkas pakomāta lietošanas pamācību](#).

2. Klientu apkalpošanas centri pagastu bibliotēkās (KAC)

KAC darbojas 8 pagastu bibliotēkās – Vecpiebalgas, Dzērbenes, Inešu, Taurenas, Zosēnu, Mārsnēnu, Veselavas, Kaives bibliotēkās darbojas pašvaldības klientu apkalpošanas centru punkti, bet Taurenas bibliotēkā veic kā pašvaldības, tā arī valsts KAC pienākumus. Par šo papildus darbu bibliotēkās saņem arī papildus atalgojumu 10–15 % no amatalgas. Darbinieki ar šo papildus darbu veiksmīgi tiek galā, bez tam visa gada garumā viņiem tika organizētas apmācības. Tās organizēja Cēsu Digitālais centrs.

Veikt KAC pienākumus pašvaldība piedāvāja tām bibliotēkām, kas atrodas attālāk no apvienību pārvalžu (bijušo novadu pašvaldību) centriem, tādējādi nodrošinot ērtāku pakalpojumu pieejamību visiem novada iedzīvotājiem.

Neliela problēmsituācija izveidojās, kad pašvaldība pēc VARAM ierosinājuma piedāvāja Taurenas pagasta bibliotēkas KAC darbiniecēm iekļauties valsts izveidotajā vienotās telefoncentrālēs darbā – bibliotēkārēm jāatbild uz jautājumiem un problēmrisinājumiem cilvēkiem, kuri zvina no visas Latvijas. Pārsvārā šie jautājumi – krievu valodā. Šoreiz mēs atteicāmies no šī pakalpojuma veikšanas, jo bibliotēkā prioritāte tomēr ir bibliotēkārāis darbs.

Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz bibliotēku darbu pārskata periodā

Karš Ukrainā satricināja mūsu dzīvi, domāšanu, liek pārvērtēt vērtības un aktivizē cilvēkus uz labdarību, līdzjūtību, iespēju meklēšanu, lai palīdzētu Ukrainai un tās cilvēkiem izdzīvot un uzvarēt. Nevienam jau neesam pasargāti.

Katrā novada bibliotēkā notikušas sarunas ar iedzīvotājiem, daudzās izlikta ukraiņu autoru literatūras izstādes, dažās notikuši arī pasākumi.

Maskēšanās tīkla veidošana Vecpiebalgā

2022. gada martā biedrība “Vecpiebalga savējiem” un Vecpiebalgas bibliotēka aicināja novada iedzīvotājus sniegt atbalstu ukraiņu tautai, piedaloties maskēšanās tīkla veidošanas apmācībās bibliotēkas telpās.

Pēc apmācībām, kas norisinājās 15. martā, maskēšanās tīkla veidošana turpinājās vairākas darba dienas pēc kārtas no plkst. 9.00 līdz 19.00. Atsaucība bija ievērojama.

Bibliotēkā bija pieejami strēmelēs sagriezti auduma gabali, taču interesenti tika aicināti līdzņemt arī savus audumus (trikotāžas, lina vai kokvilnas) zemes toņos, pievēršot uzmanību, lai tie nebūtu smagi un ūdeni stipri uzsūcoši. Tāpat tika lūgts ņemt līdzi arī šķēres.

Ukrainas armijai tika nosūtīts 24 m² liels iedzīvotāju veidots maskēšanās tīkls.

Dzērbene pagasta bibliotēkas vadītāja raksta:

“Kara rezultātā ļoti daudzi Ukrainas iedzīvotāji pameta savu valsti. Arī pie mums Dzērbenē 7. martā ieradās 3 ģimenes ar bērniem no Ukrainas, no Dņipras piepilsētas. Bēgļi apmetās ēkā, kurā atrodas arī bibliotēka. Ģimenēs kopā bija 5 dažāda vecuma bērni. Ģimenes iedzīvojās un bērni sāka lasīt grāmatas. Tās bija grāmatas krievu valodā, kuras es vedu no Cēsu Centrālās bibliotēkas. Pēc dažiem mēnešiem Cēsu Centrālās bibliotēkas direktores vietniece Skaidrīte Daņiļēviča informēja, ka ir iespējams dabūt jaunas bērnu grāmatas arī ukraiņu valodā. Paldies Skaidrītei par šo iespēju! Līdz pat savam prombraukšanas brīdim septembra beigās bērni un vecmāmiņa Nīna ļoti cītīgi lasīja iegādātās grāmatas gan krievu, gan ukraiņu valodā.”

Amatas pagasta Ģikšu bibliotēka

... pagasta iedzīvotājus aicināja uz lekciju “Modernais karš Ukrainā”. Lekciju sagatavoja un lasīja lektore, LU Sociālo zinātņu fakultātes politikas zinātnes bakalaura līmeņa 1. kursa studente. Pasākumu apmeklēja 23 cilvēki.

Cēsu CB

... notika apgāda Jumava izdotās grāmatas “Ukrainas vēsture” prezentācija. Uz pasākumu bija ieradušies 18 cilvēki, kuriem bija, ko stāstīt, dalīties pieredzē un notikumos par Ukrainu, ukraiņiem dažādos laika periodos, ko paši piedzīvojuši. Vairākkārt izliktas Ukrainas tēmai veltītas izstādes gan pieaugušajiem, gan bērniem.

CCB darbinieki ziedoja līdzekļus degvielas iegādei, kas bija nepieciešama viena Cēsīs sarūpēta apvidus auto nogādāšanai Ukrainā kaujinieku vajadzībām.

1. VISPĀRĪGS NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Cēsu novadā kopā ar CCB ir **49** bibliotēkas – **25** publiskās un **24** izglītības iestāžu bibliotēkas, kurām CCB ir metodiskais un konsultatīvais centrs. Ar 2022. gada 1. janvāri Cēsu Centrālajai bibliotēkai (turpmāk CCB) tika pievienotas 24 struktūrvienības – novada 23 pagastu un 1 pilsētas publiskā bibliotēka. Tās ir visas Cēsu novada publiskās bibliotēkas.

Sadarbības modelis reģionā: **centralizācija**.

Pēc novada pašvaldības un apvienību pārvalžu savstarpējas vienošanās CCB pārvaldījumā – bibliotēku personāls, krājums, aprīkojums, inventārs; apvienību pārvalžu pārvaldījumā – ēku, kurās atrodas bibliotēkas, apsaimniekošana un uzturēšana.

Bibliotekāro pakalpojumu nodrošinājums un esošais bibliotēku tīkls Cēsu novadā ir apmierinošs.

Novada vispārizglītojošo un profesionālo skolu bibliotēkas ir savu izglītības iestāžu padotībā.

Neredzīgām personām un personām ar redzes traucējumiem Cēsīs pieejama **v/a Latvijas neredzīgo bibliotēkas Cēsu filiāle**, kas oficiāli vēl nav CCB padotībā, taču sadarbība starp bibliotēkām notiek gan profesionālajā jomā, gan iedzīvotāju apkalpošanā. 2023. gadā plānots šo bibliotēku pievienot CCB.

Novadā darbojas **4 ārējie lasītāju apkalpošanas punkti**: Cēsu pilsētas pansionātā, Stalbes pagasta Rozulā, Veselavas pagasta bērnudārzā un Veselavas pagasta medpunktā, kuros noteiktās dienās iedzīvotāji saņem bibliotekāro pakalpojumu.

Novada publisko bibliotēku stratēģija

Aizvadītajā gadā tika izstrādāta gada nogalē apstiprināta jaunā **Cēsu novada publisko bibliotēku attīstības stratēģija 2023.–2027. gadam.**

Stratēģijā esam iezīmējuši vispārīgos darba virzienus, uz ko tiecamies:

Apzinot un analizējot situāciju novada bibliotēkās, veikta iekšējās un ārējās vides izvērtēšana, noteiktas stiprās un vājās puses, identificētas iespējas un draudi.

Stiprās puses	Vājās puses
• Bibliotēkas, lielākoties, atrodas lietotājiem un darbiniekiem ir ērtās, mūsdienīgi aprīkotas telpās • Bibliotēku ēkas – pašvaldības īpašums • Bibliotēku ģeogrāfiskais novietojums – pilsētas vai pagasta centrā • Bibliotēkas akreditētas (Centrālā bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka, pagastu un Līgatnes pilsētas bibliotēkas kā vietējas nozīmes publiskās bibliotēkas) • Bibliotēkās strādā profesionāli, radoši un atsaucīgi, darbinieki, kuri labi pārzina novadu un tā kultūrvēsturi, tradīcijas, pazīst cilvēkus, prot mobilizēties un strādāt kolektīvā, ir gatavi apgūt jaunas prasmes • Darbiniekiem tiek nodrošināta regulāra un mērķtiecīga personāla tālākizglītība • Bibliotēkās bagāts, lietotāju vajadzībām atbilstošs grāmatu un citu dokumentu krājums • Centrālā bibliotēka ieviesusi iespēju interesentiem saņemt attālinātus pakalpojumus, izmantojot bibliotēkas mājas lapu: ✓ iespēja reģistrēties par bibliotēkas lietotāju attālināti ✓ iespēja izmantot Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālo bibliotēku ✓ iespieddarbu rezervēšana un lietošanas termiņa pagarināšana ✓ grāmatu pakomāts pie bibliotēkas 24/7 • Bibliotēkās valsts un pašvaldības apmaksāts publiskais vadu un bezvadu internets, valsts un pašvaldības finansēts datortehnikas un biroja tehnikas nodrošinājums • Izveidots novada publisko un skolu bibliotēku elektroniskais kopkatalogs ar pilnīgu bibliotēku krājumu atspoguļojumu • BIS Alise pielietojums un iespējas: automatizēti darba procesi, attālināti	• Centrālajā bibliotēkā nav pietiekami plašas telpas pasākumiem, mācībām, semināriem (nerealizēta būvniecības projekta daļa) • Centrālajā bibliotēkā grūti transformēt telpas tā, lai vienlaicīgi varētu nodrošināt interaktīvus pasākumus un klusu mācību vidi • Nepietiekoša kapacitāte līdzekļu piesaistei, pieredzes trūkums darbā ar starptautiska mēroga sadarbības projektiem • Inovatīvu risinājumu trūkums jauniešu pasākumu daudzveidībai • Daļai bibliotēku darbinieku vājas svešvalodu zināšanas • Nav attīstīta sadarbība ar novada uzņēmējiem • Visās novada bibliotēkās novecojusi datortehnika • Piecās novada bibliotēkās nav nodrošināta mūsdienīga, visiem iedzīvotājiem draudzīga vides pieejamība • Tehniski novecojusi bibliotēkas mājaslapa • Centrālajai bibliotēkai nav izstrādātas korporatīvā stila vadlīnijas mūsdienīgas vizuālās identitātes izveidei • Joprojām salīdzinoši zems bibliotēku darbinieku atalgojums

pakalpojumi lietotājiem • Mūsdienīgām bibliotēkām atbilstošs pakalpojumu klāsts - dažādām interesēm atbilstoši tematiskie pasākumi • Izvērsti novadpētniecības darbs – bagāts apkopoto materiālu krājums par Cēsu novadu, izveidota novadpētniecības datubāze bibliotēkas mājaslapā www.biblioteka.cesis.lv • Attīstīts starpbibliotēku abonementa darbs • Bibliotēkām laba sadarbība ar novada kultūras un izglītības iestādēm • 8 pagastu bibliotēkās iedzīvotāji var saņemt pašvaldību klientu apkalpošanas centru pakalpojumus • Veiksmīga sadarbība ar novada pašvaldību, novada bibliotēkām un citām iestādēm un organizācijām • Veiksmīga bibliotēku darbības publicitāte, kas nodrošina bibliotēku atpazīstamību labu reputāciju valsts, novada, profesionālu un lietotāju vidū • Darbiniekiem apgūtas prasmes organizēt sarunas, mācības, seminārus attālināti • Strādājot centralizētā bibliotēku sistēmā, novada bibliotēkām attīstībai un saglabāšanai lielākas iespējas	
Iespējas	Draudi
• Aktivizēt projektu darbību, piesaistot finansējumu bibliotēku attīstībai ar dažādu fondu līdzdalību • Izmantojot bibliotēku rīcībā esošos resursus un jaunus IKT risinājumus, piesaistīt bibliotēku apmeklētāju lokam dažāda vecuma auditoriju • Veicināt pakāpenisku vecās datortehnikas nomaiņu uz jaunu visās novada bibliotēkās • Veicināt bibliotēku veidošanos par vietējo kopienu tikšanās centriem • Aktivizēt gados vecu cilvēku un invalīdu apkalpošanu dzīvesvietās, piegādājot grāmatas • Veicināt svešvalodu apguvi darbiniekiem • Ieviest jaunus pakalpojumus jauniešu iesaistīšanai lasīšanas procesā	• Finansējuma trūkums Centrālās bibliotēkas piebūves celtniecībai • Finansējuma trūkums jaunu, mūsdienīgu tehnoloģiju iegādei bibliotēkām, kas mazinās pakalpojumu kvalitāti • Iedzīvotāju skaita samazināšanās novadā • Pārtraukts valsts atbalsts bezmaksas internetam bibliotēkās • Zemā bibliotēku darbinieku atalgojuma dēļ samazinās iespēja piesaistīt kvalificētus un gados jaunus darbiniekus • Pasaules mēroga slimības, nelaimes, katastrofas, kas liek ierobežot vai pārtraukt iestāžu, tai skaitā, bibliotēku, pilnvērtīgu darbību

• Veicināt un attīstīt sadarbību ar novada uzņēmējiem, piedāvājot bibliotēku pakalpojumus • Veicināt Centrālās bibliotēkas piebūves būvniecības plānošanu un telpu norobežošanu 2. stāvā • Iespēju robežās uzlabot pagastu bibliotēku telpu infrastruktūru, pārceļot tās uz plašākām telpām • Veicināt bibliotēku darbinieku atalgojuma pieaugumu	
--	--

Stratēģijas ietvaros ir izstrādāts arī **Rīcības plāns** turpmākajiem 5 gadiem ([skatīt Pielikumu Nr. 1](#))

Akreditācija

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā **nav notikusi**.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

Šajā pārskatā tabulas par novada bibliotēku izdevumiem netiek ievietotas 2 iemeslu dēļ:

1. 2021. gada jūlijā ATR ietvaros no Cēsu novada tika atdalīts Raunas novads ar 2 pagastu bibliotēkām (Rauna, Drusti), bet visa statistikas uzskaitē līdz gada beigām tika iekļauta Cēsu novada pašvaldības statistikā, arī bibliotēku finansiālie rādītāji – atalgojumi un krājumu komplektēšana.
2. Atalgojums 2021. gada bibliotēku budžetos parādās izmaksāts par 13 mēnešiem, toties par 2022. gadu – par 11 mēnešiem, tāpēc tabulā var uzrādīt, taču pieauguma vai samazinājuma reālo situāciju tas neatainos.

Ņemot vērā faktu, ka iepriekšējos gados pirms ATR, kad pagastu bibliotēkas bija savu novadu pašvaldību pārvaldījumā, mēneša atalgojumi bibliotēku darbiniekiem ļoti atšķīrās amplitūdā no 540 līdz 870 EUR. Tāpēc īpašu uzsvāru esam likuši uz visu pagastu publisko bibliotēku darbinieku atalgojuma izlīdzināšanu. Ar aizvadītā gada 1. februāri struktūrvienību bibliotēku vadītāju atalgojums nav zemāks par 800 EUR. Bibliotekāriem – 700 EUR mēnesī.

Atalgojuma pieaugums tika realizēts arī CCB darbiniekiem. Esošajām mēnešalgām katrai amata vienībai + 100 EUR apmērā. Atalgojuma pieaugums par 9 % paredzēts arī ar 2023. gada janvāri.

Taču, ņemot vērā situāciju valstī, 2022. gada finansējums pašvaldības publiskajām bibliotēkām nodrošina tikai bibliotēku pamatfunkciju veikšanu un tāds tas būs arī 2023. gadā.

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

Bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

Aizvadītajā gadā 2 pagastu bibliotēkas pārceltas uz citām telpām:

Bibliotēkas nosaukums	Veiktie darbi	Secinājumi
Kaives pagasta bibliotēka	Pārcelta no ēkas 2. stāva uz tās pašas ēkas 1. stāvu – uz bijušās pagasta pārvaldes telpām. Iegādātas arī jaunas mēbeles, izņemot grāmatu plaukti, jo labi koka plaukti bija iegādāti jau iepriekšējos gados.	Bibliotēka tikusi pie plašākām telpām ar labāku pieejamību iedzīvotājiem. Remontdarbus veica un finansēja Vecpiebalgas apvienības pārvalde, mēbeļu iegādei bija plānots finansējums bibliotēkas budžetā. Novada pašvaldība piesaistīja arī dizaineri.
Zosēnu pagasta bibliotēka	Pārcelta no ēkas 2. stāva uz tās pašas ēkas 1. stāvu – uz bijušās pagasta pārvaldes telpām. Iegādātas visas jaunas mēbeles.	Bibliotēka tikusi pie plašākām telpām ar labāku pieejamību iedzīvotājiem. Remontdarbus veica un finansēja Jaunpiebalgas apvienības pārvalde, mēbeļu iegādei bija plānots finansējums bibliotēkas budžetā. Novada pašvaldība piesaistīja arī dizaineri.

Citi remontdarbi bibliotēkās aizvadītajā gadā nav notikuši, bibliotēku būvniecība vai paplašināšana nav plānotas arī 2023. gadā finansiālu ierobežojumu dēļ.

Iekārtas, aprīkojums

Bibliotēkās esošo datoru skaits un vecums uz 2023. gada 1. janvāri

CCB

Iegādes gads	Skaits	Piezīmes
2008	4	1 stacionārais vājredzīgo dators; 3 portatīvie
2011	4	3 stacionārie; 1 portatīvais
2012	4	4 stacionārie
2013	1	1 stacionārais

2014	22	7 stacionārie; 15 portatīvie
2015	10	10 stacionārie
2017	2	2 stacionārie
2018	2	2 stacionārie
2019	2	2 stacionārie
2020	1	1 stacionārais
2021	2	2 stacionārie
PAVISAM CCB 33 stacionārie un 19 portatīvie datori, no tiem darbiniekiem 22 datori, lietotājiem 32 (t. sk. portatīvie)		

CCB datoru skaits ir pietiekams, pamazām nelietotie tiek norakstīti un iespēju robežās tiek gādāti jauni. Interneta ātrums nodrošina gan darbinieku, gan apmeklētāju vajadzības, tas ir labs.

Bibliotēkā ir 6 multifunkcionālās iekārtas, 9 printeri, 1 A3 formāta skeneris, 1 lasītāju karšu printeris un 7 rokas svītrkodu skeneri.

Pagastu bibliotēkās	
Iegādes gads	Skaits
2008	8
2011	1
2012	4
2013	8
2014	3
2015	18
2016	14
2017	13
2018	19
2019	5
2020	2
2021	10
2022	2
Pavisam pagastu bibliotēkās 107 datori, no tiem 24 darbiniekiem, 102 lietotājiem	

Pagastu bibliotēkās pavisam ir 29 multifunkcionālās iekārtas (tātad, katrā pa vienai, dažās pa 2), **17 printeri, 3 kopētāji, 4 skeneri** (A4 formāts) un, protams, svītrkodu skeneri.

Rezumējums: bibliotēkās tehnikas ir pietiekami, taču tā noveco straujāk, kā ir iespēja šo saimniecību atjaunot, taču novada pašvaldības IT nodaļas speciālisti ir ļoti pretimnākoši un operatīvi, kopā ar apvienoto pārvalžu IT darbiniekiem veic nepieciešamos darbus – bojājumu novēršanu, kārtidžu vai citu nepieciešamo atribūtu iegādi un nomaiņu, jaunu vai nedaudz lietotu datoru uzstādīšanu (šāda iespēja radās, kad novada pašvaldības nodaļu darbiniekiem

tika sarūpēti portatīvie datori, stacionārie tika arī bibliotēkām, tas gan notika jau šī gada janvārī).

Aizvadītajā gadā gandrīz visas pagastu bibliotēkas atteicās no stacionārajiem telefoniem, jo viena daļa jau iegādājusies darba mobilos telefonus, vienai daļai tos nopirkām aizvadītajā gadā, vienai daļai iegādājām tikai papildus SIM kartes ar numuriem, ko ievietoja personīgajos telefonos. Mūsdienās lielākā komunikācija notiek tieši ar mobilajām ierīcēm.

Katrā ziņā – saimniecība ir liela, finansējuma, protams, nepietiek, taču, ņemot vērā esošo situāciju pasaulē, čīkstēt būtu nevietā.

4. PERSONĀLS

Darbinieku skaits un izglītība

Cēsu novada 25 publisko bibliotēku darbinieku kopskaits
(ieskaitot tehniskos darbiniekus) – 55
no tiem uz nepilnu slodzi – 10

bibliotekāro darbinieku skaits – 45
no tiem uz nepilnu slodzi – 2

CCB

darbinieku skaits (ieskaitot tehniskos darbiniekus) – 26
no tiem uz nepilnu slodzi – 8

bibliotekāro darbinieku skaits – 16
visi uz pilnu slodzi

Vidējais CCB darbinieku vecums – 46 gadi

Vidējais pagastu bibliotēku darbinieku vecums – 54 gadi

Kadru mainība

Aizvadītajā gadā 2 novada bibliotēkās nomainījušies darbinieki – Raiskuma pagasta bibliotēkas ilggadējā vadītāja pensionējās, Drabešu pagasta Ieriķu bibliotēkā 2021. gadā nebija darbinieka, jo Amatas novada pašvaldība izvēlējās variantu, ka Ieriķu lasītājus 2 x nedēļā apkalpo kaimiņu pagasta – Ģikšu bibliotēkas vadītāja par to pašu vienu atalgojumu. Taču ar 2022. gadu atjaunojām bibliotēkai 1 pilnu amata vienību un pieņemām darbā darbinieku.

Ar 2022. gada jūliju tika samazināta Liepas pagasta bibliotēkas 1 – bibliotekāra amata vienība. Iemesls – darba rādītāji atbilst tikai 1 darbinieka slodzei.

DARBINIEKI			
Centrālajā bibliotēkā	Kopā	Pilna slodze	Nepilna slodze
Darbinieku kopskaits	26	18	8
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	16	16	
t. sk. sievietes	16	16	
t. sk. vīrieši			
no tiem ar bibliotekāro izglītību	11	11	
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	1	1	
t. sk. ar bakalaura grādu	2	2	
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	3	3	
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)	4	4	

t. sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni	1	1						
no tiem ar izglītību citās jomās	4	4						
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)								
t. sk. ar bakalaura grādu	3	3						
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību								
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.)	1	1						
no tiem zinātņu doktori								
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	1	1						
no tiem ar pamatizglītību								
Profesionālā pilnveide (no 160 h)								
Bibliotekārie darbinieki pa vecuma grupām								
	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70–79	>=80	
Skaits	1	4	3	4	4			
Pārējo darbinieku kopskaits	10		2		8			
t. sk. sievietes	8		2		6			
t. sk. vīrieši	2				2			
no tiem ar bibliotekāro izglītību								
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)								
t. sk. ar bakalaura grādu								
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību								
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.)								
t. sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni								
no tiem ar izglītību citās jomās	8				8			
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)								
t. sk. ar bakalaura grādu	4				4			
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4				4			
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g)								
no tiem zinātņu doktori								
No tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	2				2			
no tiem ar pamatizglītību								
Profesionālā pilnveide (no 160 h)								
Brīvprātīgie								

DARBINIEKI			
Novada publiskajās bibliotēkās kopā	Kopā	Pilna slodze	Nepilna slodze
Darbinieku kopskaits	55	45	10
Bibliotekāro darbinieku kopskaits	45	43	2
t. sk. sievietes	45	43	2
t. sk. vīrieši			
no tiem ar bibliotekāro izglītību	18	18	
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	1	1	
t. sk. ar bakalaura grādu	4	4	
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	7	7	

t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.)	5	5						
t. sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni	1	1						
no tiem ar izglītību citās jomās	16	16						
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)	3	3						
t. sk. ar bakalaura grādu	7	7						
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	4	4						
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.)	2	2						
no tiem zinātņu doktori								
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	11	9	2					
no tiem ar pamatizglītību								
Profesionālā pilnveide (no 160 h)								
Bibliotekārie darbinieki pa vecuma grupām								
	20–29	30–39	40–49	50–59	60–69	70–79	>=80	
SKAITS	3	9	2	17	13	1		
Pārējo darbinieku kopskaits						10	2	8
t. sk. sievietes						8	2	6
t. sk. vīrieši						2		2
no tiem ar bibliotekāro izglītību								
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)								
t. sk. ar bakalaura grādu								
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību								
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.)								
t. sk. ar 3. profesionālo kvalifikācijas līmeni/4. LKI līmeni								
no tiem ar izglītību citās jomās						8		8
t. sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)								
t. sk. ar bakalaura grādu						4		4
t. sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību						4		4
t. sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993. g.)								
no tiem zinātņu doktori								
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību						2		2
no tiem ar pamatizglītību								
Profesionālā pilnveide (no 160 h)								
Brīvprātīgie								

Darbinieku tālākizglītība

Pārskata periodā 16 Cēsu CB darbinieki piedalījušies 21 dažādās profesionālās pilnveides tiešsaistes apmācībās,ursos, semināros, konferencēs.

Daži no tiem:

- LNB Bērnu literatūras centra metodiskais seminārs par “Skaļās lasīšanas sacensību”;
- LNB Bibliotēku attīstības centra publisko bibliotēku tematiskā tiešsaistes diskusija: administratīvi teritoriālās reformas ietekme uz bibliotēku tīklu;

- LNB pavasara konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “Grāmatu pumpuri attēlos raisās”;
- LNB Bibliotēku attīstības centra tiešsaistes tematiskā diskusijā reģiona galveno bibliotēku speciālistiem: bibliotēku pakalpojumi ilgtspējas attīstības mērķu kontekstā;
- Cēsu novada pašvaldības tiešsaistes IKT apmācības MS365 piedāvātie rīki;
- LNB Kompetenču attīstības centra bibliotekāru profesionālās pilnveides kursi “Periodika un novadpētniecība”;
- Cēsu Digitālā centra apmācībās “Digitālās prasmes apkalpojošajam personālam”;
- LNB Attīstības centra seminārs par jauniešu auditorijas piesaisti bibliotēkām “Lauzt robežas – meklēt identitātes”.

Novada pagastu bibliotēku 28 darbinieki piedalījušies **katrs vidēji 8** profesionālās pilnveides tiešsaistes apmācībās,ursos, semināros, konferencēs.

Daži no tiem:

- LNB seminārs “Drošība, medijpratība un emocionālā inteliģence krīzes situācijā”;
- Latgales centrālās bibliotēkas seminārs “Kad rakstītais izkāpj no lappusēm”, par zviedru bērnu literatūru;
- LNB konference “Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram”;
- Cēsu CB organizētā Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 20. konference “Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem”;
- Latvijas Pašvaldību mācību centra kursi (LPMC) “Klientu apkalpošana, komunikācija ar dažāda veida klientiem, konfliktsituāciju novēršana un risināšana, kā arī psiholoģiskās paš aizsardzības piemērošana”;
- Cēsu CB organizētās mācības “Pamatprasmju apgūšana tiešsaistes programmā *Canva*”;
- LNB seminārs “Drošība, medijpratība un emocionālā inteliģence krīzes situācijās”;
- KISC īstenoto projektu un uzturēto informācijas sistēmu aktualitātes – valodas tehnoloģiju rīki un Latvijas Nacionālā arhīva piedāvātie e-pakalpojumi;
- Cēsu Digitālā centra mācības “Digitālās prasmes apkalpojošam personālam”;
- KISC BIBLIO projekts – ES programmas “Erasmus” specializācijas kurss “Darba vidē balstītas mācības digitālo prasmju un kompetenču veicināšanai bibliotekāriem” ;
- CERT.lv lekcija MsTeams platformā – par IT drošību darba vietās;
- LNB kursi “Personīgās darba vides organizēšana”;
- Latvijas Bibliotēku festivāls 2022;
- Latvijas Valsts radio un televīzijas centra apmācības par drošu elektronisko parakstu. Kas ir tava identitāte. Kā pārbaudīt un parakstīt dokumentus mobilajā lietotnē *eParaksts.lv*.

Mācības KAC darbiniekiem

- Latvijas Pašvaldību mācību centra (LPMC), Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru klientu apkalpošanas speciālistu praktiskās mācības: “Klientu apkalpošana, komunikācija ar dažāda veida klientiem, konfliktsituāciju novēršana un risināšana, kā arī psiholoģiskās paš aizsardzības piemērošana”.
- LNB virtuālā trešdiena “Valsts un pašvaldību vienotie klientu apkalpošanas centri”.
- Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra (VPVKAC) mācības par e-adresi.
- ZZDats Lietotāju mācības: Saistību samaksa – Kasiera darba vieta.
- Cēsu novada pašvaldības KAC mācības:
 - ✓ sociālās palīdzības administrēšanas programma SOPA;
 - ✓ grāmatvedības uzskaites programma VISVARIS;
 - ✓ apmācības par FIBU.

Maketēšanas apmācības programmā CANVA

22., 23. un 24. novembrī Cēsu CB darbinieču – sabiedrisko attiecību speciālistes Kristas Holteres un noformētājas-maketētājas Martas Martinsones-Kašas – vadībā Cēsu novada pagastu publisko bibliotēku darbinieki apguva dizaina pamatprasmes tiešsaistes programmā “Canva”.

Nodarbības notika 3–4 stundas, un katru dienu uz tām ieradās 6–10 pagastu bibliotekāri, kuri apmācību noslēgumā saņēma apliecinājumu.

Ierosinājumu par šādu apmācību nepieciešamību izteica pagastu bibliotekāri. Līdzīgas nodarbības tika rīkotas 2017. gadā, taču šoreiz tās bija saturiski apjomīgākas – vispirms mācību dalībnieki noklausījās prezentāciju par dizaina un korektas tekstuālās informācijas pamatnosacījumiem vizuālo publicitātes materiālu sagatavošanā, uzklausa ieteikumus vienota publicitātes stila veicināšanai un visbeidzot praktizēja maketēšanas prasmes tiešsaistes programmā “Canva”. Lai darbošanās programmā būtu drošāka un saprotamāka, bibliotekāriem tika izsniegta arī speciāli šīm mācībām sagatavota “Canvas” pamācība uz vairākām A4 lappusēm.

Dizains un korekta tekstuālā informācija ir publicitātes priekšnoteikumi, kas sekmē vai gluži pretēji – nomāc bibliotēkas reputāciju. Lai trenētu iemaņas vizuāli un saturiski kvalitatīvu publicitātes materiālu sagatavošanā, šādu apmācību norise būtu jāatkārto periodiski.

Apmācībās piedalījās 24 bibliotekāri, tostarp 21 pagastu bibliotēku darbinieks un 3 Cēsu CB speciālisti.

Apbalvojumi un pateicības

Kā katru gadu, aizvadītajā gadā maija mēnesī organizējam gada aktīvās sezonas noslēguma semināru, kas parasti ir svētku pasākums – darba jubilāru godināšana ar pašvaldības vadības piedalīšanos, svētku koncertu un CCB sarūpētu svētku maltīti publisko bibliotēku darbiniekiem. Notikuma vieta – Cēsu CB.

2022. gadā pateicības un balvas saņēma darba jubilāri:

- pašvaldības izsludinātajā nominācijā “Gada darbinieks 2022” pateicības rakstu un balvu saņēma – Valdone Priedīte, Cēsu Centrālās bibliotēkas lietvede;
- ar Cēsu novada domes pateicības rakstu par labu darbu apbalvoti:

Lāsma Vasmane-Mašina, CCB Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja;

Vaira Krūmiņa, Vaives pagasta Rāmuļu bibliotēkas vadītāja;

Tamāra Miķelsone, Zaubes pagasta bibliotēkas vadītāja;

Gunta Blaumane, Straupes pagasta bibliotēkas vadītāja;

Brigita Buša, Liepas pagasta bibliotēkas vadītāja;

Ingrīda Rence, Veselavas pagasta bibliotēkas vadītāja;

Maija Burjote, Kaives pagasta bibliotēkas vadītāja.

- Kultūras ministrijas atzinības rakstu saņēma:

Tamāra Miķelsone, Zaubes pagasta bibliotēkas vadītāja.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Pamatrādītāji

CCB

	2020	2021	2022	+/-	% salīdzinot ar iepř. gadu	
					2020/2021	2021/2022
Aktīvo lietotāju skaits	4 754	3 530	4 593	+1 063	-25,7	+30,1
<i>t. sk. bērni līdz 18. g.</i>	1 525	1 002	1 482	+480	-34,3	+47,9
Bibliotēkas apmeklējums	48 724	32 076	42 315	+10 239	-34,2	+31,9
<i>t. sk. bērni līdz 18. g.</i>	11 727	6 903	16 943	+10 040	-41,1	+45,4
Virtuālais apmeklējums	14 023	14 794	11 984	-2810	+5,4	-19,0
Izsniegums kopā	93 891	62 856	89 078	+26 222	-33,0	+41,7
<i>t. sk. grāmatas</i>	76 287	54 480	70 300	+5 820	-28,6	+29,0
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	13 983	5 653	14 363	+8 710	-59,8	+154,0
<i>t. sk. bērniem līdz 18. g.</i>	14 974	10 100	17 017	+6 917	-32,5;	+68,4
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	29,1	21,6	28,5	+6,9	-25,8	+31,9
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	48,1	28,5	45,5	+17,0	-40,7	+59,6
Iedzīvotāju skaits	16 283	16 318	16 108	-210	+0,21	-1,3

Statistikas rādītājos vērojams pieaugums, jo pārskata periodā pamazām tika ieviesti atvieglojumi epidemioloģiskās drošības noteikumos, kas saistīti ar vīrusa Covid-19 izplatības mazināšanos, kā rezultātā ievērojami pieauga klātienē apmeklētāju skaits un pakalpojumu pieprasījums.

Salīdzinot pārskata perioda pirmos četrus kalendāros mēnešus, kad epidemioloģiskās drošības pasākumi vēl bija spēkā, bibliotēku dienā apmeklēja vidēji **135** cilvēki. Savukārt pārskata perioda izskaņā – pēdējos četros kalendārajos mēnešos –, kad epidemioloģiskās drošības noteikumi vairs nebija spēkā, bibliotēku dienā apmeklēja vidēji **184** cilvēki.

Pārskata periodā CCB dienā apmeklēja vidēji 152 lietotāji.

Novērots, ka par bibliotēkas lietotājiem arvien vēlas kļūt cilvēki, kuri iepriekš nav izmantojuši bibliotēkas pakalpojumus, tostarp cilvēki, kuri par savu jauno dzīvesvietu izvēlējušies Cēsu pilsētu.

Cēsu novada publisko bibliotēku pamatrādītāji kopā

	2020	2021	2022	+/-	% salīdzinot ar iep. gadu	
					2020/2021	2021/2022
Aktīvo lietotāju skaits	10 111	8 177	9 870	+1 693	-19,1	+20,7
<i>t. sk. bērni līdz 18. g.</i>	2 875	2 015	2 762	+747	-30,0	+37,0
Bibliotēkas apmeklējums	104 229	78 028	10 0578	+22 550	-25,1	+28,9
<i>t. sk. bērni līdz 18. g.</i>	21 262	12 157	25 448	+13 291	-42,8	+109,3
Virtuālais apmeklējums	27 623	25 113	16 184	-8 929	-9,1	-35,6
Izsniegums kopā	222 829	171 118	196 896	+25 778	-23,2	+15,0
<i>t. sk. grāmatas</i>	142 424	118 821	135 948	+17124	-16,6	+14,4
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	61 629	49 339	56 136	+6 797	-20,0	+13,8
<i>t. sk. bērniem līdz 18 g.</i>	27 098	16 496	26 279	+9 783	-39,1	+59,3
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	22,8	18,5	22,7	+4,2	-18,6	+22,3
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	37,0	26,2	34,3	+8,1	-29,2	+30,9
Iedzīvotāju skaits	44 363	43 994	43 568	-426	-0,9	-1,0

Dati par iedzīvotājiem ņemti no vietnes www.pmlp.gov.lv – [Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati](#).

Pakalpojumu attīstība

Valdībai lemjot par atvieglojumiem epidemioloģiskās drošības pasākumos, bibliotēkas apkalpošanas kārtības noteikumos tika ieviestas izmaiņas – samazināti ierobežojošie nosacījumi (prasība uzrādīt vakcinācijas/pārslimošanas sertifikātu, sejas masku lietošana u. c.), un pakalpojumi kļuva pilnībā pieejami ikvienam.

CCB lietotāju apkalpojošais darbs un pakalpojumu pieejamība 2022. gadā

15.11.2021.–
16.02.2022.

Saskaņā ar LR Kultūras ministrijas vadlīnijām Cēsu Centrālā bibliotēka no 15. novembra līdz valstī noteiktās ārkārtējās situācijas beigām apmeklētājus apkalpo “zaļajā” jeb drošajā režīmā.

Apmeklētājiem pirms pakalpojuma saņemšanas tiek lūgts uzrādīt atbilstošu sertifikātu un personu apliecinošu dokumentu.

Šajā laikposmā LR KM epidemioloģiskās drošības noteikumos bija teikts, ka bērniem no 12 gadu vecuma, apmeklējot bibliotēku, jāuzrāda vakcinācijas, pārslimošanas vai testēšanas sertifikāts vai laboratorijas izziņa par pēdējo 72 stundu laikā veiktu skrīninga testu ar negatīvu rezultātu un ka bērnus līdz 12 gadu vecumam pavada pieaugušais, kurš var uzrādīt atbilstošu sertifikātu. Sertifikātus tika prasīts uzrādīt tikai pieaugušajiem. Bērni, ja reiz bija atnākuši līdz bibliotēkai, tik un tā tika

	<i>ieļauti un apkalpoti arī tad, ja viņiem nebija, ko uzrādīt vai ja apmeklēja bibliotēku bez pieaugušā.</i>
No 16.02.	No 16. februāra bērni kultūras pasākumus un kultūrvietas, tostarp bibliotēkas, var apmeklēt, neuzrādot Covid-19 sertifikātu vai laboratorijas testa izziņu. Vairs nav spēkā arī prasība, ka bērnus līdz 12 gadu vecumam bibliotēkas apmeklējuma reizē pavada pieaugušais, kurš var uzrādīt atbilstošu sertifikātu. Apmeklētājiem jāturpina ievērot epidemioloģiskās drošības pasākumi – medicīnisko masku vai respiratoru lietošana, distances ievērošana, roku dezinficēšana. Bērniem no 7 līdz 12 gadiem atļauts lietot higiēniskās auduma maskas. Pieejami visi bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi. Pieaugušajiem, apmeklējot bibliotēku, jāturpina uzrādīt derīgs Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts kopā ar personu apliecinošu dokumentu.
No 01.03.	No 1. marta bibliotēkas apmeklētājiem nav jāuzrāda Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts. Prasība uzrādīt derīgu Covid-19 sertifikātu paliek spēkā, apmeklējot bibliotēkas rīkotos publiskos pasākumus (bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam pasākumus drīkst apmeklēt, neuzrādot sertifikātu). Bibliotēkas iekšējās apmeklētājiem jālieto medicīniskās sejas maskas vai FFP-2 respiratori, nosedzot muti un degunu (prasība neattiecas uz bērniem līdz 7 gadu vecumam).
No 01.04.	Bibliotēkas iekšējās ne darbiniekiem, ne apmeklētājiem vairs nav jālieto sejas maskas; apmeklējot bibliotēku, tai skaitā bibliotēkas rīkotos pasākumus, apmeklētājiem nav jāuzrāda Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts; jāturpina ievērot distancēšanās un roku higiēnas prasības; bibliotēkā nedrīkst atrasties personas, kurām noteikta mājas karantīna vai izolācija vai kurām ir elpceļu infekcijas slimības pazīmes.

Cēsu novada pagastu bibliotēkās pārskata periodā pakalpojumi tika sniegti atbilstoši Kultūras ministrijas izstrādātajām vadlīnijām, ievērojot tajās noteiktos epidemioloģiskās drošības pasākumus.

Bibliomāts (Grāmatu pakomāts) CCB

No 2022. gada 1. aprīļa CCB lasītājiem pasūtīto grāmatu saņemšanai ir pieejams grāmatu pakomāts.

Tas darbojas pēc līdzīga principa kā visiem zināmie pakomāti sūtījumu saņemšanai.

1. CCB reģistrēts lietotājs elektroniskajā kopkatalogā vai zvanot pa tālruni, vai rakstot e-pastā pasūta grāmatas vai citus iespieddarbus (*elektroniskajā kopkatalogā, rezervējot izdevumu/-us, jāieliek atzīme lodziņā “vēlos saņemt pakomātā”*).

2. Bibliotekārs tos ievieto pakomātā.

3. Lietotājs saņem īsziņu, kurā norādīts pakomāta durvju atvēršanas kods.

Pasūtījums jāizņem 3 dienu laikā. Pasūtīšanai pieejami tikai tie izdevumi, kas atrodas bibliotēkas krājumā. Pakomāts novietots pie bibliotēkas ieejas vārtiem no Raunas ielas puses, blakus grāmatu nodošanas kastei.

Uzsaukums sociālajos medijos par iespēju saņemt rezervētās grāmatas pakomātā pārskata periodā ieguvis vislielāko atsaucību – bibliotēkas Facebook lapas ieraksts sasniedza 18 452 lietotājus, un Instagram vietnē vairāki sekotāji “Instagram stāstos” izteikuši atzinīgu vērtējumu par šādu ērtu, mūsdienīgu un 24/7 pieejamu pakalpojumu.

Informācija par jaunā pakalpojuma pieejamību tika publicēta [bibliotēkas mājaslapā](#), sociālo mediju vietnēs ([Facebook](#), [Instagram](#)) un [Cēsu novada pašvaldības mājaslapā](#). Interesenti pirms pakalpojuma izmantošanas tika aicināti iepazīties ar [bibliotēkas pakomāta lietošanas pamācību](#).

E-grāmatu bibliotēka

E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu 2021/2022
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	410	545	608	+63
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	241	135	63	-72
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	1902	3055	3 963	+908
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	1343	1153	908	-245

Pārskata periodā 3TD e-GRĀMATU bibliotēkas statistika būtiski kritusies. Pandēmijas laikā, kad grāmatu saņemšana klātienē periodiski nebija pieejama vai bibliotēkas pakalpojumu saņemšana bija iespējama, uzrādot derīgu Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu kopā ar personu apliecinošu dokumentu, e-grāmatu bibliotēka bija visvairāk pieprasītais un izmantotais e-pakalpojums, taču, bibliotēkas krājumam kļūstot arvien pieejamākam, interese par e-grāmatām saruka.

Lai arī vietne www.3td.lv ir intuitīvi viegli un ērti izmantojama un grāmatu klāsts tajā regulāri tiek papildināts ar jaunumiem, lasītāji priekšroku dod fiziskas grāmatas formātam.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēku darba kvalitāti, to rezultāti

Pārskata periodā CCB apmeklētāji/lasītāji tika aicināti veikt 3–5 minūtes aptaujas anketas aizpildīšanai. Tajā lielākoties bija slēgta tipa jautājumi, kas saistīti ar bibliotēkas darbu.

Elektroniskā aptaujas anketa (Google veidlapa) tika publicēta bibliotēkas Facebook lapā un Instagram vietnē, savukārt papīra formātā tā bija izvietota bibliotēkā.

Google veidlapu aizpildīja 51 respondents, savukārt papīra veidlapu 25 respondenti. Drukātās veidlapas aizpildīja arī vairāki Bērnu apkalpošanas nodaļas (BAN) apmeklētāji. No dažām atbildēm var nojaust, kuri tie ir, no citām – ne. Ir jautājumi, par kuru atbildēm nav pilnīgas pārliecības, vai tā tas patiešām ir. Piemēram, kur BAN apmeklētāji uzzina par bibliotēkas aktualitātēm. Daži ielikuši atzīmi “bibliotēkas mājaslapā”, bet nav zināms, vai bērni zina mājaslapas adresi un vai tiešām to apmeklē, lai lasītu aktualitātes. Mājaslapas kā tādas nav populāras bērnu un jauniešu vidū, tāpēc nevar precīzi zināt, cik objektīvas ir BAN apmeklētāju sniegtās atbildes.

Aptaujas anketas jautājumus un atbildes skatīt pielikumā ([skatīt Pielikumu Nr.2](#))

Rezumē: kopumā esam ļoti apmierināti ar aptaujas anketas rezultātiem. Esam gandarīti, ka apmeklētāji ir apmierināti ar bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu klāstu un darbinieku

profesionalitāti. Rezultāti dod ieskatu arī tajā, kur nepieciešama pilnveide un uzlabojumi. Ir vērts apsvērt darba laika maiņu, piemēram, pāris dienas nedēļā sākt darbu no plkst. 9.00 vai strādāt līdz plkst. 19.00, lai gan no 2015. līdz 2020. gadam, kad bibliotēkas durvis trešdienās no septembra līdz maijam apmeklētājiem bija atvērtas līdz pat plkst. 20.00, zemā vakaru stundu apmeklējuma dēļ darba laiks tomēr tika saīsināts par divām stundām, un trešdienās, tāpat kā pārējās darbdiņās, bibliotēku tika nolemts slēgt plkst. 18.00. Arvien jāturpina popularizēt bibliotēkas piedāvātie e-resursi un jāorganizē regulāras lietotāju apmācības/konsultācijas to izmantošanā.

No Cēsu novada pagastu bibliotēkām pārskata periodā aptaujas anketu par lietotāju/lasītāju apmierinātību ar bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem sagatavoja un bibliotēkas Facebook lapā publicēja **Vecpiebalgas pagasta bibliotēka**. Drukātā formātā to bija iespējams aizpildīt bibliotēkā klātienē. Google veidlapu aizpildīja 21 respondents, savukārt papīra veidlapu 26 respondenti.

Kopējā vērtējumā aptaujas anketas dalībnieki ar bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti un bibliotekāru profesionalitāti ir apmierināti un vērtē to kā labu vai ļoti labu. Respondentu atbildes deva arī skaidrību, kurās ar bibliotēkas darbu saistītās jomās nepieciešama pilnveide. Piemēram, jānodrošina plašāks pasākumu piedāvājums bērnu auditorijai un daudzveidīgāks jaunāko grāmatu klāsts. ([skatīt Pielikums Nr.3](#))

Ārējie apkalpošanas punkti (ĀAP) kā pakalpojums

CCB ir 1 ĀAP – Cēsu pilsētas pansionāts. Pārskata periodā tas apmeklēts apmēram reizi divos mēnešos un piedāvāto pakalpojumu – grāmatu saņemšanu/apmaiņu – izmantojuši 23 pansionāta iemītnieki. Bibliotēkas darbiniecēm izveidojusies laba sadarbība un komunikācija gan ar pansionāta darbiniekiem, gan iedzīvotājiem. Vairāki lasītāji veic izdevumu pasūtīšanu. Bibliotēkas speciālistēm, zinot ĀAP lasītāju vēlmes (konkrēti grāmatu nosaukumi, autori, literatūras žanrs, pārstāvētā nozare), tiek atvieglota grāmatu atlases veikšana uz nākamo apmeklējuma reizi, jo ir tādi lasītāji, kuri izvēlas pāris grāmatas, un ir tādi, kuri nelasa mazāk par 10–15 grāmatām.

Pagastu bibliotēku ĀAP kopskaits: 3

Tas darbojas: Stalbes pagasta Rozulā, Veselavas pagasta bērnu dārzā un medpunktā

Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros Raunas novads, kurā darbojās 2 ĀAP, un tajā esošās bibliotēkas, kuru metodiskais centrs līdz šim bija Cēsu CB, tika pievienots Smiltenes novada administratīvajai teritorijai.

Bibliotēku pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

CCB apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām ir pieejams lifts un divas pielāgotas labierīcības (gan 1., gan 2. stāvā). Cilvēkiem ar redzes grūtībām tekstu ērtākai salasāmībai ir pieejama video lupa, kas ļauj lasīt palielinātus tekstus kvalitatīvā izšķirtspējā. Šobrīd ierīce atrodas telpā, kur izvietota miniatūrgrāmatu kolekcija, lai ērtības pēc miniatūros tekstus būtu ērtāk lasīt, taču šis pakalpojums nav pieprasīts. Interesi par to izrāda ekskursantu grupas, kurām tiek demonstrēts, kā darbojas video lupa. To plānots pārvietot uz citām bibliotēkas telpām, visticamāk, uz lasītavu, kur tiks izvietots arī informatīvs uzsaukums, kā lietot ierīci.

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi ir pieejami un tiek nodrošināti visām sabiedrības grupām. Cilvēkiem, kuriem objektīvu iemeslu dēļ nav iespējas nokļūt līdz bibliotēkai, ir iespējams pieteikt grāmatu un periodisko izdevumu piegādi dzīvesvietā.

Pagastu bibliotēkās situācijas ir dažādas. Nītaures pagasta bibliotēkas vadītāja pēc pieprasījuma nodrošina grāmatu piegādi dzīvesvietā. Priekuļu pagasta bibliotēkai šo pienākumu palīdz veikt Samariešu kustības pārstāvji. 12 no 24 reģiona pagastu bibliotēkām ierīkotas uzbrauktuves pie ieejas vai speciāli pacēlāji personām ar īpašām vajadzībām. Taču arī to bibliotēku, kurām nav vēl uzbrauktuves, lifti, pacēlāji, pakalpojumi ir pieejami visiem cilvēkiem, jo bibliotēku darbinieki savus pagastu iedzīvotājus zina un nodrošina viņu apkalpošanu.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Cēsu reģiona bibliotēku kopkatalogā <https://cesis.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx> kopējais ierakstu skaits elektroniskajā katalogā ir **85 378**. 2022. gadā elektroniskajā kopkatalogā ievadīti **2 014** ieraksti. 2022. gadā no 55 reģiona bibliotēkām ar BIS ALISE strādā 49 bibliotēkas (27 publiskās bibliotēkas, 20 izglītības iestāžu bibliotēka un 2 profesionālās izglītības ievirzes bibliotēkas (Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskolas un Vidzemes Tehnoloģiju un Dizaina *tehniskuma metodiskā centra*)). Sakarā ar novadu reformu Raunas pagasta, Raunas pamatskolas un Drustu pagastu bibliotēkas tika pievienotas Smiltenes novadam, taču joprojām ir Cēsu reģiona kopkataloga dalībbibliotēkas.

BIS ALISE nav ieviesta 6 skolās:

1. Augšlīgatnes pamatskolā (nav bibliotēkas);
2. Cēsu Jaunā pamatskolā (nav bibliotēkas);
3. Dzērbenes vispārīzglītojošā un mūzikas pamatskolā (nav bibliotēkārās slodzes);
4. Līgatnes Jauno Līderu vidusskolas (izveidota sava lokāla uzskaites sistēma);
5. Spāres pamatskolā (darbu uzsāks 2023. gada janvārī);
6. Zaubes pamatskolā (atteicās no BIS ALISE 2020. gadā).

BIS ALISE izmantošana

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2022)	Pasūtīts (Web) eksemplār u (2022)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Cēsu reģiona kopkataloga bibliotēkas:	55	49	49	38	49	2504 389 (piešķirti jauniem lietotājiem)	4450
Cēsu novads	52	46	46	26	46		
Smiltenes novads	3	3	3	2	3		
Publiskās bibliotēkas:	27	27	27	27	27		
Cēsu novads	25	25	25	25	25		
Smiltenes novads	2	2	2	2	2		
Izglītības iestāžu bibliotēkas:	26	20	20	11	20		
Cēsu novads	25	19	19	11	19		
Smiltenes novads	1	1	1	0	1		
Profesionālās izglītības bibliotēkas Cēsu novadā	2	2	2	0	2		

Pagastu bibliotēkas aktīvi izmanto komplektēšanas, cirkulācijas un SBA moduļus. Pēc nepieciešamības tiek izmantots Kataloģizācijas modulis, papildinot elektronisko kopkatalogu ar jauniem datiem, veicot ienākušo resursu apstrādi. Skolu un pagastu bibliotēkas jaunus bibliogrāfiskos aprakstus MARC formātā neveido, dažas bibliotēkas nelielos apjomos importē aprakstus, izmantojot Z39.50. Kataloģizācijas darbu, autoritatīvo ierakstu pievienošanu, aprakstu priekšmetizāciju, resursu attēlu un anotāciju pievienošanu, kā arī MARC ierakstu rediģēšanu veic reģiona galvenās bibliotēkas krājuma organizācijas nodaļas speciālisti.

Tabulā uzskatāmi redzam, ka ir samazinājušies pašu veidotie MARC apraksti, pārsvarā tie tiek importēti no citu bibliotēku katalogiem. Rezultātā vairāk laika veltot aprakstu rediģēšanai, anotāciju veidošanai, bibliotekāru konsultēšanai. Arī autoritatīvos ierakstus importējam no LNB datubāzes.

Darbība	Kopskaits
Izveidoti MARC ieraksti	443
Importēti MARC ieraksti	1 498
Rediģēti MARC ieraksti	3 730
Apstrādāti eksemplāri	28 332 3 736-CB
Izveidotas anotācijas	1 325
Rediģētas anotācijas	390
Izveidoti autoritatīvie ieraksti	3
Importēti autoritatīvie ieraksti	200
Rediģēti autoritatīvie ieraksti	100

Kopš 2021. gada novembra turpinām piedalīties BIS ALISEs publiskā elektroniskā bibliotēku kopkataloga (e-kataloga) versijas testēšanā un lietošanā. Lai katalogs vizuāli būtu pievilcīgs lasītājam daudz laika veltījām anotāciju veidošanai, rediģēšanai un pievienošanai, kā arī ierakstu rediģēšanai un kvalitatīvu sīkbilžu pievienošanai. Atskaites periodā izveidotas 1 325 anotācijas un pievienotas sīkbildes.

2022. gadā krājuma organizācijas nodaļas speciālisti piedalījās bibliotēkas organizētajos semināros, kuros sniedza konsultācijas publisko bibliotēku darbiniekiem par aktuālām ar kopkatalogu saistītām tēmām. Piemēram, tika apmācīti bibliotekāri BIS ALISE salīdzinošas statistikas izgūšanā un izmantošanā. Tas lieti noderēja pagastu bibliotēkām vērtējot savus krājumus un to izmantojamību.

Cēsu reģiona publisko un skolu bibliotēku kopkatalogs ir pieejams lietošanai no dažādām mobilām ierīcēm. Autorizētiem lietotājiem ir nodrošināta izdevumu pasūtīšana/rezervēšana un izdevumu nodošanas termiņu pagarināšana internetā. Grāmatas un citus materiālus ir iespējams pasūtīt no jebkuras reģiona bibliotēkas. Pieaudzis ir autentificēto lietotāju kopkataloga izmantošanas skaits, kas arī ietekmē populārāko darbību (izdevumu pasūtīšanu un termiņu pagarināšanu) lietošanu. Joprojām aktīvi tiek izmantots pakalpojums e-grāmatu bibliotēka.

WebPac apmeklētība 2022. gadā:

visi lietotāji: **155 148** apmeklējumi;

autentificētas sesijas: **9 083** apmeklējumi;

meklēti izdevumi, izmantojot mobilo aplikāciju: **12 408**.

CCB Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) darbs

Eiropas Savienības informācijas punkts piedāvājis sekojošus pakalpojumus:

1. grāmatas, bukletus, faktu lapas par Eiropas Savienību;
2. uzziņas par Eiropas Savienību klātienē, telefoniski un e-pastā;
3. informāciju par ES izglītības programmām;
4. konsultācijas par informācijas avotiem Eiropas Savienības jautājumos;
5. interneta resursus par Eiropas Savienību.

Sniegtas konsultācijas, uzziņas par sekojošām tēmām:

- Eiropas Savienības mājas Izglītības resursu centrs, piedāvātie materiāli;
- jaunākās aktualitātes no Eiropas Savienības Mācību stūrīša, Vitamīns ES, kā arī EU Publications Office pieejamiem materiāliem;
- programma “Erasmus +”;
- Eiropas Savienības fonda, pieaugušo izglītības projekta “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” tālākizglītības iespējas.

Februāra mēnesī bibliotēkā tika izvietots **#EUTomorrow (#RītdienasES)** interaktīvais stends.

Apmeklētāji iepazīnās ar kohēzijas politiku un saņēma uzskatāmas uzziņas par to, kā kohēzijas politika tiek īstenota Latvijā.

Sadarbībā ar EUROPE DIRECT Vidzeme informācijas centru, pasūtītas un izplatītas Cēsu novada publiskajām bibliotēkām, vairāk nekā 500 publikācijas par dažādām Eiropas Savienības tēmām. „

Visa gada garumā gatavota informācija par Eiropas Savienības aktualitātēm, ievietošanai Cēsu Centrālās bibliotēkas mājaslapas sadaļā [“Eiropas Savienības informācijas punkts”](#).

Veicināta ESIP atpazīstamība Cēsu pilsētā, novadā.

Bibliotēku izglītojošā darbība

Ikgadējās kampaņas “Digitālā nedēļa” ietvaros, laikposmā no 21. marta līdz 14. aprīlim, CCB darbinieku – e-prasmju konsultanta un sabiedrisko attiecību speciālistes – vadībā notika bezmaksas individuālas lietotāju konsultācijas/apmācības pieaugušo auditorijai, uz kurām interesenti tikai aicināti iepriekš pieteikties un izvēlēties apmācību tematu:

- datoru un viedtālrunu izmantošana, sniedzot praktiskas konsultācijas par iedzīvotājiem interesējošiem jautājumiem;

- knifi lietotnes WhatsApp izmantošanā.

Uz datoru un viedtālrunu konsultācijām pieteicās 21 interesents, savukārt lietotni WhatsApp apguva 3 lietotāji, kuri saņēma arī speciāli šīm apmācībām sagatavotu informatīvu uzskates materiālu par lietotnes funkcijām.

WhatsApp

Failu pievienošana

Lai sarakstī pievienotu failu, vispirms jāspiež uz "saspraudes" ikonas un pēc tam jāizvēlas, ko pievienot, ja fotogrāfiju, tad jāspiež uz "Galerija"; ja, piemēram, rakstisku dokumentu, tad – uz "Dokuments".

Video un/vai interneta raksta nosūtīšana

Lai sarakstī pievienotu interneta saiti uz, piemēram, Youtube video, vispirms spiež uz "Kopēgošana", pēc tam – izvēlas WhatsApp aplikācijas ikonu un sarakstī adresātu, kam nosūtīt konkrēto video.

Ir vairāki varianti, kā nosūtīt internetā publicētu rakstu.

Katrai interneta vietai nedaudz atšķiras "dalīšanās ar rakstu" opcija. Ja redzam, piemēram, šādu ikonu, tad jāspiež uz tās un jāizvēlas WhatsApp aplikācijas ikona (raksta nosūtīšanas princips ir gluži tāds pats kā augstāk aprakstītajā video nosūtīšanā).

Vēl viens variants, kā dalīties ar interneta rakstu (un šis variants visās interneta vietnēs ir vienāds), ir nokopēt interneta saiti.

Kad saiti nokopēta, jāietek WhatsApp aplikācijā, jāmeklē sarakste ar adresātu, kam nosūtīt šo saiti, un teksta lodziņā, pavisam nelielā pieturot kursoru, jāizvēlas opcija "Ielīmēt".

Balss ziņas nosūtīšana

Lai nosūtītu balss ziņu, jāpieturo mikrofona ikona. Kamēr šī ikona tiek pieturēta, ir jāsaka, kas sakāms, jo, kolīdz pirksts no ikonas tiks noņemts, balss ziņa būs pabeigta un automātiski nosūtīsies adresātam.

Nosūtīto ziņu izdzēšana

Lai izdzēstu ziņu, ko esat nosūtījis kādam, vispirms jāpieturo uz šīs ziņas un pēc tam – jāspiež uz mīkstās ikonas.

WhatsApp datorā "WhatsApp web"

Datorā interneta meklētājā ieraksta "WhatsApp Web" un atver saimēkļoto mājaslapu web.whatsapp.com.

1. Ieviešam QR kodu.
2. Pēc tam atveram telefonā WhatsApp aplikāciju, spiež uz "trīs bumbiņām", izvēlam "Sasaistītās ierīces", pēc tam – spiež uz "Sasaistīt ierīci".
3. Kad tik tālu tikts, telefona kamera jāpavērš pret datorā redzamo QR kodu.
4. Noskenējot QR kodu, datorā parādīsies Jūsu WhatsApp.

Cēsu CB sabiedrisko attiecību speciālistes sagatavots uzskates materiāls par lietotnes WhatsApp funkcijām

Informācija par nodarbībām tika publicēta arī laikrakstā "Druva".

Viedtālruni paver iespējas un pasauli

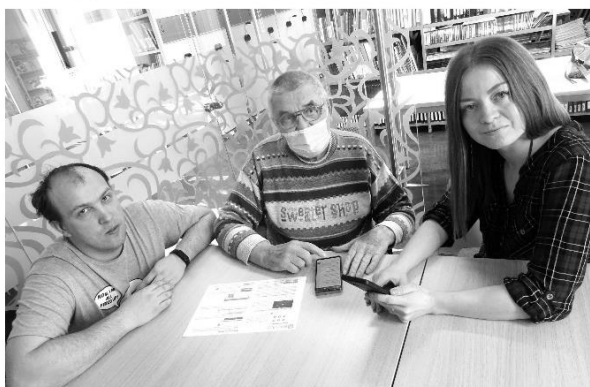
Līdz pat aprīļa vidum Cēsu Centrālā bibliotēka piedāvā bezmaksas individuālās konsultācijas par datoru un viedtālruni izmantošanu.

SARMĪTE FELDMANE,
bibliotēka un foto

Apskaidrojot kursus, pārdomājot un ierobežotumam izpauš. Ar laiku, iespējams, rīkosim ko plašāku, taču individuāliem nodarbībām ir savi ierobežojumi, jo var iznākt visu, kas interesē. Koepa nodarbībās tādās iespējās ne vienmēr ir, tāpēc Cēsu Centrālās bibliotēkas direktore Natālija Kruma un esam, ka ikdienā grūti izvēlēties bez mēģinājumiem tehnoloģiju prasēm. Uzreizējai par iespēju apgūt datorprasmi, kā arī vairāk par "WhatsApp" izmantošanu, cēsnieki pieradusi, lai mācītos.

Bibliotēka strādā e-prasmju speciālistes Dagnis Urģins. Viņš ikdienā gatavo saņemt atbildes gan uz viedtālruni, gan saņemtiem jautājumiem.

"Vēl pirms dažiem gadiem satori haidijs, kas iznācajot datoru vai viedtālruni, kaut ko varētu izdomāt nepareizi, tagad tā vairs nav. Cilvēki zina pamatus, kā lietot datoru, internetu vai telefonu. Tādu gadu, ka kaut kas nesākas, tad meklē palīdzību," pastāsta D. Urģins un atzīst, ka arī ikdienā viņš labprāt palīdz tiem, kam ne-

NAV TIK SAREŽGĪTI. Vēlmeņam Apinītim (stāvē) bibliotēkas sabiedrisko attiecību vadītāja Krista Anija Holtere un e-prasmju speciālists Dagnis Urģins sēdēt, kā izmanto viedtālruni.

izdodas kaut ko izdarīt datorā. Pedeja laikā padoms tiek prasīts, kā aizpildīt ienākumu deklarācijas Valsts ienākumu dienestam, kādām neizdodas siet c-vešēlā, citām samaksāt rēķinu. Viņš pastāstī, ka mēģinājis pierādīt, kuram ir portatīvais dators un grib sākt apgūt visu no nulles.

"Jautājumi ir visdažādākie, bieži vien sāku atbildēt un skaidrot, bet jautājums jau atbild – jā, jā, zi-

nu. Katram gadās, ka pēkšņi apmuls un kaut ko nezina," saka Dagnis.

Bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste Krista Anija Holtere labprāt dalās zināšanās par lietotnes "WhatsApp" izmantošanu iedienā. "Ir dažādi sākumi, kā izdarīt ērtāk un ātrāk. Cilvēkiem gadās varbūt ir grūtāk rakstīt, tad var nosūtīt balss ziņu, par ko dažs ir pārstiegs. Daži

grib iemācīties pievienot failus, arī izdzēst ziņu, uzziņāt, kā čatot. Sākumā runā par "WhatsApp", bet rodas citi jautājumi: kas ir 3P-FT un kas mobilie dati, kas bez maksas, par ko jāmaksā. Atrodam lietotni, kurā var sekot līdzi, kāds datu apjoms iztērēts," pastāsta Krista Anija.

Vakar speciāliste sniedza konsultāciju Vēlmeņam Apinītim. Nestidzīgi skaidroja simbolu no-

zīmi, mācīja, kā čatot, nosūtīt balss ziņu, stāstīja, ko nozīmē d. Zālas bulas.

Turpinājums 3.lpp.

Viedtālruni paver iespējas un pasauli

Turpinājums no 1.lpp.

"Telefons man nav pilnīgi svešs. Sazināties ar marmētiem, draugiem, paziņām, apmaiņām ir izsīpām, bet gribas ko vairāk. Telefonā taču tik daudz iespēju. Sertifikātu nepratu le-
juplādēt, gāju pēc papīra formāta," pastāsta Vēlmeņis un atzīst, ka pirksti neklausu un nav viegli trāpīt uz burtiem un cipariem, tāpēc ērtāk izmantot palīgriku, bet, lai redzētu, lupu.

"Daudz tiek runāts par medij-
prātību, viltus ziņām, rakstfils,
ka internetā jābūt uzmanīgiem,
taču ir pietiekami daudz cilvē-
ku, kuri mūsdienu tehnoloģijas
neizmanto, kaut viņiem tās ir.
Lai izmantotu, tās ir jāapgūst.
Bibliotēkā varam palīdzēt iemā-
cīties," saka bibliotēkas direkto-
re Natālija Kruma.

Ši Latvija ir Digitālā nedēļa. Cēsu Digitālais centrs piedāvāja diskusiju, kā digitālās tehnoloģijas ietekmē mākslu un kā māksla ietekmē tehnoloģijas. Viedokļus puda māksliniece Alise Kīnasta, dizaina domāšanas un dizaina izstrādes stratēģe Elina Bušmane un lietotāju sa-
skarsmes dizaineris Nora Knaģe. Savukārt Latvijas IT klasteris kopā ar Cēsu Digitālo centru īsteno digitālās transformācijas trīs dienu treniņu uzņēmējiem. Vēl priekšā diskusija, kādas ir pašvaldību IT sistēmas, kas tās veido un ar kādām grūtībām sastopas, kādas ir attālinātā darba un ārkārtas stāvokļa izraisītās sekas, kā IT nodaļas tiek ar šiem un citiem uzdevumiem galā. Viedokļus puda speciālisti no Amatas, Cēsu un Priekšu pašvaldībām. Arī izglītības iestādēs šonedēļ uzmanība tiek pievērsta digitālajām prasmēm. □

Druva. – Nr. 47 (2022, 24. marts), [1.], 3. lpp.

Pārskata periodā CCB notikušas divas bibliotekārās stundas – Vidzemes tehnoloģiju un dizaina tehnikuma 25 audzēkņi tika iepazīstināti ar bibliotēku un tās piedāvātajiem pakalpojumiem. Skolēni apguva izdevumu meklēšanu elektroniskajā kopkatalogā un, vadoties pēc uzziņām e-katalogā, trenējās tos atrast bibliotēkas plauktos.

Visās novada publiskajās bibliotēkās lietotājiem pēc pieprasījuma tiek sniegtas individuālas konsultācijas un palīdzība:

- datoru izmantošanā;
- e-pakalpojumu saņemšanā;
- uzziņu meklēšanā elektroniskajā kopkatalogā, tostarp Cēsu CB veidotajā Novadpētniecības datubāzē, LNB digitālās bibliotēkas kolekcijās; datubāzēs Letonika.lv un News.lv u. c.).

Vecpiebalgas pagasta bibliotēkā, piesaistot profesionālu pasniedzēju, ik gadu tiek organizēti angļu valodas apmācību kursi pagasta iedzīvotājiem. Interesentu skaits ar katru gadu tikai pieaug.

Autorizētie lietotāji (tabulas)

CCB autorizētie lietotāji

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	4 754	3 530	4 593	+30,1
Autorizētie lietotāji kopā	1 389	2 869	3 179	+10,8
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	472	302	286	-5,3

Autorizētie lietotāji novada bibliotēkās kopā

	2020	2021	2022	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	11 221	9 178	9870	+7,5
Autorizētie lietotāji kopā	2 310	3 355	3903	+16,3
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	626	419	475	+13,3

Iekšzemes un starptautiskais SBA (tabulas)

SBA rādītāji CCB

SBA	2020	2021	2022	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	27	14	43	+29
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	644	1054	637	-417

SBA rādītāji novada bibliotēkās kopā

SBA	2020	2021	2022	+/-
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1 270	1 154	981	-173
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1 318	1 464	1 094	-370

Pārskata periodā SBA pakalpojums bijis mazāk pieprasīts.

Problēmas un risinājumi bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā

Lai apzinātu problēmas bibliotēku pakalpojumu un pieejamības jomā, jāturpina uzklaut lietotāju viedokļi. Periodiski jārinko publiskas aptaujas anketas, kurās respondentiem ir iespēja izteikt ierosinājums bibliotēkas darba uzlabošanai un pilnveidei. Konstruktīva un objektīva kritika ir vērtīgs instruments radušos problēmu apzināšanā.

CCB

Pārskata periodā, kad ar Covid-19 vīrusu saistītie epidemioloģiskās drošības pasākumi pamazām tika atcelti, bibliotēkas klātienes apmeklētāju skaits pieauga, tostarp liela rosība atsākās CCB Bērnu apkalpošanas nodaļā (BAN). Bērni un jaunieši labprāt izvēlās laiku pēc skolas pavadīt bibliotēkā, spēlējot galda spēles, veltot laiku lasīšanai un mājasdarbu pildīšanai, taču diemžēl viņi mēdz aizmirst iekšējās kārtības noteikumos rakstīto un atļaujas skaļi uzvesties, tādējādi radot traucējošu troksni blakus esošās lasītavas apmeklētājiem. Lai kontrolētu BAN notiekošo, tās apmeklētājiem tiek skaidroti un atgādināti noteikumi. Bibliotēkas sen vairs nav klusas un garlaicīgas grāmatu krātuves, taču tās nav arī izklaides vietas, kurās valda visatļautība. Lai BAN un lasītavas apmeklētāji varētu netraucēti saņemt pakalpojumus, skaļākajiem lasītājiem, kuri nevaldās arī pēc bibliotēkas darbinieku vairākkārtēja aizrādījuma, jālīdz apmeklēt bibliotēku.

Arī cieņpilna attieksme apmeklētāju starpā sekmē bibliotēkā pieejamo pakalpojumu kvalitāti. Piemēram, ja lietotāji savlaicīgi nodod bibliotēkas izdevumus, citiem ir iespēja tos saņemt, negaidot rindā. Atbildīga izturēšanās pret bibliotēkas krājuma vienībām veicina to ilgāku saglabāšanu un izmantošanu.

6. KRĀJUMA ORGANIZĀCIJA

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

CCB, komplektējot krājumu, vadās pēc izstrādātā dokumenta “Cēsu Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības koncepcija 2021.–2025. gadam”, kurā noteikta bibliotēkas krājuma veidošanas un papildināšanas politika. Tāpat tajā ir noteikti temati, par kuriem iegādājami iespieddarbi u. c. dokumenti, dokumentu veidi, valodas, eksemplāru skaits un citi parametri. To izstrādājot, tika noteikti krājuma veidošanas politikas galvenie mērķi un uzdevumi, vadoties pēc Cēsu novada attīstības programmā noteiktajām prioritātēm, dažādo lietotāju grupu informacionālajām vajadzībām, iepriekšējās koncepcijas rezultātu analīzes, kā arī citu bibliotēku pieredzes. Dokumentā uzmanība veltīta izdevumiem par Latviju un novadu, vēsturi, kultūru un cilvēkiem. Katrai pagasta un pilsētas bibliotēkai izstrādāta sava krājuma komplektēšanas politika, pēc kuras, papildinot krājumu 2022. gadā, vadījās bibliotekāri. Tika ņemti vērā arī Galvenās bibliotēkas ieteikumi bibliotēkas krājuma kvalitātes uzlabošanai.

Savas korekcijas krājumu komplektēšanā veica arī Krievijas iebrukums Ukrainā. Radās nepieciešamība pēc grāmatām ukraiņu un krievu valodās, lai nodrošinātu kara bēgļus ar kvalitatīvu literatūru.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

CCB

	2020	2021	2022	+ vai –
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	17 278	19 266	19 103	–163
<i>t. sk. grāmatām</i>	14 149	15 165	15 638	+473
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	3 073	3 243	5 655	+2 412
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	3 129	4 101	3 445	–656
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pilsētā	2.04	2.25	1.55	–0,7
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	33 282	36 722	25 088	–11 634 *

- Finansējums krājuma komplektēšanai uzrādās ar prāvu – zīmi. Faktiski par samazinājumu to nevar uzskatīt, jo pirms novada bibliotēku centralizācijas LNB projektu “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” un “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” grāmatas tika uzņemtas CB bilanci. Pēc centralizācijas 2022. gadā šī prakse izmainījās un projektu grāmatas tika nodotas uzreiz katrai bibliotēkai bez CB starpniecības.

Novada bibliotēkās kopā

	2020	2021	2022	+ vai –
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	83 813	84 962	85 701	+739
<i>t. sk. grāmatām</i>	61 665	62 551	63 951	+1 400
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	22 002	22 411	21 730	–681
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita novadā	2,93	2,41	2,41	0
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	161 333	113 766	105 257	–8 509

Pašvaldības finansējumam krājuma komplektēšanai, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, ir tendence pieaugt un finansiālais nodrošinājums uz 1 iedzīvotāju apkalpes zonā atbilst MK noteikumiem.

CCB grāmatu iegādei izmanto trīs lielākos piegādātājus: Latvijas Grāmata (72 % no iepirkto grāmatu daudzuma), Zvaigzne ABC Cēsu grāmatnīcu (21 %) un Virja AK (7 %). Novada publiskās bibliotēkās nemainīgi lielākais grāmatu piegādātājs ir Virja AK un Latvijas Grāmata.

Lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ietvaros novada bibliotēkas no LNB saņēmusi 165 grāmatu eksemplārus par 1363,65 EUR.

Pateicoties LR KM un LNB atbalstam projektā “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”, CCB un novada bibliotēkas saņēmušas 592 grāmatu eksemplārus 6644,84 EUR vērtībā. Grāmatas tika sadalītas visām Cēsu novada pašvaldību publiskajām bibliotēkām. CCB koordinēja novada bibliotēku dalību šajā projektā – izsūtīja grāmatu sarakstu, apkopoja visu bibliotēku pieteikumus, lai tiktu iegādātas pašas nepieciešamākās grāmatas. Ļoti rūpīgs darbs tika ieguldīts, apkopojot bibliotēku sarakstus un sagatavojot gala pieteikumu. Ne mazāk svarīgs bija grāmatu sadales darbs un pieņemšanas – nodošanas aktu sagatavošanas darbs.

Atskaites periodā pagastu bibliotēkās tika turpināts aktīvs darbs pie nozaru literatūras krājumu izvērtēšanas, kas saturā noveco visātrāk. 2022. gadā notika aktīva krājuma izvērtēšana. 20. gadsimta 70., 80. un 90. gadu grāmatas, kā tās tiek lasītas, vai nelasītas ir jānoraksta, vai tās, kā nepelnīti aizmirstas, ir vairāk jāpopularizē. Atlasot mazpieprasīto literatūru, izrādās, ka 30 % no krājumā esošajām grāmatām netiek izmantotas. Bibliotēkas tika mudinātas 2022. gadā analizēt savu krājumu, analizēt savu lasītāju sastāvu un popularizēt krājumu. Rezultātā kopumā pagastu bibliotēkās 2022. gadā grāmatu apgrozība ir nedaudz palielinājusies. Pagastu bibliotēkās regulāro lasītāju sastāvs gadu no gada ir gandrīz nemainīgs, tādēļ ir ļoti svarīgi bibliotēkas krājumu nemitīgi atjaunot ar pašu jaunāko un

aktuālāko literatūru, nemitīgi strādāt, lai krājumu padarītu daudzpusīgāku un modernāku, lai tas būtu iespējami aktīvs. Tas tiek panākts ne tikai ar jaunizdoto iespieddarbu iegādi, bet arī krājumus regulāri attīrot.

Rekatalogizācija

Cēsu novada publisko bibliotēku krājumi pilnībā rekatalogizēti. Turpinās 2 skolu bibliotēku darbs ar BIS ALISE. Krājumu rekatalogizācija turpinās Skujenes pamatskolā (75 % rekatalogizēts), Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā (51 % rekatalogizēts). 2022. gada nogalē Amatas pamatskolas un Nītaures mākslas un mūzikas skolas bibliotēku krājumi tika pilnībā rekatalogizēti.

Krājuma pārbaudes

Cēsu Centrālajā bibliotēkā krājuma pārbaude tika veikta 2020. gadā.

Atskaides periodā tika veiktas 12 krājuma pārbaudes (inventarizācijas) 8 pagastu, pilsētas bibliotēkās un 4 skolu bibliotēkās. Liepas pagasta bibliotēkas krājuma pārbaude tika pārcelta uz 2023. gadu darbinieces ilgstošas slimības dēļ.

Bibliotēkas	Eksemplāru skaits	Noskenēto eksemplāru skaits
Pašvaldības publiskās bibliotēkas		
Drabešu pagasta Ieriķu bibliotēka	3 107	2 899
Raiskuma pagasta bibliotēka	3 398	3 160
Amatas pagasta Ģikšu bibliotēka	5 281	5 006
Vaives pagasta Rīdzenes bibliotēka	4 307	4 058
Zaubes pagasta bibliotēka	5 142	5 052
Līgatnes pilsētas bibliotēka	4 630	4 314
Drabešu pagasta Līvu bibliotēka	6 370	6 214
Taurenes pagasta bibliotēka	8 174	7 926
Pavisam	40 409	38 629
Izglītības iestāžu bibliotēkas		
Aleksandra Bieziņa Raiskuma pamatskolas bibliotēka	6 957	5 209
Rāmuļu pamatskolas bibliotēka	3 155	2 298
Cēsu Valsts ģimnāzijas bibliotēka	17 284	11 452
Cēsu Bērzaines pamatskolas – attīstības centra bibliotēka	12 215	8 158
Pavisam	39 611	27 117
Kopā:	80 020	65 746

Inventarizācijas veica CCB Krājuma organizācijas nodaļas darbinieces sadarbībā ar pagastu un skolu bibliotēku darbiniekiem. Tika veikts apjomīgs un fiziski smags darbs. Veicot inventarizācijas tika atlasīti izdevumi, kuri savu laiku nokalpojuši un ir novecojuši pēc satura. Bibliotekāri tika mudināti krājumus atpūteklēt un rūpīgāk analizēt to saturu.

Krājuma rādītāji

Cēsu CB

	2020	2021	2022	+ vai –
Jaunieguvumi kopā	4 453	4 436	3 358	–1 078
<i>t. sk. grāmatas</i>	3 217	2 875	2 066	–809
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	646	648	543	–105
<i>t. sk. bērniem</i>	1 029	1 293	721	–572
Izslēgtie dokumenti	8 315	1 617	1 975	+358
Krājuma kopskaits	70 305	73 124	74 507	+1 383
Grāmatu krājuma apgrozība	1,33	0,87	1,40	+61,0
Periodisko izdevumu apgrozība	1,55	0,56	1,41	+151,8

Reģiona bibliotēkās kopā

	2020	2021	2022	+ vai –
Jaunieguvumi kopā	39 363	21 265	18 335	–2 930
<i>t. sk. grāmatas</i>	24 667 /9 926*	8 957	7 865	–1 092
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	2 465	2 939	2 682	–257
<i>t. sk. bērniem</i>	5 059	2 599	2 283	–316
Izslēgtie dokumenti	40 357/ 25 616*	22 875	23 089	+214
Krājuma kopskaits	273 193	271 583	237 651	–33 932
Grāmatu krājuma apgrozība	0,86	0,58	0,96	+0,38
Periodisko izdevumu apgrozība	1,91	1,67	1,74	+0,07

* 2020. gadā krājumu starpība ir tik liela tāpēc, ka Raunas novadā 2 bibliotēkas (Gatartas un Rozes) tika pārveidotas par nodaļām un to krājumi pievienoti Raunas un Drustu bibliotēkām.

Bibliotēkās pieejamo datubāzu izmantojums (tabulas)

CCB

Datubāze	2020	2021	2022
Letonika			
skatījumi	577	422	375
piekļuves sesiju skaits	349	175	198
News	199	107	179

Novada bibliotēkās kopā

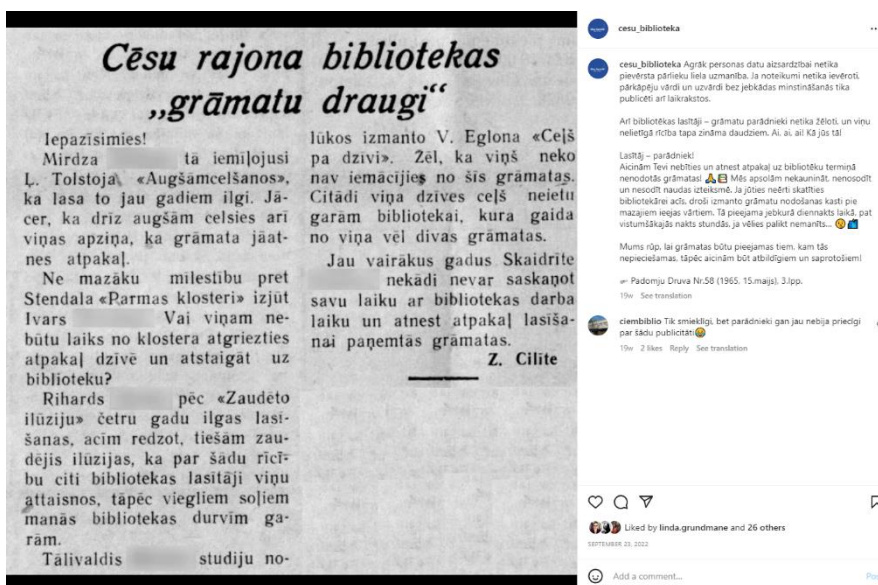
Datubāze	2020	2021	2022
Letonika + News			
skatījumi	6 496	9 511	31 797
piekļuves sesiju skaits	3 674	5 408	5 306

Darbs ar parādniekiem CCB

Pārskata periodā, tāpat kā citus gadus, turpināta lasītāju – parādnieku apzināšana. Izmantojot BIS “Alise” esošo opciju “sūtīt atgādinājumu”, lietotāji e-pastā saņem paziņojumu no bibliotēkas par kavētu izdevumu nodošanas termiņu. Parādniekiem tiek izsūtītas arī īsziņas ar lūgumu atnest atpakaļ uz bibliotēku savlaicīgi nenodotos izdevumus (īsziņā pievienots arī izdevumu saraksts). Ja lietotājs nereaģē uz rakstiskiem aizrādījumiem, tiek veikti telefona zvani.

Arī tīmekļvietnes www.biblioteka.cesis.lv sāku lapā periodiski ir redzams atgādinājums “Lasītāj – parādniek! Aicinām atnest atpakaļ uz bibliotēku termiņā nenodotās grāmatas! Kavējuma nauda par tām netiks prasīta. Izsniegtos bibliotēkas izdevumus jebkurā diennakts laikā ir iespēja atstāt arī grāmatu nodošanas kastē pie mazajiem ieejas vārtiem.”

Pārskata periodā bibliotēkas sociālo mediju vietnēs [Facebook](https://www.facebook.com/cesu.biblioteka) un [Instagram](https://www.instagram.com/cesu.biblioteka) publicēts arī humoristisks uzsaukums, kurā “parādnieki” draudzīgi tiek lūgti būt atbildīgiem un atnest atpakaļ uz bibliotēku laikā nenodotos izdevumus.

Uzsaukums lasītājiem – parādniekiem Cēsu CB Instagram vietnē

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

Raksturojums un vispārīgie rādītāji

2022. gada pirmajā pusē turpinājām izjust “Covid-19” pandēmijas sekas, jo nācās ievērot pulcēšanās ierobežojumus. Situācijai uzlabojoties, sākās intensīvs darbs, lai lasītājus piesaistītu bibliotēkai un to skaitu atgūtu līmenī, kāds tas bija pirms pandēmijas.

Statistikas rādītāji, salīdzinot ar 2021. gadu, ir iepriecinoši, tomēr 2020. gada rādītāji vēl nav sasniegti. Tas nozīmē, ka novada publisko bibliotēku bibliotekāriem priekšā ir intensīvs un izaicinājumiem pilns darba cēliens, lai piesaistītu kā jaunus, tā motivētu līdzšinējos apmeklētājus, kuri pēdējos gados bibliotēku pārstājuši apmeklēt, atkal tajā atgriezties. Pozitīva aina vērojama arī pasākumu jomā. Patiess prieks, ka bibliotekāri veiksmīgi sadarbojas ar vecākiem, pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, realizējot dažādus lasītveicināšanas pasākumus, tādējādi ieinteresējot bērnus apmeklēt bibliotēkas.

Kāds 2022. gadā ir bijis bibliotekārais aptvērums % no iedzīvotāju skaita? Aizvadītajā gadā pagastu bibliotēkās lasītāji – bērni līdz 18 gadu vecumam – bija **34,3 %** no kopējā lasītāju skaita. Cēsu CB – bērni līdz 18 gadu vecumam – bija **45,5 %** no kopējā lasītāju skaita. ([skatīt nodaļu “Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība” 25. lpp.](#))

Konsultatīvā darba organizācija

Cēsu CB ir galvenā bibliotēka Cēsu novada publiskajām un skolu bibliotēkām. Darbs ar bērniem notiek ciešā sadarbībā ar Bērnu apkalpošanas nodaļu, sniedzot konsultatīvo un metodisko palīdzību 24 pašvaldību publiskajām bibliotēkām un 24 izglītības iestāžu bibliotēkām.

2022. gadā Cēsu CB organizējusi 2 mācību seminārus publisko bibliotēku darbiniekiem, Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku konferenci “Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem” (detalizētāk par konferenci skatīt sadaļā [“Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā” 53. lpp.](#)).

Bibliotēku krājuma veidošana

Krājums tiek regulāri papildināts ar jaunāko pieejamo literatūru dažādām vecuma grupām. Tiek sekots fonda stāvoklim, iespēju robežās savu laiku nokalpojušās grāmatas tiek aizvietotas ar jaunākiem izdevumiem. Cēsīs ir divas grāmatnīcas – SIA Latvijas grāmata grāmatnīca “Globuss” un “Zvaigznes grāmatu nams”, kurās iegādājamies grāmatas, audiogrāmatas un galda spēles, kas atbilst Bērnu apkalpošanas nodaļas profilam. Gan Cēsu,

gan novada publisko bibliotēku darbinieki labprāt izmanto iespēju iegādāties grāmatas arī no izplatītāja – SIA “Virja”. Finansējums ir apmierinošs. Bērnu apkalpošanas nodaļai vairumā gadījumu tiek pirkti 2 grāmatas eksemplāri, taču šī amplitūda svārstās 1–4 eksemplāru robežās.

Cēsu CB pārskata periodā saņemti 721 jaunieguvumi bērniem kas sastāda **34,8 %** no Cēsu CB jaunieguvumu skaita.

Bērnu apkalpošanas nodaļā saņemti 656 jaunieguvumi (par kopējo summu 5 850 EUR). Lielākā daļa jaunieguvumu iegādāti no Cēsu novada pašvaldības līdzekļiem, daļa saņemta no LR Kultūras ministrijas atbalstītās un iniciētās “Grāmatu iepirkuma programmas publiskajām bibliotēkām”. Neliela daļa jaunieguvumu saņemti dāvinājumā no bibliotēkas lietotājiem.

Krājuma stāvoklis 2022. gada izskaņā bija 13 036 vienības, reģistrēto lasītāju skaits 1 772.

Diemžēl aizvadītajā gadā ir samazinājies gan reģistrēto lasītāju skaits, gan iegādāto grāmatu skaits uz vienu nodaļas reģistrēto lasītāju – **0,34**.

2022. gadā Bērnu apkalpošanas nodaļai tika abonēti 17 preses izdevumi (gada laikā saņemts 141 periodisko izdevumu eksemplārs). Joprojām novērojama nemainīga tendence – būtiski sarucis bērnu skaits, kuri žurnālus vēlas lasīt bibliotēkā uz vietas. Ievērojami lielāks pieprasījums ir pēc iepriekšējo gadu izdevumiem, kurus izsniedzam līdzņemšanai. Aizvadītajā gadā periodikas izsniegums ir bijis **502** eksemplāri.

Jauniešu vidū izteikti pieaudzis pieprasījums pēc grāmatām angļu valodā. Ņemot vērā lielo interesi, sāкта krājuma atjaunošana un papildināšana ar pusaudžu literatūru angļu valodā, kas tiks turpināta arī 2023. gadā.

Sakarā ar saspīlēto situāciju Ukrainā un patvēruma meklētāju pieaugumu Latvijā, aizvadītajā gadā bibliotēkas krājumā tika komplektētas arī grāmatas ukraiņu valodā. Bērnu apkalpošanas nodaļas krājums papildināts ar 26 grāmatām ukraiņu valodā.

Ņemot vērā apmeklētāju intereses un vēlmes, uzmanību pievēršam arī alternatīvo lietu komplektēšanai. Joprojām ļoti pieprasītas ir galda spēles, kuru skaits fondā ir 125 (galda spēļu izsniegums lasītavā uz vietas – **1 129**).

24 novada pagastu publiskajās bibliotēkās pārskata periodā saņemti 2 283 jaunieguvumi bērniem, kas sastāda **29,02 %** no pagastu publisko bibliotēku jaunieguvumu skaita.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

CB Bērnu apkalpošanas nodaļā tiek piedāvāts daudzveidīgs pakalpojumu klāsts gan pirmsskolas, gan pamatskolas vecuma bērniem. Ļoti priecājamies, ka līdz ar epidemioloģiskās situācijas uzlabošanos un pulcēšanās ierobežojumu atcelšanu, esam varējuši realizēt 77 pasākumus (+50, salīdzinot ar 2021. gadu) un priecēt apmeklētājus ar 10 literārajām/tematiskajām izstādēm.

CCB

Pasākumi/izstādes	Skaitis
Literārā stunda par animācijas un audio pasakām no Ivetas Brikmanes stāstu grāmatām “Septiņi stāsti par notiņām” un “Pa pēdām notiņām”	4
Informatīvi izglītojošā stunda “Bērnu drošība internetā” (“Digitālās nedēļas 2022” ietvaros)	11
Muzikāli literārā stunda “Albertam Kronenbergam – 135”	19
Muzikāli literārā stunda “Zem Lielā rūķa mices”	15
Literārā stunda par “Muminu ģimeni no Somijas” (sadarbībā ar Somijas vēstniecību, “Ziemeļvalstu dienas Cēsīs” projekta ietvaros)	4
Bibliotekārās stundas/ekskursijas	16
Pūčulēnu skola	3
Skaļās lasīšanas reģionālais fināls	1
Radošās darbnīcas	2
Ģimeņu rīti	2
Literatūras/tematiskās izstādes	10

Novada publisko pagastu bibliotēku pārskatos norādītie dati darbā ar bērniem liecina, ka aizvadītajā gadā kopskaitā organizēti **114** pasākumi un **123** literatūras/tematiskās izstādes bērniem. Secinājums – pieaudzis pasākumu skaits (+43), sarucis izstāžu skaits (–29).

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”

Mūsu novadā aktīvas šīs programmas dalībnieces ir 26 bibliotēkas (Cēsu CB, 15 novada publiskās pagastu bibliotēkas un 11 skolu bibliotēkas). Vēl 2 publiskās un 1 skolu bibliotēka ir atbalsta bibliotēkas. Plānotais dalībnieku skaits, kuri programmu pabeidz un aizpilda anketas, ir ~730.

Aizvadītajā gadā īpaši jāuzteic Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra organizētais 4 tīmekļsemināru cikls, kas veltīts “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” lasīšanas

veicināšanas programmai. Cikla pirmie divi tīmekļsemināri notika 2021. gada novembrī un decembrī, atlikušie divi – 2022. gada janvārī un februārī. Tajā piedalīties tika aicināts ikviens bibliotekārs, kura pārstāvētā bibliotēka ir šīs programmas dalībniece.

Veiksmīgākie “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” pasākumi pagastu publiskajās bibliotēkās

Amatas pagasta Ģikšu bibliotēka

Vairāku nodarbību cikla ietvaros bibliotekāre viesojās Ģikšu bērnudārzā “Kastanītis” ar “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” 5+ vecuma grupas grāmatām. Atraktīvā veidā bērni tika iepazīstināti ar Jura Zvirgzdiņa grāmatu “Rijīgā čūska un gudrā pele”, kurai bibliotekāre izveidoja uzvedumu, izmantojot spēļu zvērus.

Taurenies pagasta bibliotēka

Jau 12 gadus lasītāju apkalpošanas zonā tiek izvietots trīsdesmit posmu garš “Bērnu žūrijas” grāmatu tārpis. Ikviens bērns, kurš piesakās kā dalībnieks “Bērnu žūrijai”, izgatavo ikgadējo talismanu un izvieta pie grāmatu tārpīša pašu izvēlētajā vietā.

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” dalībniekiem bibliotēkā tika organizēts arī noslēguma pasākums, kura norises laikā varēja iepazīties ar lasīšanas un vērtēšanas rezultātu apkopojumu, izteikt domas par izlasītajām grāmatām un, protams, saņemt balvas par paveikto darbu.

Drabešu pagasta Līvu bibliotēka

Vienojoties ar bērnudārza vecākās grupas audzinātāju, “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā” tika iesaistīti 5+ vecuma grupas bērni. Audzinātāja ņēma grāmatas, visa grupa kopā tās lasīja un vērtēja. Pēc tam notika noslēguma pasākums, kurā bērni stāstīja par savām izlasītajām grāmatām, atbildēja uz bibliotekāres uzdotajiem jautājumiem par tām un, protams, saņēma sarūpētās dāvanas.

Veselavas pagasta bibliotēka

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” 5+ vecuma grupā tika iesaistīti Veselavas pirmsskolas izglītības iestādes vecāko grupu audzēkņi. Bibliotekāre devās ciemos uz bērnudārzu, lai kopā ar bērniem lasītu un vērtētu grāmatas. Tika organizēta arī kopīga “Lielo lasīšanas svētku” tiešraides skatīšanās.

Mārsnēnu pagasta bibliotēka

Turpinot tradīciju, bibliotēkas vadītāja noorganizēja “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” dalībniekiem noslēguma ekskursiju “Iepazīsti Latviju”. Šajā ekskursijā tika apskatīta Āraišu ezerpils teritorija, Āraišu dzirnavas un vēsturiskais Līgatnes papīrfabrikas ciemats. Noslēgumā – kārtīga izlūkšanās Līgatnes tīklu parkā.

Jaunpiebalgas pagasta bibliotēka

No 26 Jaunpiebalgas pagasta bibliotēkas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” dalībniekiem 19 ir pirmsskolas izglītības iestādes vecāko grupiņu audzēkņi. Papildus vērtēšanai, sešgadīgie audzēkņi iejutās ilustratoru lomā, zīmējot žūrijas grāmatu ilustrācijas.

Vaives pagasta Rāmuļu bibliotēka

Bibliotēkas mērķgrupa ir pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērni. Kopā ar pirmsskolas vecuma bērniem bibliotēkāre lasīja “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” grāmatas. Skolēni grāmatu saturu attēloja arī zīmējumos.

Veiksmīgākie pasākumi pagastu publiskajās bibliotēkās

Līgatnes pilsētas bibliotēka

Ļoti veiksmīgi noritēja **vasaras lasīšanas konkurss** bērniem un jauniešiem, kurā piedalījās 15 dalībnieki. Konkursa ietveros katrs saņēma dalībnieka burtnīcu, kurā bija jāieraksta izlasītās grāmatas, tās varēja būt gan skolā ieteiktās, gan brīvi izvēlētas. Par katrām sešām izlasītajām grāmatām bērni varēja piedalīties izlozē un laimēt kādu nelielu našķi vai suvenīru, kas deva papildus motivāciju.

Līgatnes pagasta bibliotēka

Oktobra izskaņā bibliotēka piedāvāja “**Visu svēto dienas**” **pasākumu**, kura laikā bērni minēja dažādas mīklas un klausījās spoku stāstus. Tā laikā norisinājās arī kostīmu konkurss.

Nītaures pagasta bibliotēka

Pasākums – pārgājiens “Iepazīšanās ar Vaļņa kalnu”, kas atrodas netālu no mācību vietas un bibliotēkas. Teika par šo kalnu ir izlasāma arī grāmatā “Latviešu tautas teikas: izcelšanās teikas”.

Sasniedzot kalnu, bibliotēkāre ar šo teiku iepazīstināja bērnus. Tika veikta arī apkārtnes izpēte.

Priekuļu pagasta bibliotēka

Dzejas Saulespuķu taka – pasākums un izstāde, kas tapa sadarbībā ar Priekuļu vidusskolas 2. a un 2. b klašu skolēniem un audzinātājiem. Skolas bērni iemācījās priekulietes Līgas Rimšas-Eglītes dzejoļus no galvas, sagatavoja video priekšnesumu. Šos video, pārveidojot kvadrāt kodu saulespuķēs, izvietoja izstādē gan brīvdabā, gan telpās, kur katrs, nolasot QR kodu, varēja klausīties dzeju. Vairumam skolēnu šī bija pirmā filmēšanās pieredze, kur rezultāts redzams publiski.

Vecpiebalgas pagasta bibliotēka

2022. gadā Vecpiebalgas bibliotēkas mazos lasītājus priecēja divas brīnišķīgas **tikšanās ar literātiem**:

- literāri muzikālā pēcpusdiena ar rakstnieku **Dzintaru Tilaku** un dziesminieku **Āri Ziemeli** “Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām”;
- tematiskā pēcpusdiena ar grāmatu autori **Eviju Gulbi** “Koko un Riko darbi un nedarbi”.

Zaubes pagasta bibliotēka

Ziemeļvalstu literatūras nedēļā “Daba Ziemeļvalstīs” notika **Rītausmas stundas lasījums sākumskolai “Ja tu satiec lāci”**. Tika lasīta M.G. Serupa un M. Kiveles bilžu grāmata “Ja tu satiec lāci”. Pasākuma laikā bērni noklausījās pazīstamas dziesmiņas un dziedāja līdzi: “Dīpu, dīpu lācis nāk un ar mani dancot sāk, kā arī “Lāci, lāci, tu skaļi krāci...”. Radošajās aktivitātēs bērni ņēma krāsu zīmuļus un izkrāsoja attēlus ar lāčiem. Notika konkursiņš par labāko krāsotāju. Tika pasniegtas pārsteiguma balviņas. Pasākumu papildināja literatūras izstāde “Daba Ziemeļvalstīs”. Tika demonstrēta DVD filma “Norvēģijas daba” ar norvēģu komponista Eduarda Grīga mūziku fonā.

Stalbes pagasta bibliotēka

Pasākumā, kas notika sadarbībā ar Stalbes pamatskolu, viesojās **rakstniece, bērnu grāmatu autore Luīze Pastore**. Viņa vadīja trīs radošās darbnīcas pa klašu grupām: “Raiņa ielas cirks” (1.–2. klasei), “Mākslas detektīvi” (3.–5. klasei), “Izdzīvošanas stāstu darbnīca” (6.–9. klasei).

Darbošanās notika pie galdiņiem. Pasākuma apmeklētāji bija ļoti ieinteresēti darboties, izpildīt interesantus uzdevumus. Cikla pasākumos piedalījās 76 skolēni un 10 skolotājas.

Liepas pagasta bibliotēka

Sadarbībā ar Liepas pamatskolu bibliotēkā norisinājās Vidzemes reģiona skolu “**Stāstnieku konkurss**”, kurā piedalījās četrus Vidzemes skolu skolēni.

Dzērbenes pagasta bibliotēka

Septembrī notika pasākums “**Rudentiņis bagāts vīrs**”, kurā Cēsu novada Dzērbenes vispārīgizglītojošās un mūzikas pamatskolas pirmsskolas jaunākās grupas bērni klausījās bibliotēkas vadītājas lasītos dzejoļus un pasakas par rudeni un rudens veltām – dārzeņiem.

Zosēnu pagasta bibliotēka

Tā kā Zosēnu pagastā nav ne skolas, ne bērnudārza, tad nodarbību un pasākumu organizēšana tiek plānota tikai vēlās pēcpusdienās, skolas brīvlaikos, brīvdienās. Bērniem tiek organizētas radošās darbnīcas, bērnu grāmatu apskati, viktorīnas un konkursi.

Inešu pagasta bibliotēka

Vecpiebalgas vidusskolas pirmsskolas grupas “Mazputniņš” bērni ciemojās bibliotēkā. Bibliotekāres vadībā tika iepazīta Vecpiebalgas muiža, izstaigāta pils zāle, gaiteni un citas telpas. Stāsts par muižas vēsturi tika papildināts ar iepriekš sagatavotiem uzdevumiem. **Orientēšanās spēle – atrodi attēlos redzamās vietas muižā.**

Vaives pagasta Rīdzenes bibliotēka

Viens no iecienītākajiem bibliotēkas organizētajiem pasākumiem ir “**Brīvdabas kino vakars**” visai ģimenei. 2022. gadā bibliotēka organizēja vienu šādu kino vakaru. Animācijas filma “Es sarkstu” priecēja kā lielus, tā mazus skatītājus.

Jau vairākus gadus bibliotekāre aktīvi iesaistās programmas **Grāmatu starts “Mazo pūcūlēnu skolas”** organizēšanā. Nodarbības allaž ir pārdomātas, interesantas un radošas.

Attēlā bibliotekāre (vadītāja) Jana ar mazajiem Pūcūlēniem – no kreisās puses Artis, Mārtiņš, Roberts, Alise

Veiksmīgākie pasākumi Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļā

Jau piekto gadu bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa koordinēja lasītveicināšanas programmas **Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības** reģionālās aktivitātes. Diemžēl, sakarā ar pandēmiju un vīrusu infekciju saasināšanos, šogad reģionālo finālu klātienē apmeklēja tikai 6 dalībnieki no 4 skolām: Cēsu

pilsētas Pastariņa sākumskolas, Cēsu Bērzaines pamatskolas – attīstības centra, Drabešu Jaunās sākumskolas un Jaunpiebalgas vidusskolas. Skolu finālistu fragmentu lasījumus vērtēja kompetenta žūrija: bijusī Cēsu Centrālās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja, Cēsu Tauta teātra aktrise Inese Majore, laikraksta Vidzemes novadiem žurnālists, pasākumu vadītājs, Cēsu Tautas teātra aktieris Jānis Gabrāns, kultūras darbiniece, grāmatu autore un puķu selekcionāre Guna Rukšāne. Par Cēsu reģionālo čempioni 2022. gadā tika kronēta Marta Jundze no Jaunpiebalgas vidusskolas.

4. septembrī, Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Ziedoņa zālē jau piekto reizi norisinājās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību fināls. Tajā piedalījās 30 reģionālie lasīšanas čempioni no visas valsts – 16 meitenes un 14 zēni.

Čempiona titulu šogad ieguva **Gustavs Liepājnieks** no Ventspils Centra sākumskolas, kurš lasīja Imanta Ziedoņa “Zaļo pasaku”. Godpilno 2. vietu ieguva Dobeles 1. vidusskolas audzēkne **Ance Prokopova**, kura par lasāmvielu bija izvēlējusies fragmentu no Dzintara Tilaka grāmatas “Šausmiņa”, savukārt 3. vietu izcīnīja mūsu reģionālā čempione **Marta Jundze** no Jaunpiebalgas vidusskolas, kura sacensībās startēja ar fragmentu no somu rakstnieces Sallas Simukas grāmatas “Sirdsmāsas”. Ļoti priecājamies par Martas panākumu, jo šis bija pirmais gads, kad Cēsu reģionālajam čempionam izdevās sasniegt goda pjedestālu. Lielu paldies par atbalstu sakām arī Jaunpiebalgas vidusskolas bibliotekārei **Vēsmai Johansonei**, kura palīdzēja Martai sagatavoties gan reģionālajam, gan nacionālajam finālam.

Lasīšanas stafete ir apgāda “Zvaigzne ABC” rīkots lasītveicināšanas konkurss bērniem un jauniešiem. Šogad tas norisinājās jau 7. reizi, un tajā piedalījās 174 bērni no visas Latvijas.

Lepojamies ar mūsu lasītāju, Cēsu Pastariņa sākumskolas 5. a klases skolnieci

Rutu Blaževicu, kura 89 bērnu konkurencē (vecuma grupā 8–11 gadi) izcīnīja augsto 2. vietu un balvā saņēma 90 EUR.

Konkursa noslēguma pasākumā tika godinātas arī bibliotēkas. Pateicoties mūsu uzticamajiem lasītājiem un viņu balsojumam, Cēsu Centrālā bibliotēka ir ierindojusies starp 8 populārākajām Latvijas bērnu bibliotēkām. Mums ir patīss gandarījums par lasītāju augsto novērtējumu!

Apmeklētāju vidū ļoti iecienīti un pieprasīti ir bibliotēkas organizētie **Ģimeņu rīti** ar teatralizētu ievirzi, kuros gan lielus, gan mazus skatītājus priecējam ar pašdarbības teātru izrādēm. Aizvadītajā sezonā apmeklētājiem piedāvājām divus teatralizētos ģimeņu rītus:

- **“Slavenais pīlēns Tims”** (pēc Enidas Blaitonas stāsta motīviem tapušais uzvedums Veselavas teātra studijas “Kurlās Vardes” izpildījumā);
- **“Rūķi ciemos nāk”** (latviešu brīnumpasakas un dzejoļi Skujenes un Kaives amatierteātru aktieru izpildījumā).

Jau piekto gadu Bērnu apkalpošanas nodaļa piedalījās **Radivilišķu publiskās bibliotēkas (Lietuva) organizētajā starptautiskajā pasaku lasīšanas čempionātā**. 2022. gadā pasākums atkal varēja notikt klātienē, taču Cēsu Centrālā bibliotēka tajā tika pārstāvēta attālināti ar sagatavotu video priekšnesumu. Latviešu tautas pasaku “Mājas pele un pilsētas pele” lasīja Inta Zaksa, kuras lasījumu papildināja Lāsma Vasmane-Mašina, dziedot latviešu tautasdziesmu “Velc, pelīte, saldu miegu”.

Zem Lielā rūķa mices

Pēc četrus gadus pārtraukuma decembra mēnesī pirmo klašu skolēnu un bērnudārzu audzēkņu grupas atkal tika aicinātas iepazīties ar rūķu zemes iemītniekiem, atklāt dažādas interesantas lietas par rūķiem un gatavoties gaidāmajiem svētkiem. Neizpalika arī dziesmas, rotaļas, dejas, piparkūku apgleznošana un paša Ziemassvētku vecīša apciemojums. Šis sirsnīgais un pozitīvām emocijām piesātinātais pasākums tika organizēts **15** reizes. To apmeklēja 272 bērni.

Noslēdzot gadu, Bērnu apkalpošanas nodaļā allaž tiek rīkota **“Čaklāko lasītāju ballīti”**, lai godinātu pašus uzcītīgākos grāmatu lasītājus. Uz balli tika aicināti 21 dalībnieks. Visi šie bērni bija pelnījuši atzinību, tāpēc katrs saņēma gan diplomu, gan nelielu pārsteiguma balvu. Pasākuma laikā tika noskaidrots arī pats čaklākais lasītājs. 2022. gadā šo titulu ieguva trīsgadīgais **Gustavs Intenbergs**, kurš gada laikā kopā ar mammu un tēti no bibliotēkas paņēmis un izlasījis 184 grāmatas! Gustavs saņēma lielo parsteiguma balvu – dāvanu karti no SIA “Apgāds Zvaigzne ABC”!

Sadarbība ar izglītības iestādēm

“Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros

Pirmsskolas izglītības iestāžu grupām piedāvājam bibliotekārās stundas, kuru mērķis ir iepazīstināt un ieinteresēt topošos lasītājus ar bibliotēkā piedāvātajām iespējām un daudzveidīgajām grāmatām (3D attēli, skanošas, atverami lodziņi utt.).

Bibliotekārās stundas tiek piedāvātas arī skolēniem, ņemot vērā pedagogu pieprasījumu un ieteikums.

Veiksmīgākie sadarbības piemēri ar Cēsu un apkaimes izglītības iestādēm

Digitālā nedēļa. Ikgadējā informatīvā kampaņa “Digitālā nedēļa”, agrāk dēvēta par “E-prasmju nedēļu”, visā Latvijā norisinās jau kopš 2010. gada. Tā tiek organizēta Eiropas kampaņas “All Digital Weeks” ietvaros. Sākumskolas klašu grupām laikposmā no 21. marta līdz 14. aprīlim tika piedāvāta informatīvi izglītojoša stunda par drošību, apdraudējumiem un riskiem interneta vidē. Tika realizētas 11 šādas stundas, kurās piedalījās 280 bērni.

Muzikāli literārā stunda “Albertam Kronenbergam – 135”

Tās mērķis – popularizēt grafīki, bērnu grāmatu ilustratoru un dzejnieku, kura daiļrades lielākā daļa veltīta bērniem un jauniešiem. Stāstījumu papildināja teatralizēts un muzikāls priekšnesums, kas tapis pēc autora dzejoļa “5 kaķi” motīviem (uzveduma mūzikas autors komponists Juris Krūze). Uz ekrāna tika projicētas ilustrācijas no dzejnieka grāmatām, kuras lieliski papildināja bibliotekāres priekšnesumu, ļaujot bērniem vieglāk vizualizēt un iztēloties dzejoļos minētos tēlus, vietas un notikumus.

Esam gandarīti par pedagogu lielo atsaucību, jo tika realizētas **19** šādas stundas, kurās piedalījās 473 bērni.

Drabešu pagasta Ieriķu bibliotēkai laba sadarbība izveidojusies ar Amatas pamatskolas bibliotekāri un skolotājiem. “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros Amatas pamatskolas skolēni apmeklēja Ieriķu bibliotēkas organizētās stundas: **integrēto sociālo zinību un vēstures stundu “Baltu zīmes”, literatūras stundu “Grāmatas ceļš”** u. c.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bibliotēkas sadarbībai ar citām iestādēm ir ļoti būtiska loma veiksmīgā bērnu un jauniešu apkalpošanā. Īpaši jāizceļ Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra aktīvā sadarbība ar reģiona galvenajām, pagastu un skolu bibliotēkām, organizējot dažādus informatīvos seminārus un lasītveicināšanas aktivitātes.

Neapšaubāmi, ka ciešākie sadarbības partneri bibliotēkām darbā ar bērniem un jauniešiem ir izglītības iestādes.

Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļai aizvadītajā gadā veiksmīgākā sadarbība veidojusies ar skolām *Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola 2030)* ietvaros:

- Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskola (bibliotekāre Ginta Pūpola);
- Cēsu pilsētas vidusskola (bibliotekāres Antra Kalniņa un Dace Mizone);
- Cēsu Bērzaines pamatskolas – attīstības centra bibliotēka (bibliotekāre Elīna Āboliņa);
- Cēsu 1. pamatskola (bibliotekāre Ineta Malojlo).

Esam gandarīti, ka sadarbība ar izglītības iestādēm un bibliotēkām notiek ne tikai Cēsu pilsētas teritorijā, bet arī plašāk Cēsu novadā:

- Drabešu Jaunās pamatskola (bibliotekāre Ingrīda Logina);
- Spāres pamatskola (skolotāja Sandra Miķelsone);
- Nītaures mūzikas un mākslas skola (Nītaures pagasta bibliotekāre Maira Prikule);
- Jaunpiebalgas pamatskola (skolas bibliotekāre Vēsma Johansone, Jaunpiebalgas pagasta bibliotekāre Baiba Logina).

Ļoti novērtējam, ka Cēsu pilsētas Pastariņa sākumskolas skolotājas (Ginta Pūpola, Ilze Ozoliņa, Anita Vīņaude, Lilita Kampenusa, Iveta Daiga u. c.) ir ieinteresētas sadarbības pasākumu organizēšanā, tāpēc labprāt uzklusām viņu ierosinājumus par vēlamajiem tematiem, kuri tiek saskaņoti ar skolēnu mācību programmām.

Priecājamies, ka bibliotēkai izveidojusies cieša sadarbība arī ar Cēsu pirmsskolas izglītības iestādēm. Aizvadītajā gadā aktīvākās sadarbības partneres, organizējot bibliotēkārās un literārās stundas bija:

- Cēsu jaunās pamatskolas pirmsskolas izglītības iestāde;
- Cēsu pilsētas vidusskolas pirmsskolas izglītības iestādes grupa “Ķipari”;
- Cēsu 3. pirmsskolas izglītības iestāde;
- Cēsu 4. pirmsskolas izglītības iestāde;
- Cēsu 5. pirmsskolas izglītības iestāde;
- Cēsu Bērzaines pamatskolas – attīstības centra pirmsskolas grupas “Pīlādzītis”;
- Jāņmuižas pirmsskolas izglītības iestāde.

Novērtējam sadarbību ar Cēsu Jauniešu domi. 27. augustā Cēsu Pils parkā notika tradicionālais “Jauniešu dienas” pasākums. Pateicoties Jauniešu domes pārstāves Ilutas Balodes iniciatīvai un uzaicinājumam, pasākumā līdzdarbojās un aktivitātes bērniem piedāvāja arī bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa. Pasākumā bibliotēku pārstāvēja Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliogrāfe Inta Zaksa.

Noteikti jāuzsver lieliskā sadarbība ar Cēsu grāmatnīcām – SIA Latvijas grāmata grāmatnīcu “Globuss” un “Zvaigznes grāmatu namu”. Esam ļoti pateicīgi par grāmatnīcu atbalstu mūsu pasākumiem, piešķirot balvas.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļā strādā trīs darbinieces, kas ir optimāls skaits, lai nodrošinātu pilnvērtīgu nodaļas darbu. 2022. gadā nodaļā darbinieku sastāvs nav mainījies:

- Lāsma Vasmane-Mašina – nodaļas vadītāja;
- Inese Jankovska – galvenā speciāliste;

- Inta Zaksa – bibliogrāfe.

2022. gadā nodaļas darbinieces apmeklējušas šādus tīmekļseminārus un konferences:

- Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” 3. un 4. tīmekļseminārs;
- Skaļās lasīšanas sacensības (SkaLa) reģionālo kuratoru tiešsaistes seminārs;
- Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 20. konference “Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem”.

Ikgadējā Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku konference Cēsīs sniedz nozīmīgu ieguldījumu bibliotēkāju profesionālajā pilnveidē darbā ar bērniem un pusaudžiem.

Tās mērķis ir turpināt un, atbilstoši bibliotēku nozares laikmeta tendencēm, pilnveidot šī projekta norisi, rezultātā veicinot bērnu – skolu bibliotēku sadarbības praksi ar citām iestādēm un organizācijām. 2022. gadā Cēsu Centrālā bibliotēka Vidzemes novadu Bērnu un skolu bibliotēku darbinieku konferenci organizēja jau 20. reizi! Šī gada konferences tēma: **“Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem”**.

Konferences dalībniekiem tika dota iespēja iegūt zināšanas par šādām tēmām: “Pededzes pasaku taka” (Mirdza Korne – Pededzes bibliotēkas vadītāja); “Pasakaini veiksmīga sadarbība starp bibliotēku un pirmsskolas izglītības iestādi” (Sarmīte Melķe – Alsviķu bibliotēkas vadītāja); “Pasakainas idejas radošai pieejai darbā ar pirmsskolas vecuma bērniem” (Dace Dzērve – Litenes pagasta bibliotēkas vadītāja); “Ko dara pasakas un stāsti Valmieras bibliotēkā? Pasaku un stāstu izmantošana bibliotēkas nodarbībās, lasīšanas veicināšanas aktivitātēs un pasākumos” (Līga Bujane – Valmieras integrētās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre); Praktiskais uzdevums “Pasaku Grāmatu Bingo” (Egita Šaicāne – Valmieras integrētās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja); “Pasaku tēli kā vizualizācijas metode bibliotēkas darbā ar kopienas iedzīvotājiem” (Maija Jostsone – Rūjienas pilsētas bibliotēkas vadītāja); “Pasakas un dzejoļi kā iedvesmas avots daudzveidīgu literāro stundu un pasākumu veidošanā” (Lāsma Vasmane-Mašina – Cēsu Centrālās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja, Inta Zaksa – Cēsu Centrālās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliogrāfe). Vieslektores statusā šogad tika aicināta psiholoģe, kognitīvi biheiviorālā psihoterapeite un supervizore **Diāna Zande**, kura konferences dalībniekus aizrāva ar stāstījumu par pasakām bērnu dzīvē, liekot aizdomāties gan par to veidiem, gan ietekmi uz dažāda vecuma bērniem.

Konference vienkopus pulcēja 80 dalībniekus. Lai gan gadu iepriekš tā veiksmīgi norisinājās arī tiešsaistē (190 dalībnieki), tomēr neformālās sarunās un savstarpēja dalīšanās

pieredzē ir tā konferences pievienotā vērtība, kuru attālināti nav iespējams realizēt. To atzina visi dalībnieki, vienbalsīgi lemjot, ka 2023. gada konferencei ir jānotiek klātienē!

Problēmas

Apmeklētāju uzvedības kultūra bibliotēkā

Jāatzīst, ka Cēsīs trūkst vietas, kur bērniem un jauniešiem saturīgi pavadīt brīvo laiku pēc skolas (gaidot pulciņus, sabiedrisko transportu vai vecākus). Šobrīd šo nišu galvenokārt aizpilda bibliotēka. Tas nav slikti, bet, ņemot vērā pieaugošo apmeklētāju skaitu, rodas dažādas problēmas. Bibliotēkas darbiniekiem ikdienā nākas saskarties ar apmeklētājiem, kuri, uzturoties bibliotēkā, neievēro iekšējās kārtības noteikumus. Lai gan šāda problēma bibliotēkās nav nekāds jaunums, tomēr līdz ar “Covid-19” pandēmijas ierobežojumu atcelšanu, tā ir būtiski saasinājusies, īpaši Bērnu apkalpošanas nodaļā. Problēmsituācijas ir dažādas: nereagēšana uz bibliotekāru aizrādījumiem, skaļa un bravūrīga uzvedība, kas traucē citus apmeklētājus, bezatbildīga attieksme pret bibliotēkas inventāru, vecāku attieksme un nevēlēšanās ierobežot bērna darbības, kas nav pieļaujamas bibliotēkā (skriešana, lekšana, spilvenu un pufu mētāšana) u. c. Bibliotekāri, protams, dara maksimālo, lai šīs situācijas risinātu, taču ne vienmēr tas ir vienkāršs uzdevums. Diezgan bieži nākas saskarties ar bērniem un jauniešiem, kuriem ir visatļautības un pārākuma sajūta pār bibliotekāru.

Piemērotu telpu trūkums

Kopš Cēsu CB ēkas rekonstrukcijas apritējuši septiņi gadi. Šajā laikā īpaši skaudri izjūtam telpu nepiemērotību Bērnu apkalpošanas nodaļai. Bibliotēkas atvērtais telpu plānojums starp Bērnu apkalpošanas nodaļu un Vispārīgo lasītavu ir ļoti nepraktisks. Bērnu radītais troksnis traucē Vispārīgās lasītavas apmeklētājiem, kuri vēlas lasīt vai strādāt klusumā. Bērnu apkalpošanas nodaļai trūkst atsevišķu telpu, kur bērni drīkstētu pulcēties un sarunāties, netraucējot citus bibliotēkas apmeklētājus.

Lasītāji – parādnieki

Šī problēma bibliotēkās allaž bijusi aktuāla. Problēma ar lasītājiem – parādniekiem tiek risināta zvanot, sūtot atgādinājuma e-pastus. Nepieciešamības gadījumā lūdzam palīdzību arī skolu bibliotekāriem, informējot par viņu pārstāvētās skolas skolēniem – bibliotēkas parādniekiem.

8. NOVADPĒTNIECĪBA

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi

Cēsu CB novadpētniecības speciālistu darbs 2022. gadā ir bijis darbietilpīgs un saglabājis galveno darbības virzienu – **informācijas vākšanu, apkopošanu par Cēsu reģiona kultūrvēsturi, ievērojamiem novadniekiem, notikumiem, vietām u. c., kā arī šīs informācijas saglabāšanu un pieejamības nodrošināšanu interesentiem.**

Tā kā koronavīrusa infekcijas izraisītā pandēmija arī 2022. gadā turpināja ieviest korekcijas ikdienas darbā – līdz 1. martam bija minimālas iespējas organizēt ierastos pasākumus, kā arī esošajiem un potenciālajiem lietotājiem bija ierobežotas iespējas izmantot novadpētniecības fondu – apmeklējot bibliotēku, pieaugušajiem bija jāuzrāda derīgs “Covid-19” vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts kopā ar personu apliecinošu dokumentu, tad par novadpētniecības darba prioritāti tika izvirzīta **digitalizācija**, galveno akcentu liekot jau uz jau esošo digitālo materiālu sistematizēšanu un sakārtošanu elektroniskajās mapēs. Līdz ar to no 2022. gada bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāts informāciju meklēt ne tikai fiziskajās mapēs vai katalogā, bet arī **466** elektroniskajās mapēs, kas pieejamas lasītavas datoros.

Otrs prioritārais darba virziens 2022. gadā bija **Novadpētniecības datubāzes papildināšana ar analītiskajiem aprakstiem no laikrakstiem un žurnāliem par aktuālo periodu un jau esošo bibliogrāfisko ierakstu labošana un papildināšana** (īpaši to aprakstu labošana, kas vecāki par 2012. gadu), lai izveidotais digitalizētais materiāls varētu tikt pievienots kvalitatīvam un pilnvērtīgam bibliogrāfiskajam aprakstam. Šajā darbā iesaistījās arī Cēsu novada pagastu bibliotēkas un Smiltenes novada Drustu bibliotēka, savukārt Cēsu CB novadpētniecības bibliogrāfi sniedza konsultatīvu un praktisku palīdzību šī darba veikšanai.

Protams, novadpētniecības darba procesā ir svarīga ne tikai informācijas vākšana, apkopšana un popularizēšana, bet arī tiešais darbs ar cilvēkiem – bibliotēkas lietotājiem, novadpētniecības interesentiem gan klātienē bibliotēkas lasītavā, gan attālināti. 2022. gadā, pēc ierobežojumu atcelšanas, apmeklētāju plūsma lasītavā pamazām palielinājās, kas deva iespēju atgriezties pie jau ierastām darba metodēm lasītāju apkalpošanā – individuālām sarunām pētniecības jautājumos, pētāmā jautājuma precizēšanas u. c. Bet savu aktualitāti nezaudēja arī attālinātā apkalpošana jeb uzziņu sniegšana, izmantojot e-pastu.

Turpinās darbs arī pie **bibliotēku vēstures** materiālu papildināšanas. Kopš CCB organizētā konkursa reģiona bibliotēkām par bibliotēku vēstures veidošanu, šī tēma nav palikusi novārtā un tiek turpināta. Piemēram, CCB jau daudzus gadus bibliotēkas ikdiena – pasākumi, izstādes un dažādi notikumi kolektīva dzīvē – lakoniskā veidā ar vai bez fotogrāfijām tiek apkopota **gada hronikā**. Gada izskaņā kolektīva “egltē” kopā pārlapojam

bibliotēkas gada notikumus, daudzi notikumi jau piemirsušies, par daudziem – no sirds kopā izsmejames, bet paliekošais faktu materiāls tiek saglabāts un šī informācija lieti noder arī veidojot ikgadējos darba pārskatus.

CCB Bērnu apkalpošanas nodaļas darbinieces, savukārt, **pieraksta kuriozos gadījumus** nodaļas darbinieku saskarsmē ar bērniem. Domādams neizdomāsi to, ko runā, kā spriež un uzvedas bērni šajā nodaļā! Secinājums: mūsdienu jaunā paaudze ir daudz atraisītāka, atraktīvāka, fantāzijām bagātāka kā iepriekšējās. Un būtiski ir tas, ka bērni uzticas nodaļas darbiniecēm, uzskata tās par saviem draugiem un bibliotēku – par otro māju.

Novadpētniecības krājums

Vispārīgs raksturojums

2021. gadā Novadpētniecības lasītavas krājumā fiksēti **3 979** eksemplāri, tai skaitā arī grāmatas, audiovizuālie resursi, seriālizdevumi, rokraksti u. c. Gada laikā krājums papildināts ar **104** eksemplāriem. Krājumā pārskata perioda beigās ir **2 639** mapes. Gada laikā fizisko mapju skaits nav palielinājies.

	2020	2021	2022
Grāmatas	3559	3631	3722
Audiovizuālie izdevumi	74	73	81
Nošizdevumi	40	40	40
Nepublicētie izdevumi	61	62	64
Elektroniskie izdevumi	21	21	21
Kartogrāfiskie izdevumi	17	17	18
Attēlizdevumi	10	15	15
Seriālizdevumi	15	16	18
Kopā	3797	3875	3979
Mapes	2638	2639	2639
Pavisam kopā	6435	6514	6618

Paralēli fiziskajām mapēm tiek veidots arī elektronisko tematisko mapju krājums. 2022. gadā krājumā fiksētas un apmeklētājiem pieejamas **466** elektroniskās mapes – **209** novadniekiem veltītās un **257** nozaru tematiskās mapes.

Līdztekus grāmatām un tematiskajām mapēm krājumā būtisku daļu sastāda arī laikraksti:

- Laikraksts Vidzemes novadiem “Druva” – no 2009. g. septembra;
- Cēsu rajona laikraksts “Druva” – 1945.–2009. g.;
- “Cēsu Avīze” – 1928.; 1931.–1934. g.;
- “Cēsu Vēstis” – 1933.–1939. g.;

- “Cēsu Vēstis” – 2006. g. 22. jūn.–2006. g. 23. dec.;
- Cēsu novada pašvaldības izdevums / Cēsu novada Centrālās administrācijas (pēc 2021. gada 1. jūlija) izdevums “Cēsu Novada Vēstis”;
- vēsturiskā Cēsu rajona 23 pagastu avīzes, kā arī Cēsu novada apvienību pārvalžu informatīvie izdevumi.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes un attīstības novērtējums

Novadpētniecības krājums ir specializēts fonds, kurā tiek iekļauti šādi izdevumi: grāmatas par novadu un novadniekiem, Cēsīs izdotās grāmatas, novadnieku autordarbi prozā, dzejā, dramaturģijā, dažādās zinātnēs, personāliju un nozaru tematiskās mapes, audiovizuālie materiāli, kartogrāfiskie materiāli, Cēsu pilsētas un vēsturiskā Cēsu rajona laikraksti.

Komplektējot Novadpētniecības lasītavas fondu, galvenais nosacījums ir, lai jaunieguvumam ir saistība ar Cēsu novadu vai vēsturisko Cēsu rajonu, neņemot vērā izdošanas gadu, valodu vai tajā pausto ideoloģiju. Pārskata perioda ietvaros krājums papildināts ar jaunāko literatūru, piemēram, Edgars Plētiens “Raunas pils”, Silvija Radzobe “Čaks un laiks”, Kultūras biedrības “Harmonija” literātu izdots dzejoļu krājums “Satikšanās”, Zane Nuts “Latvietes nevar nemīlēt”, Edgars Sandleris “Augu valsts ēdieni”, Inguna Bauere “Doroteja. Izredzētā”, Valdis Atāls “Dzejnieks un cūka”, Arno Jundze “Es nemiršu nekad” (par dzejnieku Eduardu Veidenbaumu), Anna Marija Serģe “Es gribu tev kaut ko parādīt” u. c. Tāpat krājumu papildina arī iepriekšējo gadu izdevumi, piemēram, Pauls Puriņš “Raiskuma skolas vēsture” (1928), “Stāsti un pasakas” (1923, O. Jēpes apgāds), Matīss Kaudzīte “Atmiņas no “tautiskā laikmeta” un viņa lielākiem aizgājušiem darbiniekiem” (1924) u. c. Īpašs ieguvums ir dīdžeja, kasešu un skaņuplašu kolekcionāra un pētnieka Raimonda Mežaka Cēsīs izdotās audiokasetes, kas satur Cēsu mūziķu un mūzikas grupu izpildītās dziesmas, piemēram, “Cēsu elektroniskās mūzikas izlase” (kurā iekļautie skaņdarbi radīti laika posmā no 2004. līdz 2016. gadam), DJ Trakais Mārtiņš “Garadarbi” u. c.

2022. gadā tiek turpināts 2018. gadā uzsāktais darbs, skenējot, apstrādājot un elektroniski uzglabājot publikācijas no republikas laikrakstiem, žurnāliem un grāmatām. Lēmums skenēt materiālus attaisnojas, jo tiek ietaupīta gan telpa, gan finansiālie resursi, kā arī ņemtas vērā Novadpētniecības lasītavas apmeklētāju intereses un esošā laikmeta tendences.

Krājuma izmantojums

Kā pēdējos gados novērots, arī 2022. gadā par novadpētniecības krājumā esošajiem materiāliem vairāk interesējušies tieši individuālie pētnieki, žurnālisti, vēsturnieki, grāmatu autori, gidi u. c. novadpētniecības entuziasti, retāk skolēni un studenti.

Novadpētniecības lasītavas lietotāji un apmeklētāji

	2020	2021	2022
Reģistrēti lietotāji	72	33	58
Apmeklētāji	178	63	115

Redzams, ka Novadpētniecības lasītavā reģistrēto lasītāju skaits un apmeklējums 2022. gadā (salīdzinoši ar 2021. gadu) ir pieaudzis. Tas liecina par to, ka pamazām bibliotēkas apmeklētāji atgriežas pie ieraduma apmeklēt bibliotēku klātienē. Taču savu aktualitāti nezaudē arī attālinātā apkalpošana – 2022. gadā ar e-pasta starpniecību ir nosūtīti novadpētniecības materiāli un sniegtas uzziņas **20** cilvēkiem.

Izsniegums

	2020	2021	2022
Mapes	158	124	111
Grāmatas	115	115	52
Avīzes	117	53	42

Iepriekšējā pārskata periodā galvenie interesējošie temati, kas ietverti tematiskajās un personāliju mapēs, ir bijuši: ēkas un institūcijas (Mākslas skola, sanatorija “Cīrulīši”, bērnu nams “Gaujaslīči”, Cēsu Profesionālā vidusskola, Cēsu baznīcas un draudzes u. c.), vēstures pieminekļi, kapsētas un senkapi, dabas objekti, parki, pieminekļi, klintis, upes, ezeri, arhitektūras, vēstures un arheoloģiskie pieminekļi (Āraišu ezerpils), Cēsu nami un ielas, informācija par filmām, kas uzņemtas Cēsīs un apkārtnē, Cēsu pilsētas vēsture un Cēsu novada pagastu vēsture (Priekuļi, Jaunpiebalga, Veselava), kā arī personālijas (Kriesters Serģis, Artis Rasmanis, Pēteris Rozenbergs, Maija Baltiņa, Jānis Poruks, Imants Kokars, Emīls Dārziņš, Augusts Julla, Andrejs Pumpurs u. c.). Izsniegumā tiek uzskaitīti arī tie izdevumi, kas tiek izmantoti attālināto uzziņu sagatavošanai. 2022. gadā attālināti sniegta informācija un nosūtīti materiāli, piemēram, par Rāmuļu muižu, Mārsnēnu skolu, par kūrmājām Cēsīs, Longīnu Apkalnu u. c.

Plašākai tematu izpētei interesentiem piedāvāti arī krājumā esošie periodiskie izdevumi, grāmatas, kā arī vietnēs www.news.lv un <https://lndb.lv/> esošā informācija.

Novadpētniecības resursu digitalizācija

2018. gadā uzsāktā digitālā novadpētniecības krājuma veidošana sekmīgi tiek turpināta arī 2022. gadā.

Digitalizējamo materiālu skaitā 2022. gadā tika iekļautas publikācijas no republikas preses un laikraksta “Druva” (vecākas par 2017. gada oktobri). Pārskata perioda ietvaros ir digitalizēts **237** teksta dokuments, kas satur **472** lappuses. Pavisam kopā uz doto brīdi ir digitalizēti **1 646** dokumenti (2 688 lappuses). Digitalizēto dokumentu skaitā netiek iekļautas publikācijas no laikrakstiem “Druva” (jaunākas par 2017. gada oktobri) un Cēsu novada pašvaldības izdevuma “Cēsu Vēstis”, jo tie tiek saņemti elektroniskā formātā.

	2020	2021	2022
Digitalizēto lappušu skaits	775	449	472
Digitalizēto dokumentu skaits	521	219	237

Digitalizētais materiāls tiek uzglabāts divos formātos – pdf un jpg. Lai nodrošinātu maksimālu resursu pieejamību, nepārkāpjot autortiesības, digitalizētais materiāls tiešsaistē ir pieejams daļēji. Saskaņā ar noslēgto vienošanos ar SIA “Cēsu Druva” pārstāvjiem, šī laikraksta publikācijas (gan elektroniski sagatavotās, gan digitalizētās) ir brīvi pieejamas jebkuram interesentam, izmantojot Cēsu reģiona kopkataloga sniegtās iespējas. Savukārt digitalizētais materiāls no republikas preses publiski nav pieejams. Pirmkārt, tas tiek pievienots lokālās anotācijas veidā Novadpētniecības datubāzē Cēsu reģiona kopkatalogā, papildus ārējā anotācijā tiek norādīts, ka resurss ir pieejams elektroniskā formā Cēsu reģiona pašvaldību publiskajās bibliotēkās. Otrkārt, skenētie materiāli no republikas preses tiek uzglabāti tīklā hronoloģiskā secībā laikraksta ietvaros.

2022. gadā galvenais akcents tika likts uz jau esošo digitālo materiālu sistematizēšanu un sakārtošanu elektroniskajās mapēs. Pārskatā periodā ir izveidotas **49** elektroniskās mapes – **19** novadniekiem veltītās un **30** nozaru tematiskās mapes. Mapēm tiek nodrošināta pieeja bibliotēkas lasītavā esošajos datoros. Elektronisko mapju kārtojums ir līdzīgs mapju novietojumam plauktā – tematiski pēc UDK un novadniekiem veltītās. Dotajā brīdī elektroniskajās mapēs ir sakārtoti tie materiāli, kuriem netiek veidota ārējā anotācija Novadpētniecības datubāzē (publikācijas no republikas preses), taču turpmākajā darba procesā tur tiks pievienots jebkurš bibliotēkas krājumā esošais elektroniskais teksta materiāls, neatkarīgi no tā, vai digitalizēts vai elektroniski radīts. Visa gada garumā tika turpināts arī apjomīgais darbs pie novadniekiem veltītajās fiziskajās mapēs esošo publikāciju digitalizācijas. Šobrīd ir noslēdzies skenēšanas process un sāka skenēto materiālu apstrāde attēlu apstrādes un teksta atpazīšanas programmās. Paralēli ir sākts fizisko tematisko mapju skenēšanas process.

Novadpētniecības bibliogrāfiskais darbs

Pārskata perioda beigās elektroniskā kopkataloga Novadpētniecības datubāzē (pieejama bibliotēkas elektroniskajā kopkatalogā <http://cesis.biblioteka.lv/alise/>, starp trim katalogiem izvēloties sadaļu *Novadpētniecības datubāze*) fiksēti **109 775** bibliogrāfiskie ieraksti. Gada laikā datubāze ir papildināta ar **3 974** ierakstiem. Bibliogrāfiskie ieraksti Novadpētniecības datubāzē tiek veidoti gan no laikraksta “Druva”, gan Cēsu novada apvienību pārvalžu informatīvajiem izdevumiem (tai skaitā no izdevuma “Cēsu Novada Vēstis”), kā arī no republikas preses izdevumiem – laikrakstiem un žurnāliem.

Bibliogrāfiskos ierakstus veido gan Cēsu CB darbinieki, gan vēsturiskā Cēsu rajona pagastu publisko bibliotēku darbinieki, interesentiem nodrošinot informācijas resursu pieejamību virtuālajā vidē par Cēsīm, Cēsu novadu, vēsturisko Cēsu rajonu un tā novadniekiem. Daļa ierakstu tiek arī importēti no Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzes. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šajā pārskata periodā gan ir izveidots mazāks jaunu ierakstu skaits. Tas skaidrojams ar to, ka liela uzmanība tika pievērsta jau esošo bibliogrāfisko ierakstu labošanai un papildināšanai (īpaši to aprakstu labošanai, kas vecāki par 2012. gadu), lai izveidotais digitalizētais materiāls varētu tikt pievienots kvalitatīvam un pilnvērtīgam bibliogrāfiskajam aprakstam. Turklāt dažādas izmaiņas skāra arī pagasta bibliotēku darba ikdienu – pēc administratīvi teritoriālās reformas vairākām bibliotēkām tika uzticēts veikt pašvaldības klientu apkalpošanas centra (KAC) funkcijas un dažās bibliotēkās notika izmaiņas personāla sastāvā.

No pagastu bibliotēku darbiniekiem 2022. gadā visaktīvāk darbu veikusi Jaunpiebalgas bibliotēka – jaunizveidoti 122 ieraksti, rediģēti 610 ieraksti. Aktīvi darbu turpina arī Ģikšu bibliotēka (jaunizveidoti 108 ieraksti, rediģēti 25 ieraksti), Nītaures bibliotēka (jaunizveidoti 74 ieraksti, rediģēti 196 ieraksti), Līgatnes pilsētas bibliotēka (jaunizveidoti 70 ieraksti, rediģēti 40 ieraksti), Priekuļu pagasta bibliotēka (jaunizveidoti 78 ieraksti, rediģēti 138 ieraksti), kā arī Smiltenes novada Drustu pagasta bibliotēka (jaunizveidoti 132 ieraksti, rediģēti 47 ieraksti).

Ļoti centīgi un apzinīgi darbu turpina arī Liepas, Mārsnēnu, Taurenas, Veselavas, Vecpiebalgas, Līgatnes pagasta, Kaives bibliotēku vadītāji. Darbu veic arī citas Cēsu novada pagastu publisko bibliotēku darbinieces, tomēr ir daļa bibliotēku, kurās darbs Novadpētniecības datubāzē netiek veikts, kaut arī tiek piedāvātas konsultācijas gan telefoniski, gan tiešsaistē. Kopumā Cēsu novada pagastu publisko bibliotēku darbinieki pārskata periodā datubāzi papildinājuši ar **677** ierakstiem un rediģējuši **1 567** ierakstus.

Turpinot sadarbību ar Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB), nacionālās bibliogrāfijas papildināšanai nosūtīti **1 975** laikraksta “Druva” analītiskie apraksti. Tas ir par aptuveni 300 aprakstiem vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā.

Arī 2022. gadā analītiskajiem aprakstiem tika pievienotas anotācijas, kas sniedz iespēju tos atlasīt pēc nozīmīgākajiem atslēgvārdiem pilntekstā. Kopumā šajā pārskata periodā ir izveidotas **4 343** ārējās pilntekstu anotācijas laikraksta “Druva” analītiskajiem bibliogrāfiskajiem aprakstiem. Šīs anotācijas ir publiski pieejamas jebkuram interesentam, ko ļauj 2017. gadā noslēgtais līgums ar laikraksta “Druva” redakciju.

Vairākas pagastu bibliotēkas (Cēsu novada Jaunpiebalgas, Nītaures, Priekuļu, Vecpiebalgas un Smiltenes novada Drustu pagasta bibliotēka) 2022. gadā ir uzsākušas novadpētniecības mapju apstrādi un aprakstu izveidi BIS Alise elektroniskajā kopkatalogā. Mapju bibliogrāfiskajiem aprakstiem tiek pievienotas anotācijas un saites uz publikāciju analītiskajiem aprakstiem Novadpētniecības datubāzē. Tādejādi tiek nodrošināta objektīva mapju izsnieguma elektroniskā uzskaitē, kā arī potenciālajiem interesentiem dota iespēja attālināti iepazīties ar bibliotēku novadpētniecības krājumā esošajiem materiāliem.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Izstādes

Novadpētniecības lasītavā tiek izvietotas izstādes, kas veltītas Cēsu kultūrvēsturei, novadniekiem, viņu autordarbiem un nozīmīgiem dzīves notikumiem.

	2020	2021	2022
Izstādes Novadpētniecības lasītavā	4	4	5
Izstādes citviet bibliotēkā	2	3	2

Janvāris–marts

Novadpētniecības lasītavā grāmatu izstāde **“Jauniegvumi novadpētniecības krājumā”**. Jauniegvumu ekspozīcija tiek nomainīta 3 reizes, lai lasītavas apmeklētāji varētu apskatīt arī tos jauniegvumus, kas novadpētniecības fondā tika iegūti 2021. gadā, bet apmeklētājiem nebija klātienē apskatāmi vīrusinfekcijas “Covid-19” radīto ierobežojumu dēļ.

Marts–maijs

16. marts–26. maijs. Novadpētniecības lasītavā skatāma izstāde **“Osvaldam Mauriņam – 90”**. Izstāde veltīta novadnieka, laikraksta “Druva” žurnālista, rakstnieka piemiņai.

19. aprīlis–27. maijs. 1. un 2. stāvā skatāma Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikuma izglītības programmu *Arhitektūras tehniķis, Apģērbu dizains un Mēbeļu dizains* audzēkņu darbi – zīmējumi, skices un kompozīcijas.

Maijs–jūlijs

27. maijs–6. jūlijs. Novadpētniecības lasītavā skatāma grāmatu izstāde “**Jauniegvumi novadpētniecības krājumā**”.

Jūlijs–augusts

7. jūlijs–19. augusts. Novadpētniecības lasītavā skatāma **Holokausta upuru piemiņai veltīta izstāde**. Tajā skatāmi Izraēlas vēstniecības rīkotā pieminēkļu meta konkursa laureātu darbi – ideju skiču piedāvājums holokausta upuru piemiņas vietas labiekārtošanai mežā pie Niniera ezera. Izstāde papildināta ar bibliotēkas novadpētniecības krājuma materiāliem par nacistu okupācijas režīmu, tajā cietušajiem un par upuriem veltītajām piemiņas vietām Cēsu apkārtnē.

Augusts–septembris

31. augusts–19. septembris. Pieaugušo apkalpošanas nodaļā skatāma Latvijas Bankas ceļojošā izstāde “**No Ventspils līdz Valkai. Latvijas Banka novados (1922–1940)**”. Izstādē apkopoti arī materiāli par Latvijas Bankas Cēsu filiāles darbību, vadītājiem un darbiniekiem.

Novembris–decembris

14. novembris–12. decembris. Novadpētniecības lasītavā skatāma izstāde “**Dzīves svinēšana**”, kas ir veltījums komponistam, pedagogam un kādreizējam Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskolas direktoram Jānim Porietim (1953–2021). Izstāde tapusi sadarbībā ar komponista meitu.

Pasākumi

Tā kā 2022. gads bija kā pārejas periods no attālinātām aktivitātēm uz klātienes pasākumiem, tad kopumā bibliotēkā organizēti tikai 2 pasākumi, kas veltīti novadpētniecības tematikai.

	2020	2021	2022
Pasākumi	6	2	2

Augusts

31. augusts. 1. stāvā svinīgi tika atklāta Latvijas Bankas ceļojošā izstāde **“No Ventspils līdz Valkai. Latvijas Banka novados (1922–1940)”**. Pēc tam Latvijas Bankas prezidenta Mārtiņa Kazāka vadībā 2. stāvā norisinājās diskusija, kurā piedalījās Cēsu novada uzņēmēji un iestāžu vadītāji. Izstādes atklāšanā un diskusijā piedalījās 35 cilvēki.

Visa gada garumā

No janvāra atkal tika piedāvāta komandu izlaušanās spēle bibliotēkas pagrabā **“Dzejas detektīvs”**. Spēles norise notika pēc pieprasījuma. Līdz gada beigām spēlē piedalījās 6 komandas (kopā 33 cilvēki).

Publicitāte

Kā ik gadu, arī 2022. gadā informācija par novadpētniecības izstādēm un pasākumiem tiek izvietota bibliotēkas informācijas standos, ievietota bibliotēkas tīmekļvietnē, sociālajos tīklos un Cēsu novada pašvaldības tīmekļvietnes sadaļā “Aktualitātes” – “Pasākumu kalendārs”.

Lai nodrošinātu bibliotēkas novadpētniecības darba publicitāti, notiek sadarbība ar laikraksta Vidzemes novadiem “Druva” žurnālistiem. 2022. gadā laikrakstā dažādi bibliotēkas darba aspekti.

Janvārī laikraksta pirmajā lappusē žurnāliste Sarmīte Feldmane raksta par Cēsu Centrālajā un pagastu bibliotēkās pieejamo laikrakstu un žurnālu piedāvājumu un pieprasījumu. Martā Jānis Gabrāns lasītājus informē par LR Aizsardzības ministrijas izdotā bukleta “72 stundas, kā rīkoties krīzes situācijā” pieejamību bibliotēkā, savukārt S. Feldmane plašā publikācijā atspoguļo informāciju par Cēsu CB piedāvātajām individuālajām apmācībām datoru un viedtālrunu lietošanā. Aprīlī laikrakstā publicēts Jāņa Gabrāna raksts par Vidzemes tehnoloģiju un dizaina tehnikuma audzēkņu darbu izstādi, kas apskatāma Cēsu CB 1. un 2. stāvā, un Ivetas Rozentāles intervija ar grāmatas “Grāmata par nonullēšanos” autoru Raimonu Plataci pēc grāmatas prezentācijas pasākuma Cēsu CB. Maijā J. Gabrāns plaši atspoguļo Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību Cēsu novada dalībnieku atlases pasākuma norisi Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļā, bet augustā S. Feldmanes publicētajā rakstā lasāma informācija par Bērnu apkalpošanas nodaļas lasītājas, cēsnieces Rutas Blažēvicas gūtajiem panākumiem izdevniecības “Zvaigzne ABC” rīkotajā “Lasīšanas stafetē”. Septembrī Cēsu CB atkal nonāk laikraksta “Druva” pirmajā lappusē – publicēts S. Feldmanes raksts par Latvijas Bankas ceļojošās izstādes “No Ventspils līdz Valkai. Latvijas Banka

novados (1922–1940)” atklāšanas pasākumu. Oktobrī neliels S. Feldmanes ieskats par norisēm Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 20. konferencē, ko organizē Bērnu apkalpošanas nodaļa. Novembrī laikrakstā npublicēti divi raksti – pirmā publikācija par Cēsu CB sabiedrisko attiecību speciālistes Kristas Annijas Holteres un maketētājas Martas Martinsones-Kašas organizētajām mācībām pagastu bibliotekāriem tiešsaistes programmas “Canva” lietošanā, otrā – par ceļojošās izstādes “Starptautiskais Džoiiss” atklāšanas pasākumu Cēsu CB. Decembra publikācijā J. Gabrāns atspoguļo Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļas organizētā pasākuma “Zem lielā rūķa mices” norisi.

2022. gada septembrī laikrakstā “Brīvā Latvija” publikācija par vēsturnieka, grāmatas “Rīts brīvajā Latvijā” autora, Krievijas politiskā bēgļa Dmitrija Savvina un žurnālistes, grāmatas tulkotājas Sallijas Benfeldes tikšanos ar lasītājiem Cēsu CB.

Kopskaitā laikrakstos publicēti 13 raksti.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Arī 2022. gadā laikraksta “Druva” publikāciju analītiskie apraksti tika iekļauti Latvijas Nacionālās bibliotēkas Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāzē. Nosūtīti **1 975** laikraksta “Druva” analītiskie apraksti, kas veidoti no 2022. gadā publicētajiem rakstiem.

Turpinājās sadarbība starp Cēsu CB, Cēsu Tūrisma informācijas centru, Cēsu Kultūras centru, Cēsu Vēstures un mākslas muzeju, Liepas kopu un Liepas kultūras namu saistībā ar novadnieka Augusta Jullas 150 gadu jubileju 2022. gadā. Sadarbības rezultātā tika realizēta plaša programma (informatīva bukleta izstrāde, publikācijas laikrakstā “Druva”, keramikas darbu izstāde, konkursi u. c. pasākumi), godinot ievērojamo liepēni, kurš devis lielu ieguldījumu arī Cēsu pilsētas izglītības un mākslas jomu attīstībā.

Cēsu CB Novadpētniecības lasītavas darbiniecēm ir izveidojusies sadarbība ar sabiedrisko darbinieku, kultūras pieminekļu atjaunotāju, bijušo Cēsu rajona padomes priekšsēdētāju Māri Niklasu. 2022. gada 29. augustā pēc M. Niklasa iniciatīvas novadpētniecības speciālistes viesojās Vaives pagasta “Kalauzu dzirnavās” pie novadnieka un grāmatas “Dzīves komandējums” autora Imanta Priedīša. Viesošanās laikā cienījamais kungs dāvināja bibliotēkas Novadpētniecības fondam vairākas viņa meitas, novadnieces, teātra zinātnieces Ievas Strukas sarakstītas un sastādītas grāmatas.

Pēc Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskolas ieteikuma, sadarbojoties ar komponista Jāņa Porieša (1953–2021) meitu, Cēsu bibliotēkā tika izveidota bijušajam mūzikas skolas direktoram, Saeimas deputātam, komponistam veltīta piemiņas izstāde.

Reizēm pieprasītās uzziņas par novadniekiem tiek sagatavotas, sadarbojoties ar apvienotā Cēsu novada pagastu publisko bibliotēku darbiniekiem, ja Centrālajā bibliotēkā nav pietiekams materiālu klāsts par konkrēto tematu. Tā aprīlī Mārsnēnu pagasta bibliotēkas vadītāja Inta Puriņa palīdzēja informācijas meklēšanā par Mārsnēnu veco skolu.

Novadpētniecības jomā turpinās sadarbība un konsultatīvais darbs ar apvienotā Cēsu novada publisko bibliotēku darbiniekiem. 26. oktobrī klātienē seminārā bibliotekāri tika iepazīstināti ar novadpētniecības darba aktualitātēm. Bet galvenokārt Cēsu novada pagastu bibliotekāru apmācība un konsultēšana notika attālināti, individuāli sazvanoties pa tālruni vai sazinoties ar e-pasta starpniecību. Decembra mēnesī tika organizēts tiešsaistes seminārs, kurā tika sniegta informācija par izmaiņām un metodiski ieteikumi analītisko aprakstu veidošanai pēc RDA, lai sadarbības rezultātā Novadpētniecības datubāze tiktu papildināta ar kvalitatīviem ierakstiem.

2022. gadā novada pašvaldību publisko bibliotēku darbinieki veidojuši veiksmīgu sadarbību novadpētniecības jomā ne tikai ar Cēsu CB, bet arī ar citām institūcijām un personām. Tā, piemēram, Veselavas pagasta bibliotēkai ir izveidojusies cieša sadarbība ar Veselavas pirmsskolas izglītības iestādi. Jau vairākus gadus, atzīmējot Lāčplēša dienu, bibliotekāre viesojas bērnudārzā, lai pastāstītu par Latvijas karoga radītāju, novadnieku Jāni Eduardu Lapiņu (1885–1941), notiek sarunas par Latvijas valsts veidošanos, kopā ar bērniem tiek dziedāta himna un iets lāpu gājienā. Šī sadarbība ir kļuvusi par valsts un lokālpatriotisma veicinošu tradīciju.

Dzērbenes pagasta bibliotēkai jau vairāku gadu garumā ir izveidojusies laba un cieša sadarbība ar vietējo vēstures interešu kopu “Serben”. Katru mēnesi bibliotēkas vadītāja piedalās vēstures interešu kopas domnīcās un pasākumos, kas veltīti Dzērbenes pagasta vēstures notikumu un ievērojamu personību izzināšanai un pieminēšanai. Piemēram, maija mēneša domnīca bija veltīta novadniekam, pirmajam Latvijas ministru prezidentam Voldemāram Zāmuēlam (1872–1948).

2022. gadā ļoti aktīva sadarbība izveidojās Kaives pagasta bibliotēkai ar Latvijas folkloras krātuves pētnieku, Dr. philol. Gati Ozoliņu. Gandrīz visas novadpētniecības mapes, kas skar Kaives pagasta vēsturi un iedzīvotājus, tika pētītas un izmantotas grāmatas “Kaives stāsti” tapšanai, kura tika izdota un nosvinēja atvēršanas svētkus 2022. gada nogalē. Pētījuma uzmanības centrā Cēsu novada Kaives pagasta kultūras procesi, folkloras vākumi un tradīcijas, sākot ar 19. gs. beigām līdz mūsdienām. Bibliotēkas vadītāja ne tikai nodrošināja pētniecībai nepieciešamos materiālus, bet arī piedalījās grāmatas manuskripta rediģēšanā.

Zaubes pagasta bibliotēkai ir izveidojusies ilgstoša sadarbība ar Zaubes pamatskolu. Ik gadu bibliotekāre organizē skolēniem novadmācības stundas. 2022. gada martā tika

organizēta novadmācības stunda bibliotēkā “No Zaubes pagasta represēto cilvēku māju karte”, septembrī “Mūsu novadniekam Vilhelmam Purvītim – 150”. Bibliotekāre ļoti aktīvi iesaistās arī citos pagasta kultūras iestāžu rīkotajos pasākumos.

Bibliotēkas aktīvi sadarbojas ne tikai ar citām institūcijām un pētniekiem, bet arī savā starpā. Tā, piemēram, Zosēnu pagasta bibliotēka regulāri sadarbojas ar Jaunpiebalgas pagasta bibliotēku, nodrošinot materiālu un informācijas apmaiņu novadpētniecības jautājumos. Savukārt Līgatnes pilsētas un Līgatnes pagasta bibliotēkas ir uzsākušas sadarbību pasākumu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros. Dotajā brīdī tiek apkopota un precizēta informācija par novadniekiem, ievērojamiem literātiem, izdotajām grāmatām u. c., kā arī tiek plānota izstāde 2023. gadā.

2022. gadā tika pieņemts lēmums reorganizēt Rāmuļu bibliotēku, izveidojot Vaives pagasta Rīdzenes bibliotēkas ārējo apkalpošanas punktu Rāmuļos. Līdz ar to Rāmuļu bibliotēkas novadpētniecības krājums tika nodots glabāšanā Rīdzenes bibliotēkai, izņemot materiālus par Rāmuļu skolu un diriģentu Daumantu Gaili, kas tika nodoti skolas rīcībā.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Analizējot 2022. gada darbu novadpētniecības jomā, nākas secināt, ka novadpētniecības darbu tieši ietekmē ne tikai bibliotēkas darba organizācija, bet arī politiski administratīvie procesi valstī un pašvaldībā. Tā, piemēram, administratīvi teritoriālās reformas rezultātā tika apvienoti 7 novadi, izveidojot Cēsu novadu, bet Raunas novads tika pievienots Smiltenes novadam. Taču Raunas un Drustu pagastu bibliotēkas joprojām turpina darbu Cēsu reģiona kopkatalogā, tai skaitā Novadpētniecības datubāzē. Dažbrīd datubāzes lietotājiem tas rada neizpratni, savukārt Cēsu CB novadpētniecības speciālistiem aktuāls ir jautājums – vai un cik lielā mērā turpināt apkopot novadpētniecības materiālus par šiem pagastiem un kā organizēt novadpētniecības metodisko un konsultatīvo darbu.

Otrkārt, jaunizveidotā Cēsu novada administratīvā reorganizācija un klientu apkalpošanas centra (KAC) funkciju deleģēšana bibliotēkām. No vienas puses tas, protams, nodrošina lielāku apmeklētāju plūsmu šajās bibliotēkās, kas varētu veicināt bibliotēku resursu (tai skaitā novadpētniecības) izmantošanu. Taču šo funkciju izpilde prasa noteiktu laika resursu un bibliotēkām ir jāizvērtē darbu prioritātes. Pagastu bibliotēku veiktais darbs novadpētniecības jomā ir nozīmīgs ieguldījums – gan lokālās kultūrvēstures apzināšanā, gan iesaistoties analītisko aprakstu veidošanā Novadpētniecības datubāzē. Papildus pienākumi,

kas nākuši klāt pēc ATR, dažām bibliotēkām diemžēl “sabremzēja” novadpētniecības materiālu bibliogrāfisko ierakstu veidošanu datubāzē.

Līdzīgi kā daudzās citās jomās, arī bibliotēkas novadpētniecības darbā koronavīrusa infekcijas izraisītā pandēmija 2022. gadā turpināja ieviest korekcijas ikdienas darbā. Līdz 1. martam bija minimālas iespējas organizēt ierastos pasākumus, kā arī esošajiem un potenciālajiem lietotājiem bija ierobežotas iespējas izmantot novadpētniecības fondu – apmeklējot bibliotēku, pieaugušajiem bija jāuzrāda derīgs “Covid-19” vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts kopā ar personu apliecinošu dokumentu. Pēc ierobežojumu atcelšanas bibliotēkas apmeklētājiem (tai skaitā Novadpētniecības lasītavas apmeklētājiem) bija nepieciešams laiks, lai atgrieztos pie ieraduma apmeklēt bibliotēku klātienē. Izvērtējot darba rādītājus, var secināt, ka pirmspandēmijas darba ritmu esam atguvuši, sākot no septembra mēneša.

Arvien populārāka kļūst attālinātā apkalpošana jeb uzziņu sniegšana, izmantojot e-pastu. Tā kā arvien plašāks novadpētniecības materiālu klāsts tiek digitalizēts, tas ir ievērojami uzlabojis un atvieglojis šī pakalpojuma nodrošināšanu. Taču joprojām aktuāls ir jautājums, kā identificēt/reģistrēt/uzskaitīt uzziņas saņēmēju, kurš iepriekš nav bijis reģistrēts kā bibliotēkas lietotājs. Lai reģistrētu jaunu lietotāju, klātienē tiek aizpildīta reģistrācijas anketa, kas satur sensitīvus datus, kā arī jaunais lietotājs ar savu parakstu apliecina, ka iepazinies ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem un apņemas tos ievērot. Diemžēl attālināti šīs prasības ir problemātiski izpildīt, kā rezultātā nav iespējams noteikt reālo lietotāju skaitu un ir sarežģīti skaitliskā formā pamatot sniegto pakalpojumu lietderību. Šobrīd šādas uzziņas tiek pieskaitītas pie vispārīgā apmeklējuma.

Izvērtējot 2022. gadā paveikto un ņemot vērā 2023. gada aktualitātes, **nākamajā pārskata periodā tiek izvirzīti šādi galvenie uzdevumi:**

1. Turpināt pilnveidot Novadpētniecības datubāzi:

- digitalizēt republikas laikrakstu un žurnālu publikācijas, arhivēt laikrakstu “Druva”, un “Cēsu Vēstis” elektroniskās versijas, apstrādāt digitalizētos un arhivētos materiālus attēlu un teksta apstrādes programmās, veidot anotācijas un pievienot tās analītiskajiem aprakstiem elektroniskā kopkataloga Novadpētniecības datubāzē;
- veidot analītiskos aprakstus par pašreizējo periodu no laikrakstiem, žurnāliem, grāmatām, īpašu vērību pievēršot laikraksta “Druva” un “Cēsu Vēstis” aprakstu veidošanai;
- veidot bibliogrāfiskos aprakstus ar anotācijām retrospektīvā analītiskajiem materiāliem par novadniekiem, iestādēm, organizācijām, objektiem un pasākumiem no tematiskajām mapēm;

- veidot bibliogrāfiskos aprakstus ar anotācijām retrospektīvā analītiskajiem materiāliem no Cēsu pilsētas laikrakstiem, kas vecāki par 2000. gadu.
2. Digitalizēt Novadpētniecības lasītavas krājumā esošās tematiskās mapes, veidojot to ekvivalentu elektroniskā formā, kā arī veidot un papildināt digitālo novadpētniecības krājumu ar jaunākajiem materiāliem.
 3. Turpināt darbu pie digitālo izstāžu plānošanas un veidošanas.
 4. Bibliotēkas interneta vietnes sadaļā “Novadpētniecība” veidot un papildināt tā saturu.
 5. Popularizēt novadpētniecības krājumu:
 - organizēt klātienē izstādes un tematiskos pasākumus, kā arī sekmēt sadarbību ar skolām, organizējot bibliotekārās un literārās stundas;
 - veicināt lietotāju interesi par Novadpētniecības lasītavā atrodamajiem materiāliem, izmantojot interneta vides un laikrakstu piedāvātās iespējas.
 6. Turpināt sniegt konsultatīvu un praktisku palīdzību Cēsu novada pašvaldību publisko bibliotēku darbiniekiem novadpētniecības darbā un analītisko aprakstu veidošanā Novadpētniecības datubāzē.

9. PROJEKTI

Pārskata periodā Cēsu CB nav iesniegusi pieteikumus projektu konkursos.

Cēsu novada publisko bibliotēku projektu pieteikumi 2022. gadā:

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Lustīgs, kustīgs un vesels Nītaurē 2022	Latvijas valsts meži (LVM)	610,00 EUR	Projekta pieteikumu LVM izsludinātajā sociālās jomas projektu konkursā sagatavoja un iesniedza Nītaures senioru biedrība "Labākie gadi" valdes priekšsēdētāja, Nītaures pagasta bibliotēkas vadītāja Maira Prikule. Tā ietvaros tika popularizēta LMV izveidotā dabas taka gar Līgatnes upi, kas atrodas Nītaures pagasta teritorijā: 1) bibliotēkas telpās tika izvietota informatīva izstāde par dabas taku; 2) projekta dalībniekiem tika sarūpēti bločiņi ar upes takas fotogrāfijām; 3) tika plānots pārgājiens vietējās vides gides Daces Eipures vadībā, taču LVM ceļa remontu dēļ nokļūšana līdz takai nebija iespējama. Projekta vadība veiksmīgi pārplānoja pasākuma scenāriju. Tas notika Krīgaļu dzirnavās, Nītaurē. Dalībnieki (30) aizrautīgi klausījās gides stāstījumā, Līgatnes upes dabas taku "izstaigājot" neklātienē. Pasākuma programmā neizpalika arī tādas aktivitātes kā muzikāls priekšnesums, zupas ēšana un sadziedāšanās.	atbalstīts

Grāmatu pakomāts Līgatnes pilsētas bibliotēkas lasītājiem	LNB Atbalsta biedrība	4 200 EUR 2 100 EUR – pašvaldības finansējums 2 100 EUR – projektā lūgtais finansējums	Līgatnes pilsētas bibliotēkas vadītāja Agnese Osīte LNB Atbalsta biedrības projektam “Iedvesmas bibliotēka” sagatavoja un iesniedza pieteikumu par bibliomāta nepieciešamību, nodrošinot lasītājiem bibliotēkā pieejamo izdevumu saņemšanu viņiem ērtā un pieejamā laikā.	neatbalstīts
--	--------------------------------------	---	---	---------------------

10. PUBLICITĀTE

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte

2022. gads bijis veiksmīgs gan sabiedrības informēšanā, gan bibliotēkas tēla veidošanā:

1. Valdībai lemjot par atvieglojumiem epidemioloģiskās drošības pasākumos, bibliotēkas apkalpošanas kārtības noteikumos tika ieviestas izmaiņas – samazināti ierobežojošie nosacījumi (prasība uzrādīt vakcinācijas/pārslimošanas sertifikātu, sejas masku lietošana u. c.), un pakalpojumi kļuva pilnībā pieejami ikvienam.
2. Īstenota jau vairākus gadu iecerēta ideja – izstrādāta un ieviesta **Cēsu CB zīmogrāmata**, kas precīzi nosaka mūsu iestādes korporatīvo stilu dažādu publicitātes materiālu sagatavošanā.

Dažas lappuses no Cēsu CB zīmogrāmatas:

Ievadlapa

Pamatkrāsas

Pamatkrāsas

Instagram/Facebook stāstu dizaini

Idejas reprezentācijas materiāliem

Iecere par vienotu publicitātes stilu bija aktuāla jau vairākus gadus. Iepriekš, sagatavojot informāciju, netika ievēroti konkrēti vizuālās identitātes elementi, tādējādi radot jucekli plašsaziņas līdzekļos publicētajā informācijā.

Zīmogrāmatas izstrādes process:

1. Maijā Cēsu CB darbiniekiem tika noorganizēta informatīvi izglītojoša zīmolvēdības lekcija uzņēmuma “List” grafiskās dizaineres Lienes Sarapovas vadībā, kura nodarbības laikā uzmanību vērta arī mūsu, Cēsu CB, publicitātes praksei.
2. 2022. gada vasarā noformētājas/maketētājas amatā uz pusslodzi tika pieņemta grafiskā dizainere Marta Martinsone-Kaša, kura, uzklusot Cēsu CB darbinieku viedokļus, uzsāka darbu pie zīmogrāmatas izveides. Ņemot vērā, ka bibliotēka ir pašvaldības iestāde un ka Cēsu novadam jau ir izstrādāta zīmogrāmata, tādi elementi kā burtveidols un viens no pamattoņiem (zila) tika izvēlēti tāds pats kā Cēsīm, tādējādi

sekmējot vienotu publicitātes stilu starp pašvaldību un bibliotēku. Pārējie pamattoņi (sarkanais un zaļais) tika izvēlēti, balstoties uz bibliotēkas interjerā esošajām krāsām.

3. Zīmogrāmatas izstrādes procesā ieviests arī jauns bibliotēkas logo.

Kāpēc nav labi tā, kā ir tagad?

- Logo ir novecojis.
- Tajā ir par daudz detaļu – nav viena konkrēta simbola, ir vairāki.
- Nesalasāms burtveidols.
- Nekādi nevar veidot vienādu kopējo turpmāko stilu.
- Neatbilstošas krāsas.

Cēsu CB logo

*90. gadu beigas / 2000. gadu sākums līdz 2022. gadam;
grafiskās dizaineres komentāri*

Jaunizveidotais Cēsu CB logo

4. 2022. gada augusta izskaņā tika uzsākta Cēsu CB zīmola elementu ieviešana praksē – sociālo mediju ierakstos/stāstos, drukātajās afišās, vietējā laikraksta sludinājumos u. c.

Afiša Facebook ierakstam

Afiša Instagram stāstam

Sludinājums laikrakstam

Vienots publicitātes stils veicina ne tikai atpazīstamību, bet arī labvēlīgi ietekmē iestādes reputāciju. Tāpat vizuālo uzziņu materiālu sagatavošanas procesā tiek ieviesta skaidrība, jo ir zināmi konkrēti nosacījumi, pēc kuriem vadīties, veidojot plakātus, sociālo mediju platformām pielāgotas afišas, informatīvas norādes u. tml.

No Cēsu CB 24 struktūrvienībām – novada publiskajām bibliotēkām – 2022. gadā pie bibliotēkas tēla rūpīgi piestrādājusi Vecpiebalgas pagasta bibliotēka. Tās vadītāja Dzidra Ješkina piedalījās BIBLIO projekta ES programmas “Erasmus” specializācijas kursā “Darba vidē balstītas mācības digitālo prasmju un kompetenču veicināšanai bibliotekāriem”. Projekta ietvaros tika saturiski pilnveidota/atsvaidzināta bibliotēkas Facebook lapa, izveidots Instagram konts un piestrādāts pie bibliotēkas vizuālās identitātes, tostarp ieviests jauns logo. Vecpiebalgas bibliotēkas apmeklētājiem, izvēloties vienu no vairākiem logo variantiem, bija iespēja balsot par savu favorītu, rakstot logo parauga numuru komentārā zem Vecpiebalgas bibliotēkas Facebook lapā ievietotā raksta vai izsakot viedokli bibliotēkā klātienē.

Cēsu CB sabiedrisko attiecību speciāliste Krista Holtere projektā piedalījās kā mentors, atbalstot un konsultējot Dzidru Ješkinu dažādos ar projektu saistītos jautājumos.

Vecpiebalgas novada bibliotēku logo Facebook lapā

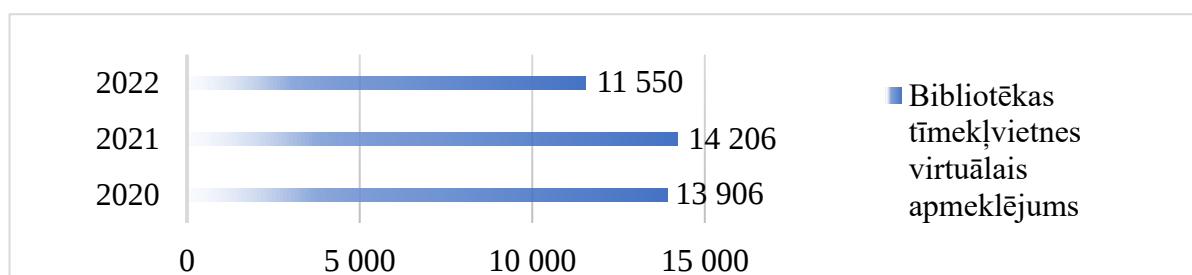
Jaunizveidotais Vecpiebalgas pagasta bibliotēkas logo

Cēsu CB publicitātes nolūkos izmanto tādus sociālos medijus kā [Facebook](#) (pārskata perioda izskaņā bibliotēkas lapa “patīk” 1640 lietotājiem; tai “seko” 1857 lietotāji) un [Instagram](#) (pārskata perioda izskaņā bibliotēkas kontam “seko” 375 lietotāji). Ar bibliotēkas darbu saistītas aktualitātes tiek publicētas arī laikrakstā “**Druva**” (pārskata periodā publicēti 13 raksti, 4 sludinājumi par plānotajiem pasākumiem un 2 pozitīvas atsauksmes laikraksta rubrikā “Halo, Druva” par bibliotēkas darbu un lietotāju apkalpošanu), savukārt informatīvajā izdevumā “Cēsu Novada Vēstis” tiek ievietotas lakoniskas uzziņas par bibliotēkā plānotajām kultūras aktivitātēm (pasākumiem un izstādēm).

Bibliotēkas informācijas tīmeklī

Bibliotēkas mājaslapa www.biblioteka.cesis.lv

Bibliotēkas mājaslapas apmeklējuma statistikā pārskata periodā novērojams kritums.

Skaidrojumu statistikas krumā varētu rast tajā, ka, pirmkārt, 2022. gadā bibliotēkas mājaslapa periodiski nebija pieejama. Pēc tīmekļvietnes uzturētāju firmas reorganizācijas sadarbība vairs nevedas tik raiti kā iepriekš. Nenomaksātu hostinga rēķinu dēļ, kurus bibliotēkai savlaicīgi neiesūta mājaslapas uzturētājs, vairākkārt bloķēts vietnes Microsoft Azure konts. Lai gan verbālā komunikācija no mājaslapas uzturētāju puses ir draudzīga un pretimnākoša, birokrātiskajos jautājumos sadarbība nevedas. Šī iemesla dēļ nepieciešamība pēc jaunas mājaslapas un uzturētāja kļūst arvien aktuālāka. Svarīgi, ka arī esošās mājaslapas dizains nav atbilstošs Cēsu CB [zīmogrāmatai](#).

Otrkārt, sociālo mediju vietnes ir spēcīgs konkurents mājaslapai. Virtuālajiem apmeklētājiem bieži vien pietiek ar informāciju, kas publicēta bibliotēkas Facebook un/vai Instagram kontos (darba laiki, afišas u. c. jaunumi). Taču, ņemot vērā 2022. gada izskaņā izsludinātās aptaujas anketas rezultātus, kurā bibliotēkas lietotāji tika aicināti izvērtēt vairākus ar bibliotēkas darbu saistītus jautājumus, šis arguments nav viennozīmīgs, jo 47 % no respondentiem jautājumā “Kur uzzināt par bibliotēkas aktualitātēm?” bija atzīmējuši atbildi “mājaslapā www.biblioteka.cesis.lv” (aptaujas anketas rezultātu apkopojumu skatīt [Pielikumā Nr.2](#)).

Pārskata periodā procentuāli vislielākā daļa (69,3 %) virtuālo apmeklētāju bibliotēkas mājaslapu sasnieguši, izmantojot pārlūkprogrammas meklētāju (Google, Bing u. c.). 29 % no virtuālajiem apmeklētājiem vietni www.biblioteka.cesis.lv sasniedz pa tiešo, URL meklētājā ierakstot saiti vai uzklikšķinot uz mājaslapas saites, piemēram, saglabātajās grāmatzīmēs vai PDF dokumentā. 1,2 % apmeklētāju bibliotēkas vietni apmeklē no sociālo mediju vietnēm Facebook, Instagram un 0,5 % no apmeklētājiem to sasniedz caur citām vietnēm.

Cēsu CB tīmekļvietne tiek uzturēta MODIX Revolution platformā. Mājaslapas statistikas dati pieejami Google Analytics tiešsaistes rīkā.

No Cēsu CB 24 struktūrvienībām – novada pagastu bibliotēkām – informāciju par pasākumiem/izstādēm u. c. notikumiem publicēšanai mājaslapas sadaļā “Citās bibliotēkās” 2022. gadā iesūtījušas 11 bibliotēkas:

- Jaunpiebalgas pagasta bibliotēka (11);
- Vecpiebalgas pagasta bibliotēka (11);
- Līgatnes pilsētas bibliotēka (9);
- Līgatnes pagasta bibliotēka (3);
- Priekuļu pagasta bibliotēka (3);
- Mārsnēnu pagasta bibliotēka (2);
- Nītaures pagasta bibliotēka (2);
- Vaives pagasta Rīdzenes bibliotēka (2);
- Amatas pagasta Ģikšu bibliotēka (1);
- Drabešu pagasta Ieriķu bibliotēka (1);

- Raiskuma pagasta bibliotēka (1).

Facebook

Pārskata periodā bibliotēkas Facebook lapa apmeklēta 2 806 reizes. Bibliotēkas publicēto saturu šajā vietnē sasnieguši 41 064 lietotāji. Pārskata perioda laikā Facebook lapas “like” jeb “patīk” skaits pieaudzis par 276 lietotājiem.

10 visvairāk auditoriju sasniegušie bibliotēkas Facebook lapas ieraksti:

Nr.	Ieraksta temats	Sasniegto lietotāju skaits
1.	No 1. aprīļa bibliotēkas lasītājiem pasūtīto grāmatu saņemšanai pieejams grāmatu pakomāts	18 452
2.	Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības reģionālais fināls	5 014
3.	Atskats uz Latvijas Bankas ceļojošās izstādes “No Ventspils līdz Valkai. Latvijas Banka novados (1922–1940)” atklāšanas pasākumu bibliotēkā	4 785
4.	Atskats uz Cēsu CB rīkoto Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 20. konferenci “Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem”	3 560
5.	“Vienmēr laipni un atsaucīgi” – bibliotēkas darba novērtējums laikraksta “Druva” rubrikā “Hallo, Druva”	3 063
6.	Marta Jundze no Cēsu novada Jaunpiebalgas vidusskolas Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības finālā izcīna 3. vietu	2 685
7.	Atkal pieejama izlaušanās spēle bibliotēkas pagrabā	2 648
8.	Atskats uz Cēsu CB rīkotajām apmācībām Cēsu novada pagastu publisko bibliotēku darbiniekiem par tiešsaistes maketēšanas programmas “Canva” izmantošanu, dizaina un korektas tekstuālās informācijas pamatnosacījumu ievērošanu vizuālo publicitātes materiālu sagatavošanā.	2 033
9.	Pieteikšanās Grāmatu starta “Pūculēnu skolas” nodarbībām bibliotēkā	1 980
10.	Cēsu CB Bērnu apkalpošanas lasītāja Ruta Blažēvica vecuma grupā 8–11 gadi izcīna 2. vietu “Zvaigznes ABC” rīkotajā lasītveicināšanas konkursā “Lasīšanas stafete 2022”	1 951

No 24 Cēsu novada publiskajām bibliotēkām Facebook lapas pastāv:

- [Amatas pagasta Ģikšu bibliotēkai;](#)
- [Drabešu pagasta Ieriķu bibliotēkai;](#)
- [Jaunpiebalgas pagasta bibliotēkai;](#)
- [Liepas pagasta bibliotēkai;](#)
- [Mārsnēnu pagasta bibliotēkai;](#)
- [Priekuļu pagasta bibliotēkai;](#)
- [Vaives pagasta Rīdzenes bibliotēkai;](#)
- [Vecpiebalgas pagasta bibliotēkai;](#)
- [Veselavas pagasta bibliotēkai.](#)

Instagram

Pārskata perioda izskaņā bibliotēkas Instagram kontam seko 375 lietotāji. Tas pastāv kopš 2021. gada maija. 2022. gadā bibliotēka vairākkārt pieminēta jeb atzīmēta citu Instagram lietotāju stāstos un ierakstos, tā informējot plašāku auditorijas loku par bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem, iespējām un notikumiem (pasākumiem, izstādēm u. c.).

No 24 Cēsu novada publiskajām bibliotēkām Instagram konts pastāv:

- [Līgatnes pagasta bibliotēkai;](#)
- [Līgatnes pilsētas bibliotēkai;](#)
- [Vaives pagasta Rīdzenes bibliotēkai;](#)
- [Vecpiebalgas pagasta bibliotēkai.](#)

No Cēsu novada publiskajām bibliotēkām vietnē www.draugiem.lv informāciju turpina publicēt Jaunpiebalgas pagasta bibliotēka.

Informatīvas uzziņas par novadu pagastu publiskajām bibliotēkām (kontaktainformācija, darba laiks, pakalpojumu saraksts u. tml.) publicētas arī vietnēs www.biblioteka.cesis.lv, www.kulturasdati.lv un katras apvienības pārvaldes mājaslapā.

Cēsu CB sociālo mediju saturvienību skaits

	Saturvienību skaits 2022. gadā
Facebook	102
Instagram	122

Saturvienība – sociālo mediju vietnēs (Facebook un Instagram) publicētie ieraksti un stāsti.

cesis.lv un pasakumi.cesis.lv

Uzziņu informācija tiek publicēta arī Cēsu novada pašvaldības mājaslapā www.cesis.lv, bet ziņas par bibliotēkā plānotajām kultūras aktivitātēm vietnē www.pasakumi.cesis.lv.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Pārskata periodā Cēsu CB īstenoti **23 pasākumi pieaugušo auditorijai (469 apmeklētāji)**, tostarp tikšanās/autorvakari, izlaušanās spēles “Dzejas detektīvs” tūres un ekskursijas, un **77 pasākumi bērnu auditorijai (2021 apmeklētājs)**, tostarp Ģimeņu rīti, literārās un bibliotekārās stundas, Pūčulēnu skolas nodarbības u. c.

Pārskata periodā Cēsu CB īstenotas **45 izstādes pieaugušo un bērnu auditorijām**, tostarp tematiskas literatūras, novadpētniecības, mākslas un ceļojošās izstādes.

Latvijas Bankas ceļojošā izstāde

31. augustā bibliotēkā svinīgi tika atklāta Latvijas Bankas ceļojošā izstāde “No Ventpils līdz Valkai. Latvijas Banka novados (1922–1940)” un Latvijas Bankas prezidenta Mārtiņa Kazāka vadībā norisinājās diskusija, kurā piedalījās Cēsu novada uzņēmēji un iestāžu vadītāji.

Zīmīgi, ka par izstādes norises vietu tika izvēlēta bibliotēkas ēka Raunas ielā 1 – šajā namā 20. gs. 20. gados darbojās Latvijas Bankas Cēsu nodaļa, kas bija viena no septiņām nozīmīgākajām centrālās bankas reģionālajām nodaļām un kas toreiz piedāvāja visas iekšzemes un ārzemju operācijas jeb pakalpojumus.

Izstāde bibliotēkā bija pieejama no 31. augusta līdz 18. septembrim. Uz tās atklāšanas pasākumu un diskusiju tika aicināti Cēsu skolu pārstāvji, iestāžu vadītāji, uzņēmēji u. c. personas.

Saturiski augstvērtīgais informācijas materiāls, izkārtots speciāli šai ekspozīcijai darinātās mēbelēs, piešķīra izstādei vērienu. Atklāšanas pasākumā un diskusijā piedalījās 35 cilvēki, savukārt izstādi apmeklēja 255 interesenti, tostarp 6 skolēnu grupas vēstures pedagogu vadībā.

Jāuzteic lieliskā sadarbība ar bankas izstādes organizatoriem, jo īpaši ar izstādes veidotāju Sandru Vīganti.

Latvijas Bankas izstāde Cēsu bibliotēkā

Diskusija pēc izstādes atklāšanas Latvijas Bankas prezidenta Mārtiņa Kazāka vadībā

Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku konference

7. oktobrī bibliotēkā notika Cēsu CB organizētā 20. Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku konference “Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem”.

Ar pozitīvu pieredzi un veiksmes stāstiem konferences dalībniekus iedvesmoja vairāki Vidzemes publisko bibliotēku darbinieki: Pededzes bibliotēkas vadītāja Mirdza Korne, Alsviķu bibliotēkas vadītāja Sarmīte Melķe, Litenes pagasta bibliotēkas vadītāja Dace Dzērve, Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre Līga Bujane, Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja Egita Šaicāne un Rūjienas pilsētas bibliotēkas vadītāja Maija Jostsone.

Konferences vieslektore – psiholoģe, kognitīvi biheiviorālā psihoterapeite un supervizore Diāna Zande – klausītājus aizrāva ar stāstījumu par pasakām bērnu dzīvē, savukārt Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja Lāsma Vasmane-Mašina dalījās pieredzē par tematiski daudzveidīgu literāro stundu un pasākumu veidošanu.

Pēc trīs gadu pārtraukuma, kad 2020. gadā konference Covid-19 pandēmijas dēļ nenotika, bet 2021. gadā tā norisinājās tiešsaistē, bibliotekāri atkal varēja satikties klātienē. Konference gadu laikā kļuvusi par tradicionālu un neatņemamu tradīciju, kuru gaida un apmeklē kupls Vidzemes novadu bibliotekāru loks. 20. konferencē piedalījās 80 dalībnieki.

Bibliotekārus konferences atklāšanā uzrunā Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs

Konferences dalībnieki

Izlaušanās spēle “Dzejas detektīvs”

28. februārī bibliotēku apmeklēja TV3 raidījuma “Nākamā pietura Mīlestība” producentu un filmēšanas komanda un uzņēma sižetu, kā raidījumam izvēlētais jauniešu pāris izspēlē izlaušanās spēli “Dzejas detektīvs” bibliotēkas pagrabā. Spēle notika līdz šim neierastā veidā – no filmēšanas komandas puses tika lūgts izslēgt fona noskaņu mūziku, kā arī ieslēgt papildus apgaismojumu. Pagrabā ierasto 3–5 cilvēku vietā darbojās 7 cilvēki: 2 raidījuma dalībnieki, spēles vadītāja, montāžiste, 2 operatori un skaņu operators. Spēle noritēja veiksmīgi, taču bija jūtams, ka kameru klātbūtne kavē gan spēles norises gaitu, gan dalībnieku loģisko domāšanu. Pateicoties šim sižetam, bibliotēkas veidotā izlaušanās spēle tika popularizēta plašākā mērogā.

Jauniešu pāris kameru klātbūtnē veic “Dzejas detektīva” misiju bibliotēkas pagrabā

Maskēšanās tīkla veidošana

2022. gada martā biedrība “Vecpiebalga savējiem” un Vecpiebalgas bibliotēka aicināja novada iedzīvotājus sniegt atbalstu ukraiņu tautai, piedaloties maskēšanās tīkla veidošanas apmācībās bibliotēkas telpās

Pēc apmācībām, kas norisinājās 15. martā, maskēšanās tīkla veidošana turpinājās vairākas darba dienas pēc kārtas no plkst. 9.00 līdz 19.00. Atsaucība bija ievērojama.

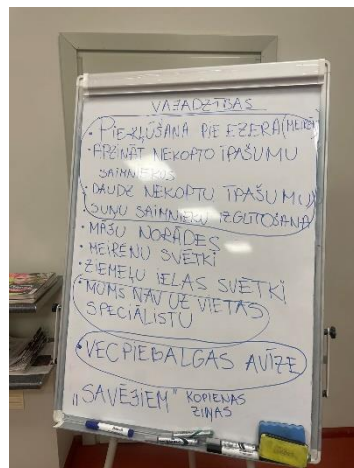

Bibliotēkā bija pieejami strēmelēs sagriezti auduma gabali, taču interesenti tika aicināti līdzņemt arī savus audumus (trikotāžas, lina vai kokvilnas) zemes toņos, pievēršot uzmanību, lai tie nebūtu smagi un ūdeni stipri uzsūcoši. Tāpat tika lūgts ņemt līdzi arī šķēres.

Ukrainas armijai tika nosūtīts 24 m2 liels iedzīvotāju veidots maskēšanās tīkls

Bibliotēka – draudzīga vieta kopienām

Divas no pagastu publiskajām bibliotēkām – Vecpiebalgas un Mārsnēnu bibliotēku – vietējās kopienas pārskata periodā izvēlējušās par vietu, kur sanākt, lai runātu, diskutētu un spriestu par ciemam un iedzīvotājiem aktuāliem jautājumiem. Uz kopienu sapulcēm tiek aicināti arī viesi un zinoši speciālisti, kuri sniedz praktisku un noderīgu informāciju par konkrētiem tematiem: LEADER projektu iespējas, citu kopienu darbības pieredze, talkas un latvāņu izplatība nekustamajos īpašumos u. c.

“Savējo sarunas” Vecpiebalgas pagasta bibliotēkā 2022. gada 3. novembrī

Kopienas “Tev, mārsnēnietī!” satikšanās Mārsnēnu pagasta bibliotēkā un arī tiešsaistē 2022. gada decembrī

Mājas kafejnīcu diena Ieriķu bibliotēkā

17. septembrī Drabešu pagasta Ieriķu bibliotēkā “Mājas kafejnīcu dienu” ietvaros visas dienas garumā apmeklētāji tika aicināti nesteidzīgi un bez maksas baudīt Ieriķos ražoto “Nilsson” kafiju un par samaksu mieloties ar vietējās konditores Sarmītes Plaudes ceptajām kūkām. Pasākumu saturiski papildināja tematiska literatūras izstāde par kafiju.

Fotomirkļi no pasākuma “Mājas Kafejnīcu dienas” Ieriņu bibliotēkā 17. septembrī

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Problēma	Risinājums
Cēsu CB nav iestādi reprezentējoši materiāli, ko dāvināt sadarbības partneriem, viesiem vai uzņemošo organizāciju pārstāvjiem.	Jārod finansējums reprezentācijas materiālu iegādei.
Vairumam reģiona pagastu publisko bibliotēku nepastāv konts kādā no sociālo mediju vietnēm vai, ja konts pastāv, tajā netiek publicētas aktuālas uzziņas un trūkst pamatinformācijas par bibliotēkas darbu (adrese, darba laiks, tālrunis, e-pasts). Lielākoties pagasta publiskās bibliotēkas sabiedrības informēšanu e-vidē veic pasīvi.	Nepieciešams organizēt mācību seminārus par satura kvalitātes nozīmi publicitātes materiālos. Pārskata periodā šādas apmācība jau notika (vairāk par tām lasiet sadaļā “Metodiskais darbs”), taču, lai trenētu iemaņas saturiski un vizuāli korektas informācijas sagatavošanā, mācības/semināri jāatkārto periodiski.

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Pārskata periodā izveidojusies cieša sadarbība ar Cēsu Digitālo centru (CDC), kas ir Cēsu novada pašvaldības dibināts nodibinājums:

- CDC vadībā rīkotas plašas un saturiski apjomīgas apmācības Cēsu novada publisko bibliotēku darbiniekiem, kuri ikdienā veic arī KAC pienākumus. Mācību mērķis bija paplašināt bibliotekāru iemaņas informācijas meklēšanā, lai ikdienā veiksmīgāk tiktu nodrošināta KAC funkciju izpilde.
- Sadarbībā ar bibliotēkām Līgatnes Kultūras un tūrisma centrā un Vecpiebalgas pagasta bibliotēkā pārskata periodā uzsākta CDC apmācību kursu norise, kuros iedzīvotāji (ar iepriekšēju pieteikšanos) bez maksas reizi nedēļā vairāku mēnešu garumā apgūst dažādas digitālās pamatprasmes datoru un viedtālrunu izmantošanā.
- CDC pārskata periodā īstenoja arī klātienē apmācībās “Digitālās prasmes apkalpojošajam personālam”, kurās piedalījās gan Cēsu CB, gan pagastu publisko bibliotēku darbinieki. Interesējošās nodarbības bija iespēja apgūt arī attālināti, jo apmācībām tika nodrošināti video ieraksti.

Sabiedrisko attiecību speciāliste Cēsu CB vārdā turpina pārstāvēt Cēsu novada mazo kultūras projektu konkursa vērtēšanas komisiju, ko apstiprinājis konkursa izsludinātājs – pašvaldības aģentūras “Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs”.

Cēsu CB e-prasmju konsultants un sabiedrisko attiecību speciāliste piedalījās Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju programmas “Horizon 2020” projekta INTERLINK (“Inovatīva pakalpojumu koppiegāde digitālajā vienotajā tirgū”) platformas testēšanas pirmajā kārtā. Latvijā projekta partneris ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, kas nodrošināja testēšanas procesu. Platforma sniedz iespēju publiskās administrācijas pārstāvjiem strādāt kopā ar iedzīvotājiem dažādu pakalpojumu uzlabošanā, izveidošanā un piegādē. Latvijas pilotpētījumā iesaistītie dalībnieki tika iepazīstināti ar projektu, tā darbības mērķiem, uzdevumiem un platformas funkcionalitāti, kā arī testēja iespēju ar platformas palīdzību uzlabot jau esošu digitālo pakalpojumu aprakstus.

Pārskata periodā bibliotēka sadarbojās ar vairākām citu valstu vēstniecībām Latvijā:

- Holokausta upuru piemiņai veltītajā izstādē Novadpētniecības lasītavā (7. jūlijs–19. augusts) bija skatāmi Izraēlas vēstniecības rīkotā pieminekļu meta konkursa laureātu darbi – ideju skiču piedāvājums holokausta upuru piemiņas vietas labiekārtošanai mežā pie Niniera ezera.

- Ziemeļvalstu dienu ietvaros, kas 2022. gada septembrī norisinājās Cēsīs, sadarbībā ar Somijas vēstniecību Latvijā bibliotēkā bija skatāma ceļojošā izstāde “Muminu ģimene no Somijas”, bet sadarbībā ar Zviedrijas vēstniecību Latvijā – Zviedru institūta izstāde “Zviedru kriminālromānu ainas” (izstādes atklāšanas pasākumā piedalījās “Zvaigzne ABC” pārstāve Una Orinska un apgāda vadītāja Vija Kilbloka). Mārsnēnu pagasta bibliotēkā septembrī sadarbībā ar Zviedrijas vēstniecību Latvijā bija skatāma fotogrāfiju izstāde “Tētis Zviedrijā – tētis Latvijā”.
- Sadarbībā ar Īrijas vēstniecību Latvijā bibliotēkā bija skatāma izstāde “Starptautiskais Džoiss” (izstādes atklāšanas sarīkojumā piedalījās arī Īrijas vēstniece Īmera Frīla un vēstniecības pārstāve Anita Bautre).

Atsaucoties uz Dobeles novada centrālās bibliotēkas aicinājumu, Cēsu CB sabiedrisko attiecību speciāliste 26. oktobrī Dobeles novada centrālās bibliotēkas rīkotajā pagastu publisko bibliotēku darbinieku klātienes seminārā attālināti uzstājās ar prezentāciju “Izlaušanās spēle – no stāsta un āķīgiem uzdevumiem līdz atrisinātai misijai”.

Pārskata periodā turpinājās sadarbība ar Radvilišķu (Lietuva) pilsētas publisko bibliotēku. Cēsu CB kaimiņvalsts rīkotajā starptautiskajā pasaku lasīšanas čempionātā tika pārstāvēta attālināti, iesūtot projekta organizatoriem video priekšnesumu. Latviešu tautas pasaku “Mājas pele un pilsētas pele” lasīja Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliogrāfe Inta Zaksa, bet muzikāli to papildināja nodaļas vadītāja Lāsma Vasmāne-Mašina, izpildot latviešu tautasdziesmu “Velc, pelīte, saldu miegu”

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

Cēsu CB ir reģiona galvenā bibliotēka apvienoto 7 novadu – Cēsu, Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Pārgaujas, Priekuļu, Vecpiebalgas novadu 24 publiskajām un 24 izglītības iestāžu bibliotēkām.

Sākot ar 2021. gada 1. jūliju, administratīvi teritoriālās reformas ietvaros apvienojot 7 novadus, tika izveidots Cēsu novads. Raunas novads pievienots Smiltenes novadam un turpmāk Raunas novada 2 pagastu bibliotēkas un viena skolas bibliotēka ir Smiltenes novadā.

Ar 2022. gada janvāri 24 pagastu bibliotēkas tika pievienotas kā struktūrvienības Cēsu Centrālajai bibliotēkai un mēs turpinām sniegt metodisko un konsultatīvo darbu kā šīm, tā arī izglītības iestāžu bibliotēkām.

Semināri

2022. gadā notikuši 2 mācību semināri un 1 sezonas noslēguma svētku pasākums pašvaldību publisko bibliotēku darbiniekiem. 1 mācību seminārs notika Microsoft Teams platformā un 1 seminārs uz vietas Cēsu Centrālajā bibliotēkā. Semināru tēmas:

- Administratīvi teritoriālā reforma un bibliotēkas;
- Reģiona bibliotēku darba rādītāji 2021. gadā;
- Aktuālais novadpētniecības darbā;
- Lasītveicināšanas programmas bērniem;
- Kopkatalogs un administratīvi teritoriālā reforma;
- Jaunākais BIS Alise versijās;
- Administratīvie jautājumi bibliotēku darbā;
- Par 2022. gada statistikas datu ievadi LDKK;
- BIS Alise stunda;
- Pieredze Somijas bibliotēkās;
- Informācija lauku attīstībai;
- Budžeta sastādīšana 2023. gadam;
- Fibu rēķinu sadaļas aizpildīšana.

Praktiskas mācības

Canva

Cēsu CB darbinieču – sabiedrisko attiecību speciālistes un noformētājas-maketētājas vadībā Cēsu novada pagastu publisko bibliotēku darbinieki apguva **dizaina pamatprasmes tiešsaistes programmā “Canva”**. Nodarbības notika 3–4 stundas, un katru dienu uz tām ieradās 6–10 pagastu bibliotekāri, kuri apmācību noslēgumā saņēma apliecinājumu. Ierosinājumu par šādu apmācību nepieciešamību izteica pagastu bibliotekāri. Līdzīgas nodarbības tika rīkotas 2017. gadā, taču šoreiz tās bija saturiski apjomīgākas –

vispirms mācību dalībnieki noklausījās prezentāciju par dizaina un korektas tekstuālās informācijas pamatnosacījumiem vizuālo publicitātes materiālu sagatavošanā, uzklusēja ieteikumus vienota publicitātes stila veicināšanai un visbeidzot praktizēja maketēšanas prasmes tiešsaistes programmā “Canva”. Lai darbošanās programmā būtu drošāka un saprotamāka, bibliotekāriem tika izsniegta arī speciāli šīm mācībām sagatavota “Canvas” pamācība uz vairākām A4 lappusēm. Dizains un korekta tekstuālā informācija ir publicitātes priekšnoteikumi, kas sekmē vai gluži pretēji – nomāc bibliotēkas reputāciju. Lai trenētu iemaņas vizuāli un saturiski kvalitatīvu publicitātes materiālu sagatavošanā, šādu apmācību norise būtu jāatkārto periodiski. Apmācībās piedalījās 24 bibliotekāri, tostarp 21 pagastu bibliotēku darbinieks un 3 Cēsu CB speciālisti.

Analītiskais apraksts

CCB speciālisti organizēja pagastu bibliotēku darbiniekiem praktiskas apmācības par analītiskā apraksta veidošanu, lai prasmīgāk varētu veikt ierakstus Novadpētniecības datubāzē pēc jaunajām prasībām. Mācības tika organizētas 2 dienas attālināti, pa grupām. Piedalījās visi pagastu bibliotēku darbinieki.

Svētki

Maija mēnesī notika arī tradicionālais ikgadējais aktīvās darba sezonas noslēguma jeb svētku seminārs, kurā ar pateicības rakstiem, ziediem un balvām tika sveikti darba jubilāri, noslēgumā svētku koncerts un svētku galds. Jubilārus ar ziediem un domes pateicības rakstu sveikt bija ieradies arī novada domes priekšsēdētājs.

Mēs savā svētku pasākumā 2022. gada maijā

Visa saziņa ar pagastu bibliotēku darbiniekiem notiek e – sarakstēs un konsultācijās pa telefonu, kā arī bibliotekāri ierodas CCB, lai saņemtu atbildes uz dažādiem jautājumiem par bibliotēkas darbību. Galvenās tēmas – budžetu sastādīšana 2023. gadam, lietvedības jautājumu kārtošana, bibliotēku attālinātu pakalpojumu sniegšanu, to veidiem un iespējām, autorizēto datu izsniegšanu lasītājiem u. c.

Profesionālie pieredzes braucieni

Jūlija mēnesī devāmies pieredzes braucienā uz Somijas bibliotēkām. Braucienā piedalījās 24 bibliotekāri. Apmeklējām Helsinku centrālo bibliotēku Oodi. Atšķirībā no klasiskas grāmatu krātuves šī bibliotēka piedāvā pilnīgi jaunu 21.gs. tehnoloģijām un inovācijām atbilstošu pieeju lasīšanas procesam. Vēl apmeklējām Tampere centrālo bibliotēku Metso, kura ir interesants somu modernās arhitektūras paraugs. Bibliotēkas ēka atgādina putnu rubeni. Visas mēbeles, lampas, interjers speciāli projektēti bibliotēkai. Tā kā pieredzes braucienā piedalījās arī skolu bibliotekāri, tad vēl Tampērē apmeklējām Tampere centrālās bibliotēkas filiālbibliotēku Nekala. Tā ir skolas bibliotēka, kuras ēka sastāv no sešiem kravas konteineriem, kas tika izmantoti, pārvadājot preces uz kravas kuģiem. Tāda ir vienīgā šāda veida skolas bibliotēka Somijā.

Pie Tampere centrālās bibliotēkas filiālbibliotēkas Nekalas pilsētiņā

Konsultatīvais atbalsts un apmācības izglītības iestāžu bibliotēkām

Cēsu CB pārraudzībā ir 24 bijušā Cēsu reģiona 7 novadu, tagad Cēsu novada izglītības iestāžu bibliotēkas.

Skolu bibliotēku darbiniekiem 2022. gadā atsevišķi semināri nav organizēti.

7. oktobrī bibliotēkā notika Cēsu CB organizētā 20. **Vidzemes novadu bērnu un skolu bibliotēku darbinieku konference “Pasaku loma prasmju un iemaņu attīstīšanā bērniem”**. Ar pozitīvu pieredzi un veiksmes stāstiem konferences dalībniekus iedvesmoja vairāki Vidzemes publisko bibliotēku darbinieki: Pededzes bibliotēkas vadītāja Mirdza Korne, Alsviķu bibliotēkas vadītāja Sarmīte Melķe, Litenes pagasta bibliotēkas vadītāja Dace Dzērve, Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre Līga Bujane, Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja Egita Šaicāne un Rūjienas pilsētas bibliotēkas vadītāja Maija Jostsone.

Konferences vieslektore – psiholoģe, kognitīvi biheiviorālā psihoterapeite un supervizore Diāna Zande – klausītājus aizrāva ar stāstījumu par pasakām bērnu dzīvē, savukārt Cēsu CB Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja Lāsma Vasmane-Mašina dalījās pieredzē par tematiski daudzveidīgu literāro stundu un pasākumu veidošanu.

Skolu bibliotēku darbiniekiem 2022. gadā atsevišķi semināri nav organizēti, taču visa gada garumā tika sniegtas profesionālas konsultācijas gan bibliotēkās uz vietas, gan telefoniski, gan e – pastā. CB speciālisti sniedza konsultācijas LDKK aizpildīšanā, darbā ar BIS Alise, par datu izguvi no BIS Alise Statistikas, kā arī regulāri informēja bibliotekārus par LNB organizētajām apmācībām skolu bibliotekāriem.

CB Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja iesaistīja skolu bibliotekārus darbā ar lasīšanas veicināšanas programmām bērniem un jauniešiem.

Sadarbība ar citām iestādēm

Turpinās sadarbība ar LNB Bērnu literatūras centru, koordinējot reģiona bibliotēku dalību bērnu un jauniešu lasīšanas veicināšanas programmās.

Nav iedomājama bibliotēku darbinieku profesionālā pilnveide bez sadarbības ar LNB Bibliotēku attīstības centru, saņemot profesionālu informāciju un attālināti vai klātienē piedaloties profesionālajos semināros.

Laba sadarbība ar LNB Kompetenču attīstības centru.

2022. gadā viena no prioritātēm bija kopdarbība ar Cēsu novada pašvaldību un, strādājot pie ATR – administratīvi teritoriālās reformas, pašvaldību bibliotēku apvienošanas un pirmo gadu uzsākot darbu centralizēti.

PIELIKUMI

PIELIKUMS NR. 1.

RĪCĪBAS PLĀNS

NO “CĒSU NOVADA PUBLISKO BIBLIOTĒKU ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS 2023. – 2025. GADAM”

Mērķis	Uzdevumi	Izpildes laiks	Rezultatīvie rādītāji	Finansējums
M. 1. Attīstīt novada publiskās bibliotēkas kā nozīmīgus kultūras, mūžizglītības un sabiedrības saskarsmes centrus ar tolerantu, neitrālu, drošu un iekļaujošu vidi, kas veicina mācīšanos, dod publisku piekļuvi informācijai un daudzveidīgiem resursiem, nodrošinot iespēju iedzīvotājiem uzlabot savu dzīves kvalitāti un sekmēt izaugsmi				
M.1.1	Attīstīt un popularizēt bibliotēku krājumu, ievērojot universālā krājuma attīstības principus. Pilnveidot un piedāvāt mobilās kolekcijas – e-grāmatas, audiogrāmatas, mūzikas ierakstus un citus multimedijus, ko iespējams lietot arī mobilajās ierīcēs.	2023–2027	Daudzveidīgs, aktuāls, izvērtēts bibliotēkas krājums piesaistīs bibliotēkām lasītājus	Novada pašvaldība
M.1.2.	Sistemātiski papildināt krājumu formālās un neformālās izglītības un novadpētniecības atbalstam ar jauniem izdevumiem un citiem aktuāliem informācijas nesējiem un datubāzēm, tajā skaitā arī svešvalodās.	2023–2027	Daudzveidīgs, aktuāls, izvērtēts bibliotēkas krājums piesaistīs bibliotēkām lasītājus	Novada pašvaldība; Latvijas Nacionālā bibliotēka; organizāciju un privātpersonu dāvinājumi
M.1.3.	Digitalizēt novadpētniecības materiālu krājumu, tādējādi padarot to pieejamu visiem interesentiem.	2023–2027	Nodrošina novadpētniecības materiālu pieejamību, veicina novada atpazīstamību, tiek dota iespēja materiālus izmantot visiem interesentiem pasaulē	Novada pašvaldība
M.1.4.	Sistemātiski papildināt krājumu ar jauniem	2023–	Daudzveidīgs, aktuāls, izvērtēts	Novada pašvaldība;

	daļlīteratūras un interešu literatūras izdevumiem un citiem informācijas nesējiem un periodiskajiem izdevumiem.	2027	bibliotēkas krājums piesaistīs bibliotēkām lasītājus	Latvijas Nacionālā bibliotēka; organizāciju un privātpersonu dāvinājumi
M.1.5.	Attīstīt bibliotēkas kā sadarbības platformu dažādām kultūras, izglītojošām, izzinošām un radošajām norisēm. Piedāvāt tematiskas norises dažādām mērķauditorijām, dot iespēju iedzīvotājiem īstenot savas radošās, izglītojošās un pilsoniskās iniciatīvas, iesaistīt ģimenes kopīgās brīvā laika pavadīšanas aktivitātēs	2023–2027	1. Bibliotēkām tiek piesaistīti dažādu paaudžu iedzīvotāji – potenciāli jauni lasītāji 2. Tiek paaugstināta bibliotēkas pakalpojumu kvalitāte 3. Bibliotēkas veidojas par kopienu centriem.	Novada pašvaldība Projektu līdzfinansējums
M.1.6.	Popularizēt literatūru, organizējot pasākumus, izstādes, apskatus un iesaistīties nacionālajās lasīšanas veicināšanas programmās.	2023–2027	Lasīšanas veicināšanas programmas, piemēram “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Grāmatu starts” ”Skaļā lasīšana” u. c. motivē bērnus, skolēnus, ģimenes iesaistīties lasīšanā un veicina interesi par bibliotēku un grāmatu.	Novada pašvaldība
M.1.7.	Nodrošināt mūžizglītības un interešu izglītības iespējas vietējai kopienai, pilnveidot informācijpratības un medijpratības programmu piedāvājumu pieaugušajiem un senioriem.	2023–2027	Pilnveidosies izpratne un prasmes informācijas meklēšanā datu bāzēs un citos interneta resursos, pieaug abonēto un bibliotēku veidoto datu bāzu izmantošana	Novada pašvaldība
M.1.8.	Informēt sabiedrību par Eiropas Savienības darbības jomām. Sadarbībā ar dažādām interešu grupām un NVO, veicināt to līdzdalību pakalpojumu veidošanā.	2023–2027	Sabiedrības izglītošana, informēšana un piesaiste bibliotēkām.	Novada pašvaldība

M.1.9.	Aktivizēt darbu pie līdzfinansējuma piesaistes iespējām bibliotēku attīstībai, piedaloties valsts projektu konkursos	2023–2027	Iesaistoties Valsts Kultūrkapitāla fonda, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības, LEADER projektu konkursos bibliotēkām rodas iespēja piesaistīt papildus finansējumu bibliotēku attīstībai (pasākumu pilnveidošanai, infrastruktūras, IKT atjaunošanai u. c.)	
M.2. Veicināt iedzīvotāju digitālo prasmju attīstību un pieeju tehnoloģijām, tādējādi mazinot digitālo plaisu un nodrošinot vienlīdzīgu iespēju ikvienam piekļūt valsts un pašvaldības e-pakalpojumiem, īstenot savas izglītības, darba, kultūras un izklaides vajadzības				
M.2.1.	Izglītēt sabiedrību par digitālo komunikāciju un sniegt atbalstu iedzīvotājiem e-pakalpojumu izmantošanā – apmācību kursi senioriem, individuālās konsultācijas un praktiska palīdzība	2023–2027	Uzlabotas iedzīvotāju medijpratības un informācijpratības zināšanas, kā arī prasmes dažādu mobilo tehnoloģiju lietošanā.	Novada pašvaldība
M.2.2.	Regulāri atjaunot bibliotēku datortehniku un ieviest jaunus tehnoloģiskos risinājumus, piemēram, televizori ar skārienjūtīgo ekrānu, interaktīvās tāfeles, uz kustību atpazīšanas tehnoloģiju bāzes veidotas spēles dinamiskai atpūtai un izklaidei virtuālās realitātes programmas, brilles, roboti u. c. Pilnveidot un attīstīt sadarbību ar Cēsu Digitālo centru, rīkojot tematiskas apmācības gan iedzīvotājiem, gan bibliotēku darbiniekiem.	2023–2027	Bibliotēkām – mūsdienīgs, dinamiski augošs kultūras, izglītības un informācijas iestādes statuss, iedzīvotājiem – aktuāli pakalpojumi, iespēja nodoties patīkamām, radošām, izzinošām un rosinošām nodarbēm	Novada pašvaldība
M.3. Sistemātiski pilnveidot darbinieku kompetences, darba apstākļus, motivēt finansiāli un emocionāli, lai veicinātu iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu kvalitāti un attīstību				

M.3.1.	Sistemātiski pilnveidot bibliotēku darbinieku kvalifikāciju, sekmēt jaunu prasmju apguvi un personisko izaugsmi, apmeklējot dažādus profesionālās pilnveides un tālākizglītības pasākumus un līdzdarbojoties profesionālajās organizācijās.	2023— 2027	Iegūtās zināšanas paaugstinās darbinieku kompetenci un nodrošinās iespēju sniegt pakalpojumus jaunā kvalitātē un piesaistīt jaunus lietotājus bibliotēkām.	Novada pašvaldība
M.3.2.	Motivēt un atbalstīt jaunus bibliotēku darbiniekus, kuriem nav profesionālās izglītības, apgūt Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centra veidotās pilnveides programmas vai profesionālās augstākās izglītības iegūšanas iespējas Latvijas Kultūras koledžā un/vai Latvijas Universitātē.	2023— 2027	Iegūtās zināšanas paaugstinās darbinieku kompetenci un nodrošinās iespēju sniegt pakalpojumus jaunā kvalitātē un piesaistīt jaunus lietotājus bibliotēkām.	Pašfinansējums Novada pašvaldības līdzfinansējums
M.3.3.	Stiprināt bibliotēku kapacitāti, īstenojot starptautisku sadarbību un kopīgas aktivitātes ar bibliotēkām reģionā, Latvijā un ārvalstīs. Piedalīties nacionālos un starptautiskos profesionālajos tīklos un organizācijās.	2023— 2027	Bibliotēku darbiniekiem iespēja gūt starptautisku pieredzi un iepazīstināt citus ar savu darbu, līdz ar to rodas jaunas idejas un prasmes. Ieguvējs – bibliotēku apmeklētāji.	Novada pašvaldība
M.3.4.	Attīstīt un pilnveidot iedzīvotāju apkalpošanu pašvaldības Klientu apkalpošanas centru (KAC) atbalsta punktu darbu pagastu bibliotēkās.	2023— 2027	Bibliotēku darbiniekiem jaunu prasmju apgūšana. Apmeklētāju piesaiste un bibliotēkas atpazīstamība. Vietējās kopienas pulcēšanās vieta.	Novada pašvaldība VARAM
M.3.5.	Organizēt darbinieku saliedēšanas pasākumus – kopīgus svētkus, ekskursijas, pieredzes braucienus.	2023— 2027	Bibliotēku darbinieki tiek vairāk motivēti darbam un jaunām idejām, veicināta profesionālā kopības sajūta, vairota	Pašfinansējums Novada pašvaldības līdzfinansējums

			pozitīvās emocijas.	
M.4. Centrālajai bibliotēkai - nodrošināt profesionālu metodisko un konsultatīvo atbalstu kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu attīstībai novada publiskajās un izglītības iestāžu bibliotēkās.				
M.4.1.	Uzturēt bibliotēku vienoto lasītāju reģistru un nodrošināt pilnīgu un kvalitatīvu bibliotēku krājumu atspoguļojumu elektroniskajā kopkatalogā. Konsultēt par darbu ar krājumu un veikt krājuma inventarizācijas gan publiskajās, gan izglītības iestāžu bibliotēkās.	2023–2027	Tiek nodrošināta bibliotekāru darba efektivitāte	Novada pašvaldība
M.4.2.	Nodrošināt regulāru, darba specifiskai atbilstošu profesionālu pilnveidi visiem bibliotēku speciālistiem. Organizēt bibliotēku speciālistiem profesionālās apmācības, kursus, seminārus, pieredzes braucienus.	2023–2027	Iegūtās zināšanas paaugstinās darbinieku kompetenci un nodrošinās iespēju sniegt pakalpojumus jaunā kvalitātē un piesaistīt jaunus lietotājus bibliotēkām.	Novada pašvaldība
M.4.3.	Koordinēt un organizēt bibliotēku iesaistīšanos nacionālajos projektos. Apkopot un analizēt darba rādītājus. Pārraudzīt Latvijas Kultūras datu portālā ievadītās informācijas precizitāti.	2023–2027	Tiek nodrošināta bibliotekāru darba efektivitāte	Novada pašvaldība
M.5. Uzlabot bibliotēku infrastruktūru				
M.5.1.	Rast iespēju uz plašākām, bibliotēkas funkcijām piemērotākām telpām pārcelt Inešu, Ieriķu, Nītaures, Līgatnes pagasta un pilsētas bibliotēkas	2023–2027	Pieejamība bibliotēku apmeklētājiem	Novada pašvaldība
M.5.2.	Pie Zosēnu pagasta bibliotēkas izveidot āra lasītavu	2023–2025	Zosēnos tiks radīta vieta, kur kopienai pulcēties, piedalīties dažādās bibliotēkas vai pagasta aktivitātēs.	Novada pašvaldība Projektu līdzfinansējums
M.5.3.	Uzstādīt kāpņu telpā pacēlāju Liepas pagasta	2024–2025	Tiks nodrošināta pieejamība	Novada pašvaldība

	bibliotēkas apmeklējuma nodrošināšanai gados veciem cilvēkiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem.			Projektu līdzfinansējums
M.5.4.	Pakāpeniski uzlabot un labiekārtot bibliotēkās darba vidi, padarot to draudzīgāku apmeklētājiem un darbiniekiem.	2023–2027	Pieaugs lietotāju apmierinātība un tiks uzlabota darbinieku darba vide	Novada pašvaldība
M.5.5.	Centrālajā bibliotēkā nodalīt ar stiklotu sienu Bērnu apkalpošanas nodaļas zonu no lasītavu zonas 2. stāvā.	2025	Tiks uzlabota darba vide lasītājiem un darbiniekiem	Novada pašvaldība
M.5.6.	Nomainīt novecojušos grāmatu plauktus Ģikšu, Inešu, Nītaures, Līgatnes pilsētas bibliotēkās.	2024–2025	Tiks uzlabota darba vide.	Novada pašvaldība
M.5.6.	Neredzīgo bibliotēkā veikt kosmētisko remontu.	2024–2025	Tiks uzlabota darba vide.	Novada pašvaldība Latvijas Neredzīgo biedrība
M.6. Attīstīt bibliotēku tehnoloģisko aprīkojumu, to pakāpeniski nomainot ar jaunākās paaudzes aprīkojumu				
M.6.1.	Visās novada publiskajās bibliotēkās pakāpeniski nomainīt novecojušo datortehniku uz jaunu.	2023–2027	Pieaugs pakalpojumu sniegšanas kvalitāte	Novada pašvaldība
M.6.2.	Pakāpeniski nomainīt bibliotēku stacionāros telefonus uz mobilajiem telefoniem.	2023–2025	Tiek nodrošināta efektīvāka saziņa ar iedzīvotājiem	Novada pašvaldība
M.7. Pilnveidot bibliotēkas pakalpojumu reklāmu un publicitāti				
M.7.1.	Izstrādāt un ieviest jaunu bibliotēkas mājas lapu, paredzot arī plašākas publicitātes iespējas novada pagastu bibliotēkām	2023–2024	Tiks nodrošināta vienota, mūsdienīga platforma novada bibliotēku informācijas un e-pakalpojumu atspoguļošanai, kas iekļausies bibliotēkas vizuālās identitātes vadlīnijās.	Novada pašvaldība
M.7.2.	Izstrādāt bibliotēku korporatīvā stila vadlīnijas.	2023	Balstoties uz Cēsu novada korporatīvā	Novada

			stila elementiem, tiks radīta brandbook jeb zīmogrāmata Centrālajai bibliotēkai, pēc kuras vadīties dažādu publicitātes (afišu, informatīvu paziņojumu, prezentāciju u. c.) un reprezentācijas materiālu sagatavošanā un ieviešanā.	pašvaldība
M.7.3.	Izstrādāt informatīvo bukletu par novada publiskajām bibliotēkām.	2023–2024	Publicitāte	Novada pašvaldība Projekta līdzfinansējums
M.7.4.	Veidot un ievietot bibliotēkas mājaslapā un sociālajos medijos bibliotēku virtuālās izstādes, tematiskos apskatus, videomateriālus.	2023–2027	Paplašinās bibliotēku pakalpojumu daudzveidība	Novada pašvaldība

Cēsu CB lietotāju aptauja

Jūsu vērtējums mums ir svarīgs!

Lūdzam Cēsu Centrālās bibliotēkas apmeklētājus/lasītājus veltīt 3–5 minūtes aptaujas anketas aizpildīšanai. Tajā lielākoties ir slēgta tipa jautājumi, un tie saistīti ar bibliotēkas darbu.

1. Cik ilgi esat Cēsu Centrālās bibliotēkas lasītājs?

- Mazāk nekā gadu: 1 (1,3 %)
- 1 gadu: 1 (1,3 %)
- 2–5 gadus: 15 (20 %)
- 5–10 gadus: 9 (11,9 %)
- Vairāk nekā 10 gadus: 23 (30 %)
- Vairāk nekā 20 gadus: 27 (35,5 %)

2. Cik bieži apmeklējat bibliotēku?

- Teju katru dienu: 6 (8 %)
- Reizi nedēļā: 10 (13 %)
- Dažas reizes mēnesī: 32 (42 %)
- Retāk: 28 (37 %)

1 respondentis ielicis atzīmi pie “teju katru dienu” ar piebildi “ziemā, citos gada laikos retāk”.

3. Kurās nedēļas dienās labprātāk apmeklējat bibliotēku?

- Darbdienās: 32 (41 %)
- Sestdienās: 7 (9 %)
- Dienai nav nozīmes: 39 (50 %)

1 respondents ielicis atzīmi gan pie “darbdienās”, gan “dienai nav nozīmes” un vēl viens – “darbdienās” un “sestdienās”.

4. Kādā nolūkā visbiežāk apmeklējat bibliotēku? (iespējami vairāki atbilžu varianti)

- Saņemu/nododu grāmatas: 72 (95 %)
- Izmantoju bibliotēkas datorus: 5 (6,5 %)
- Izmantoju WiFi: 0
- Apmeklēju Periodikas lasītavu: 18 (23,6 %)
- Izmantoju maksas pakalpojumus – kopēšanu, izdruku veikšanu, skenēšanu: 18 (24 %)
- Apmeklēju bibliotēkas rīkotos pasākumus/izstādes: 16 (21 %)
- Apmeklēju bibliotēku kopā ar ģimeni/bērniem: 23 (30 %)
- Bibliotēkā pavadu savu brīvo laiku: 11 (14 %)
- Mācību nolūkos: 13 (17 %)
- Pētniecības nolūkos: 5 (6,5 %)
- Cits: 2 – *darba nolūkos, jo pilsētā nav Open Office iespējas; siltas telpas, gaidot autobusu.* (3 %)

5. Vai esat apmierināts ar bibliotēkas piedāvājumu klāstu?

- Jā: 71 (93,5 %)
- Nē: 0
- Daļēji: 5 (6,5 %)

1 respondents pie atzīmes “jā” pievienojis piezīmi “ļoti!”.

6. Ar kādu pakalpojumu/-iem Jūs vēlētos papildināt bibliotēkas piedāvājumu klāstu?

- *Tiešsaistes datubāzes, datoru labošanu, izglītojošus kursus pieaugušajiem.*
- *Vairāk bērnu sestdienas. Iespējams, kaut ko pusaudžiem.*
- *Būtu forši, ja būtu pasākumi bērnu lasītiesaistei.*
- *Milzu krāsojamā plakāta ZERO WASTE CITY krāsošanas meistarklase ģimenēm, lai izzinātu vides saudzēšanas mazos soļus.*
- *Laminēšana; specifiskas datorprogrammas – grafiskajam dizainam utt.*
- *Playstation spēļu abonements. (Šo nav rakstījis BAN apmeklētājs.)*
- *Viss ir pietiekoši labi.*
- *Esmu apmierināta ar to, kas ir!*
- *Jaunas grāmatas.*
- *Domāju, ka bibliotēku var modernizēt ar dažām jaunām tehnoloģijām. Var organizēt arī konkursus ar balvām, jo ir bērni, kurus tieši balva motivē lasīt. (BAN apmeklētājs)*
- *Interasantas bērnu spēles.*
- *Viss apmierina.*
- *Tos mīkstos pufus vairāk un vēl kādu istabu, kur citi nevar ieiet. (BAN apmeklētājs)*
- *Mani apmierina bibliotēkas piedāvājumi.*
- *Ar prieku!*
- *Ar neko, esmu pilnībā apmierināta. (BAN apmeklētāja)*
- *Viss ir brīnišķīgi. Laipnas bibliotekāres, saprotoša attieksme. Paldies!*

7. Kurus no bibliotēkas piedāvātajiem e-pakalpojumiem izmantojat visbiežāk? (iespējami vairāki atbilžu varianti)

- Bezmaksas un brīvpiekļuves datubāzes un e-resursus: 14 (18 %)
- 3td e-GRĀMATU bibliotēku: 12 (16 %)
- E-katalogu (izdevumu meklēšana, pasūtīšana, izdoto eksemplāru lietošanas termiņa pagarināšana, pasūtīto grāmatu saņemšana pakomātā): 35 (46 %)
- Bibliotēkas veidoto Novadnieku datubāzi: 4 (5 %)
- Elektronisku informācijas materiālu saņemšanu e-pastā pēc pieprasījuma: 5 (6,5 %)
- Digitālās izstādes: 5 (6,5 %)
- Attālinātas konsultācijas pa telefonu vai e-pastā: 7 (9 %)
- Attālināto reģistrēšanos bibliotēkā: 4 (5 %)
- Nevienu: 28 (37 %)

8. Kur uzzināt par bibliotēkas aktualitātēm? (iespējami vairāki atbilžu varianti)

- Mājaslapā www.biblioteka.cesis.lv: 36 (47 %)
- Sociālo mediju vietnēs Facebook un/vai Instagram: 43 (56,5 %)
- Novada mājaslapā www.cesis.lv: 13 (17 %)
- No afišām pilsētvidē: 14 (18 %)
- Laikrakstā “Druva”: 15 (20 %)

- Pašvaldības informatīvajā izdevumā “Cēsu Novada Vēstis”: 16 (21 %)
- No citiem cilvēkiem – bibliotēkas apmeklētājiem: 16 (21 %)
- Neinteresējos: 7 (9 %)
- Cits: 3 – *no afišas bibliotēkā; no bibliotēkas darbiniekiem; pašā bibliotēkā, ir plakāti, informatīvie materiāli.* (4 %)

9. Vai esat apmierināts ar bibliotēkas darba laiku?

- Jā: 68 (90 %)
- Nē: 8 (10 %)

1 respondents pie atzīmes “jā” pievienojis piezīmi: “Tomēr biju priecīga par vienu darbdienu vakaru, jo ne vienmēr var paspēt līdz plkst. 18.00.”

Ja atbildējāt “nē”, lūdzam uzrakstīt, kāds, Jūsaprāt, būtu piemērots bibliotēkas darba laiks?

- *Vismaz vienu darba dienu nedēļā vajadzētu garāku darba laiku, piemēram, no plkst. 12.00 līdz 20.00, jo tie, kuri apmeklē no rītiem, var apmeklēt jebkurā citā dienā, bet tiem, kuri strādā līdz plkst. 18/19, būtu vismaz šī viena diena, kad vēl var paspēt uz bibliotēku, jo ne vienmēr var arī ieplānot apmeklējumu sestdienā.*
- *No 9.00.*
- *Kādu dienu ilgāk par sešiem vai agrāk pirms desmitiem, vai sestdienu ilgāku.*
- *Kādā no darbdienu darbs varētu sākties 9.00.*
- *Svarīgi, ka bibliotēka strādā arī pēc darba laika, ideāli, ja kāds laiks ir arī sestdien, svētdien.*
- *No plkst. 9.00.*
- *Varētu ātrāk vērties vaļā.*
- *Līdz plkst. 19.00 kaut vai vienu dienu nedēļā.*

10. Vai esat apmierināts ar bibliotēkas krājumu?

- Esmu apmierināts: 72 (95 %)
- Neesmu apmierināts: 4 (5 %)

1 respondents pie atzīmes “esmu apmierināts” pievienojis piezīmi: “Ļoti! Atsaucīgi, ieinteresēti, pretimnākoši.” (Iespējams, šī piezīme bija domāta pie jautājuma “Vai esat apmierināts ar bibliotēkas darbinieku profesionalitāti?”)

1 respondents pie atzīmes “jā” pievienojis piezīmi: “Daļēji, jo bibliotēka laikus neiegādājas (nokavē) LU “Zinātnes” izdevumus, kas iznāk 500–600 eksemplāros.”

11. Ja uz iepriekšējo jautājumu atbildējāt “neesmu apmierināts”, lūdzu, uzrakstiet, kāpēc neesat apmierināts ar bibliotēkas krājumu.

- *Vajag jaunāku klās. (Iespējams, domāts “klāstu”, jo teikums anketā nav pabeigts.)*
- *Nejauki pacienti! (Šo rakstījis BAN apmeklētājs.)*
- *Vēlētos vairāk jauno daiļliteratūru.*

12. Vai esat apmierināts ar bibliotēkas darbinieku profesionalitāti?

- Jā: 76 (100 %)
- Nē: 0

1 respondents pie atzīmes “jā” pievienojis piezīmi: “Paldies, te vienmēr ir interesanti, un putekļiem te grūti nosēsties.”

1 respondents pie atzīmes “jā” pievienojis piezīmi: “Ļoti laipnīgi.”

1 respondents pie atzīmes “jā” pievienojis piezīmi: “Neesmu pārbaudījis.”

1 respondents pie aptaujā zemāk minētā jautājuma “Ja uz jautājumu atbildējāt “nē”, lūdzu, uzrakstiet, kāpēc neesat apmierināts ar bibliotēkas darbinieku profesionalitāti” pievienojis piezīmi “Reizēm lasītavā ir traks troksnis no bērnu nodaļas.”

13. Kādus pasākumus bibliotēkā Jūs labprāt apmeklētu?

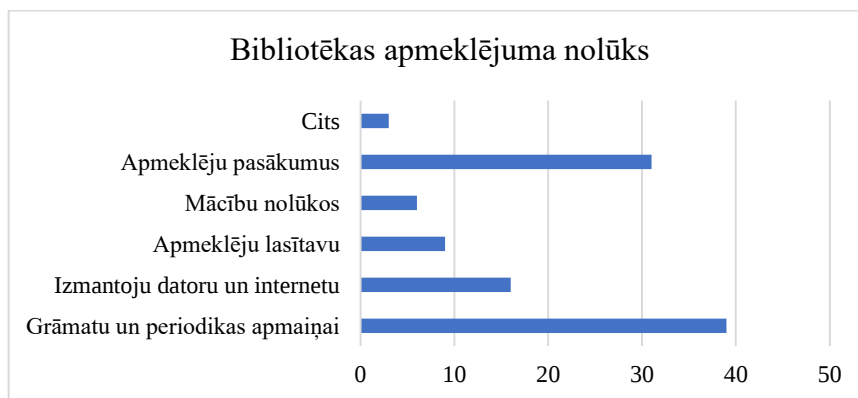
- Bibliotēku nakti.
- Tikšanās ar Latvijas izcilām personībām.
- Mazus koncertus.
- Radošās rakstīšanas meistarklases, kuras vada rakstnieki, dzejnieki. Dzejas lasījumus. Radošās darbnīcas pieaugušajiem. Piemēram, kolāžu veidošanu.
- Konferences vai tml. par aktuālām tēmām. Dabas aizsardzību/zero waste, lampas stila diskusijas.
- Tikties ar dažādiem rakstniekiem, arī ar tādiem, kuriem varbūt viņu domas ir atšķirīgas.
- Pasākumus bērniem.
- Networking.
- Bibliotēkas dzimšanas dienu.
- Tikšanos ar rakstniekiem.
- Pirmssvētku vakaru ballītes. (BAN apmeklētājs.)
- Tikšanos ar kādu interesantu cilvēku. Ar astrologu.
- Bibliotēkas pasākumi aizraujoši.
- Svētku eglīti!
- Nezinu, jo neesmu nevienu apmeklējusi.
- Nezinu, vai gribu apmeklēt pasākumus, bet man patīk atnākt ar draugiem un uzspēlēt spēles.
- V. Atāla pēcpusdienu; pasākumu par dzimtas kokiem, varbūt var uzaicināt Egilu Tursu, kurš izveidojis Ciltskoki.lv, varbūt viņš var pastāstīt tieši par dzimtas kokiem, kas raksturīgi Cēsu novadam vai arī par novītātēm dzimtas koku veidošanā.
- Apmeklētu, ja nebūtu problēmas ar nokļūšanu (transports).
- Kādi ir, tie ir labi.
- Sarunas/diskusijas ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem.

Vecpiebalgas pagasta bibliotēkas lietotāju aptauja

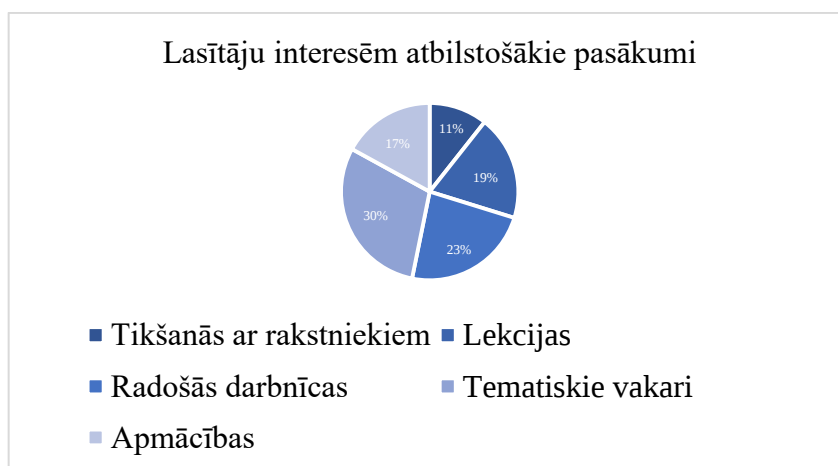
Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti.

Pārskata periodā (no 13. līdz 21. decembrim) tika veiktas aptauja par lietotāju/ lasītāju apmierinātību ar bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem. Aptauja bija pieejama gan elektroniski (ievietota bibliotēkas Facebook lapā), gan arī to varēja aizpildīt uz vietas bibliotēkā. Aptaujā piedalījās 47 respondenti (21 interneta vidē, 26 anketu aizpildīja klātienē). No kopējā lasītāju skaita tā ir vien 1/10 daļa, kas ir salīdzinoši maz, diemžēl atsaucība aptaujas veikšanai nebija liela. Galvenās atrunas, kas tika saņemtas no klātienē apmeklētājiem – “esmu ar bibliotēkas pakalpojumiem apmierināta/s”.

No piedāvātajiem bibliotēkas pakalpojumiem respondenti visbiežāk min grāmatu apmaiņu, pasākumu apmeklējumu un interneta pakalpojumus (jautājumā iespējami vairāki atbilžu varianti).

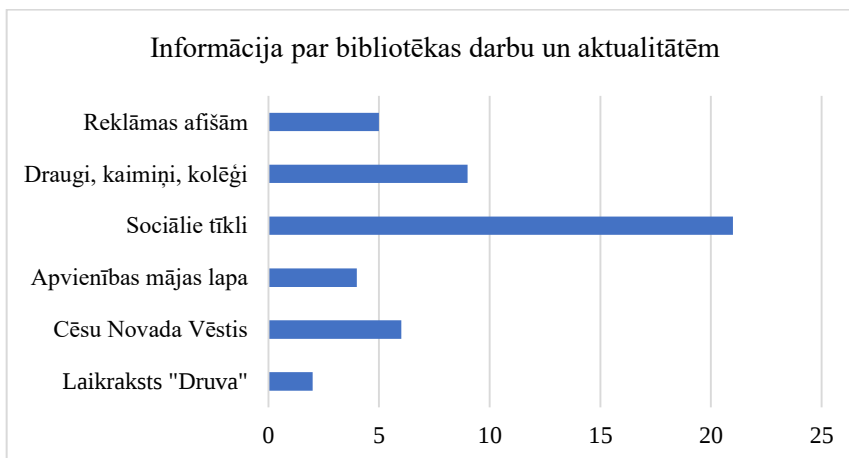

No bibliotēkas organizētajiem pasākumiem lasītāji par savām interesēm atbilstošākos norādīja tematiskos vakarus, radošās darbnīcas, apmācības un lekcijas.

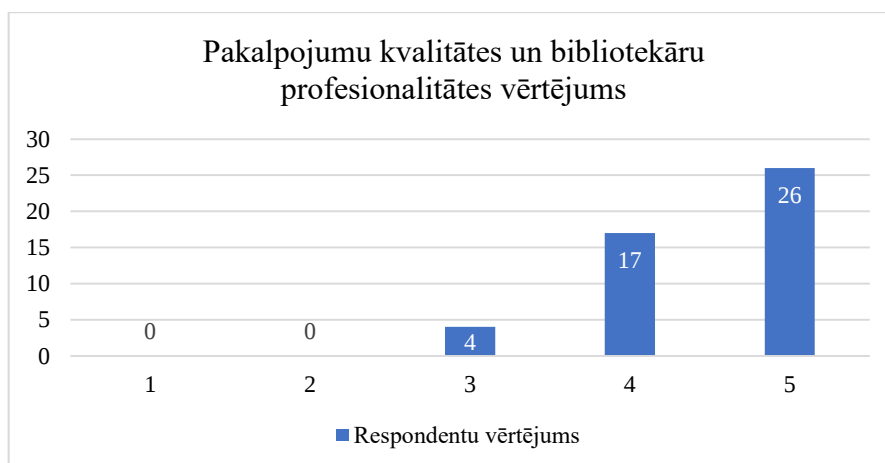

Uz atvērto jautājumu, kādus pasākumus bibliotēkā labprāt apmeklētu, tika saņemtas atbildes – datorstundas grāmatvedībā, gada deklarāciju aizpildīšana, informāciju un konsultācijas par projektu rakstīšana.

Informāciju par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem un aktualitātēm lasītāji/lietotāji visbiežāk saņem no sociālajiem tīkliem vai uzzina no draugiem, kaimiņiem, kolēģiem.

Kopējā vērtējumā respondenti ar bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti un bibliotekāru profesionalitāti ir apmierināti un vērtē to kā labu vai ļoti labu. Vērtējuma skalā no 1 līdz 5, kur 5 ir augstākais vērtējums, respondentu atbildes ir kopumā pozitīvas, tomēr atsevišķās jomās ir arī vieta izaugsmei.

Pie ieteikumiem pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai respondenti min plašāku pasākumu piedāvājumu mazo bērnu auditorijai un stāstnieku vakarus, kā arī daudzveidīgāku jauno grāmatu klāstu.